

ÚPSVaR

Ústredie práce,
sociálnych vecí a rodiny

VYHODNOTENIE

UPLATŇOVANIA AKTÍVNYCH OPATRENÍ NA TRHU PRÁCE ZA ROK 2013

máj 2014

OBSAH

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK A SYMBOLOV	5
1 SITUÁCIA NA TRHU PRÁCE V ROKU 2013	7
1.1 Stav uchádzačov o zamestnanie a miera nezamestnanosti	7
1.1.1 Štruktúra UoZ podľa regiónov.....	11
1.1.2 SK NACE Rev. 2 – odvetvová klasifikácia ekonomických činností.....	13
1.1.3 Štruktúra UoZ podľa profesie vykonávanej bezprostredne pred zaradením do evidencie v SR (SK ISCO-08)	14
1.1.4 Vzdelanostná štruktúra uchádzačov o zamestnanie	14
1.1.5 Veková štruktúra uchádzačov o zamestnanie	16
1.1.6 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie	16
1.1.7 Štruktúra UoZ z rodového hľadiska	17
1.1.8 Znevýhodnení UoZ.....	17
1.1.9 UoZ vyradení z evidencie.....	20
1.2 Hromadné prepúšťanie	21
1.3 Voľné pracovné miesta	23
1.4 Deficit pracovnej sily v roku 2013.....	28
1.5 Faktory ovplyvňujúce vývoj nezamestnanosti	28
2 AKTÍVNA POLITIKA TRHU PRÁCE A ZNIŽOVANIE NEROVNOVÁHY NA TRHU PRÁCE	29
2.1 Nástroje aktívnych opatrení na trhu práce	30
2.1.1 Zvyšovanie zamestnateľnosti	30
2.1.2 Zvyšovanie zamestnanosti.....	31
2.1.3 Udržanie existujúcich pracovných miest	31
2.2 Využívanie nástrojov AOTP v roku 2013	31
3 VYHODNOTENIE ČINNOSTI INFORMAČNÝCH A SPROSTREDKOVATEĽSKÝCH SLUŽIEB.....	35
- § 32, § 42 ZÁKONA	35
3.1 Vyhodnotenie činnosti úradov	35
3.1.1 Spolupráca so zamestnávateľmi	35
3.1.2 Kontakt so zamestnávateľmi	36
3.1.3 Výberové konania a burzy práce	36
3.1.4 Európske služby zamestnanosti /EURES/ pre zamestnávateľov	38
3.1.5 Sprostredkovanie zamestnania	41
3.1.6 Informačné a poradenské služby pre UoZ a ZoZ	42
3.1.7 Informačné a poradenské služby pre občanov so ZP	46
3.1.8 Európske služby zamestnanosti /EURES/ pre UoZ, ZoZ a nezamestnaných	50
3.1.9 Projekty úradov v rámci partnerstiev.....	51
4. VYHODNOTENIE UPLATŇOVANIA NÁSTROJOV AOTP NA PODPORU ZAMESTNATEĽNOSTI ...	53
4.1 Náhrada časti cestovných výdavkov UoZ, ktoré súvisia s absolvovaním vstupného pohovoru alebo výberového konania u zamestnávateľa alebo s účasťou na skupinovom	

sprostredkovaní zamestnania, ktoré organizuje ústredie alebo úrad na území Slovenskej republiky pre zamestnávateľa alebo pre zamestnávateľa z členského štátu Európskej únie - § 32 ods. 12 písm. d) zákona	53
4.2 Odborné poradenské služby § 43 zákona	53
4.3 Vzdelávanie a príprava pre trh práce UoZ - § 46 zákona.....	57
4.4 Poskytovanie dávky počas VzPrTP a počas prípravy na pracovné uplatnenie osôb so ZP § 48b zákona	59
4.5 Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe - § 51 zákona	59
4.6 Príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj - § 52 zákona	61
4.7 Príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby - § 52a zákona	63
5. VYHODNOTENIE UPLATŇOVANIA NÁSTROJOV AOTP ZAMERANÝCH NA ZVÝŠENIE ZAMESTNANOSTI.....	64
5.1 Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť - § 49 zákona.....	64
5.2 Príspevok na zapracovanie znevýhodneného UoZ - § 49a zákona	67
5.3 Príspevok na zamestnávanie znevýhodneného UoZ § 50 zákona	67
5.4 Podpora zamestnávania znevýhodneného UoZ v sociálnom podniku § 50c zákona	69
5.5 Príspevok na podporu zamestnanosti na realizáciu opatrení na ochranu pred povodňami a na riešenie následkov mimoriadnej situácie - § 50j zákona o službách zamestnanosti	70
5.6 Príspevok na podporu regionálnej a miestnej zamestnanosti – § 50j zákona o službách zamestnanosti.....	70
5.7 Príprava na pracovné uplatnenie občana so zdravotným postihnutím § 55a, 55b, 55c	71
5.8 Príspevok na zriadenie chránenej dielne a chráneného pracoviska § 56.....	71
5.9 Príspevok občanovi so ZP na prevádzkovanie alebo vykonávanie SZČ - § 57 zákona.	72
5.10 Príspevok na činnosť pracovného asistenta § 59 zákona.....	74
6 VYHODNOTENIE UPLATŇOVANIA NÁSTROJOV AOTP ZAMERANÝCH NA UDRŽANIE ZAMESTNANOSTI (UDRŽANIE EXISTUJÚCICH PM).....	75
6.1 Vzdelávanie a príprava pre trh práce zamestnanca § 47 zákona.....	75
6.2 Príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami § 50a	75
6.3 Príspevok na podporu udržania pracovných miest - § 50k zákona o službách zamestnanosti	76
6.4 Príspevok na dochádzku za prácou - § 53 zákona.....	76
6.5 Príspevok na presťahovanie za prácou - § 53a zákona	77
6.6 Príspevok na dopravu do zamestnania § 53b.....	78
6.7 Príspevok na udržanie občana so ZP v zamestnaní § 56a zákona.....	78

6.8 Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov § 60 zákona	79
7. PILOTNÉ PROJEKTY § 54 ZÁKONA	80
7.1 Projekt č. XX „ Podpora zamestnávania nezamestnaných v samospráve“	80
7.2 Projekt XXI „Podpora vytvárania pracovných miest“	81
7.3 Projekt XXI/A „Podpora vytvárania pracovných miest - 2“	84
7.4 Projekt „ Zapojenie nezamestnaných do obnovy kultúrneho dedičstva“	86
8 POSKYTNUTÁ ŠTÁTNA POMOC V ROKU 2013	89
8.1 Poskytnutá štátna pomoc na zamestnanosť	90
8.2 Poskytnutá štátna pomoc na podporu vzdelávania	92
8.3 Poskytnutá štátna pomoc investorom	93
8.4 Vyhodnotenie prínosu štátnej pomoci poskytnutej Ústredím PSVR v roku 2013	95
9 ZÁVER	97

Zoznam použitých skratiek a symbolov

ADZ	agentúra dočasného zamestnávania
AOTP	aktívne opatrenia na trhu práce
APTP	aktívna politika trhu práce
APZ	agentúra podporovaného zamestnávania
BI	burza informácií
BP	burza práce
EHP	európsky hospodársky priestor
ES	Európske spoločenstvo
ESF	Európsky sociálny fond
EÚ	Európska únia
FO	fyzická osoba
HDP	hrubý domáci produkt
HP	hromadné prepúšťanie
IAP	individuálny akčný plán
IaPS	informačné a poradenské služby
IPS	informačno – poradenské stredisko
ISCED	medzinárodná klasifikácia vzdelávania
ISTP	integrovaný systém typových pozícií (Internetový sprievodca trhu práce)
MEN	miera evidovanej nezamestnanosti
MH SR	Ministerstvo hospodárstva SR
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
MK SR	Ministerstvo kultúry SR
MSP	malé a stredné podniky
NP	národný projekt
NARMSP	Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania
OECD	Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (the Organisation for Economic Co-operation and Development)
OIPSS	odbor informačno-poradenských a sprostredkovateľských služieb
OP ZSI	Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia
OPS	odborné poradenské služby
p. b.	percentuálny bod

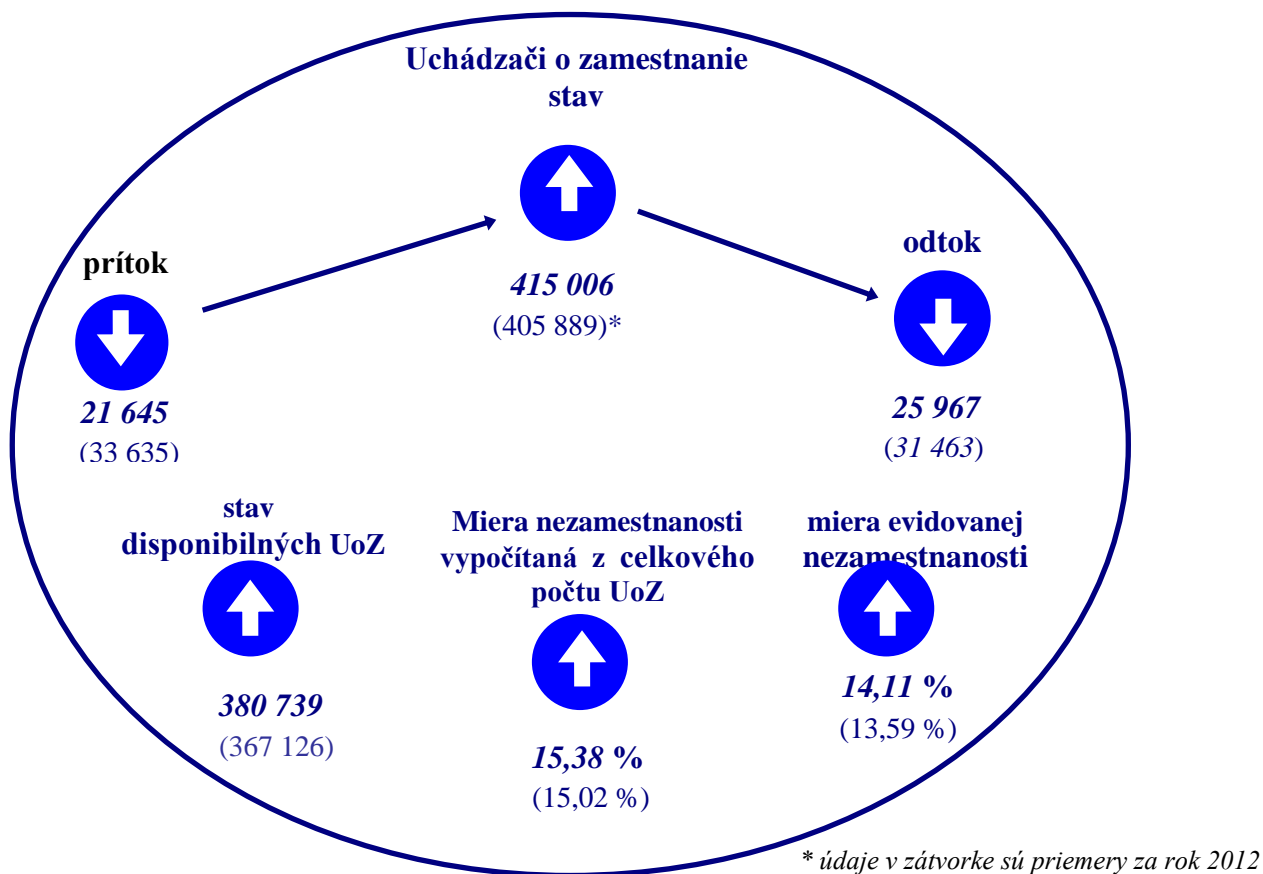
PM	pracovné miesto
PO	právnická osoba
RO pre OP ZSI	riadiaci orgán pre OP ZSI (MPSVR SR)
SK NACE rev 2.	štatistická klasifikácia ekonomických činností
SP	sociálny podnik
SR	Slovenská republika
SŠ	stredná škola
SZ	sprostredkovanie zamestnania
SZČ	samostatná zárobková činnosť
SZČO	samostatne zárobkovo činná osoba
ŠR	štátny rozpočet
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
UoZ	uchádzač o zamestnanie
úrad	úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
ústredie	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
útvár IaSS	oddelenie informačných a sprostredkovateľských služieb úradu
VK	výberové konanie
VPM	voľné pracovné miesto
VŠ	vysoká škola
VzPrTP	vzdelávanie a príprava pre trh práce
Z. z.	zbierka zákonov
Zákonník práce	zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce
zákon / zákon o službách zamestnanosti	zákon č. 5/2004 Z.z o službách zamestnanosti a o z mene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
ZoZ	záujemca o zamestnanie
ZP	zdravotné postihnutie
ZŠ	základná škola
€ /EUR/Eur	mena euro

1 SITUÁCIA NA TRHU PRÁCE V ROKU 2013

1.1 Stav uchádzačov o zamestnanie a miera nezamestnanosti

Základné štatistické ukazovatele o trhu práce v SR - priemer za rok 2013 – dokumentuje nasledovný obrázok. Základné štatistické ukazovatele o trhu práce v SR - priemer za rok 2013 – dokumentuje nasledovný obrázok.

OBRÁZOK Č. 1

Priemerný stav uchádzačov o zamestnanie (UoZ) v evidencii úradov práce, sociálnych vecí a rodiny (úrad) dosiahol roku 2013 stav 415 006 osôb. V porovnaní s rokom 2012 405 889 osôb, je to nárast o 9 117 osôb, o 2,25 %.

Stav celkového počtu UoZ dosiahol v decembri 2013 398 876 osôb. Medzimesačne, v porovnaní s novembrom 2013 (399 561 osôb), poklesol o 685 osôb (o 0,17 %). Medziročne poklesol o 26 982 osôb, čo je o 6,34 % menej (v decembri 2012 425 858 osôb).

Priemerný počet disponibilných UoZ dosiahol roku 2013 počet 380 739 osôb. V medziročnom porovnaní je to nárast o 13 613 osôb, o 3,71 % (v roku 2012 bolo evidovaných v priemere 367 126 UoZ).

Stav disponibilných uchádzačov o zamestnanie (UoZ) dosiahol v decembri 2013 364 225 osôb. Medzimesačne, v porovnaní s novembrom 2013 (364 233 osôb), poklesol o 8 osôb. Medziročne poklesol o 25 886 osôb, čo je o 6,64 % menej (v decembri 2012 390 111 osôb).

Miera evidovanej nezamestnanosti (MEN) dosiahla v priemere za rok 2013 - 14,11 %, čo v porovnaní s rokom 2012 (13,59 %) predstavuje medziročný nárast o 0,52 percentuálneho bodu. (v roku 2012 dosiahla priemerná MEN úroveň 13,59 %).

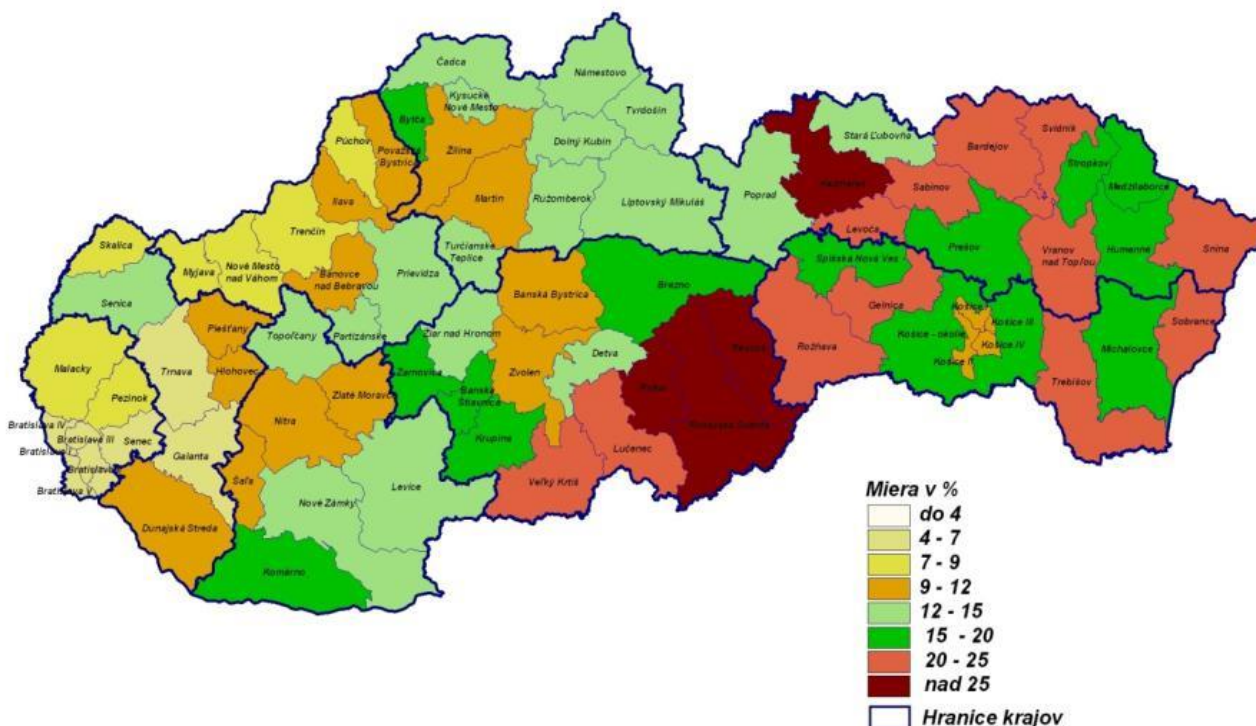
Miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla v decembri 2013 13,50 %. Medzimesačne, v porovnaní s novembrom 2013 (13,50 %) sa nezmenila. Medziročne poklesla o 0,94 p. b. (v decembri 2012 - 14,44 %).

Miera nezamestnanosti vypočítaná z celkového počtu UoZ dosiahla v priemere za rok 2013 úroveň 15,38 % čo predstavuje oproti roku 2012 (15,02 %) nárast o 0,36 p. b.

Miera nezamestnanosti vypočítaná z celkového počtu UoZ dosiahla v decembri 2013 14,78 %. Medzimesačne, v porovnaní s novembrom 2013 (14,81 %) poklesla o 0,03 p.b. Medziročne poklesla o 0,98 p.b. (v decembri 2012 - 15,76 %)

Poradie regiónov podľa dosiahnutej úrovne MEN ilustruje nasledovná mapa:

Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch SR k 31.12.2013

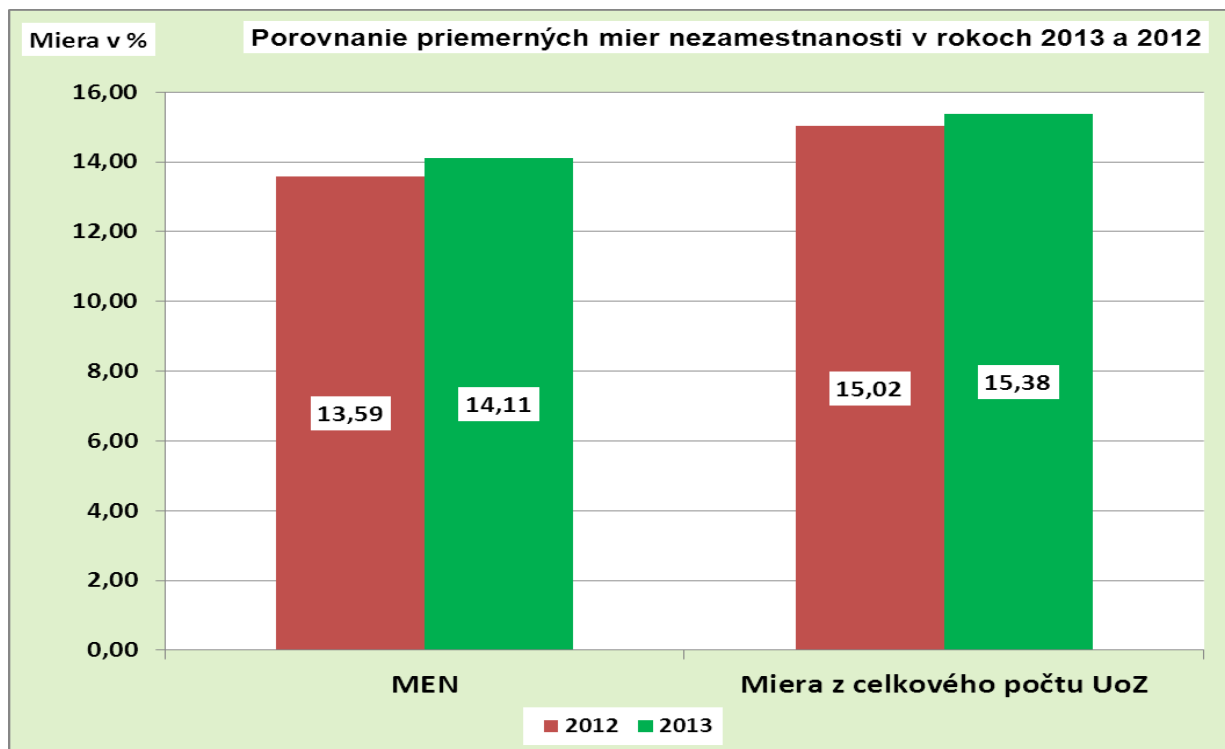

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Bratislava

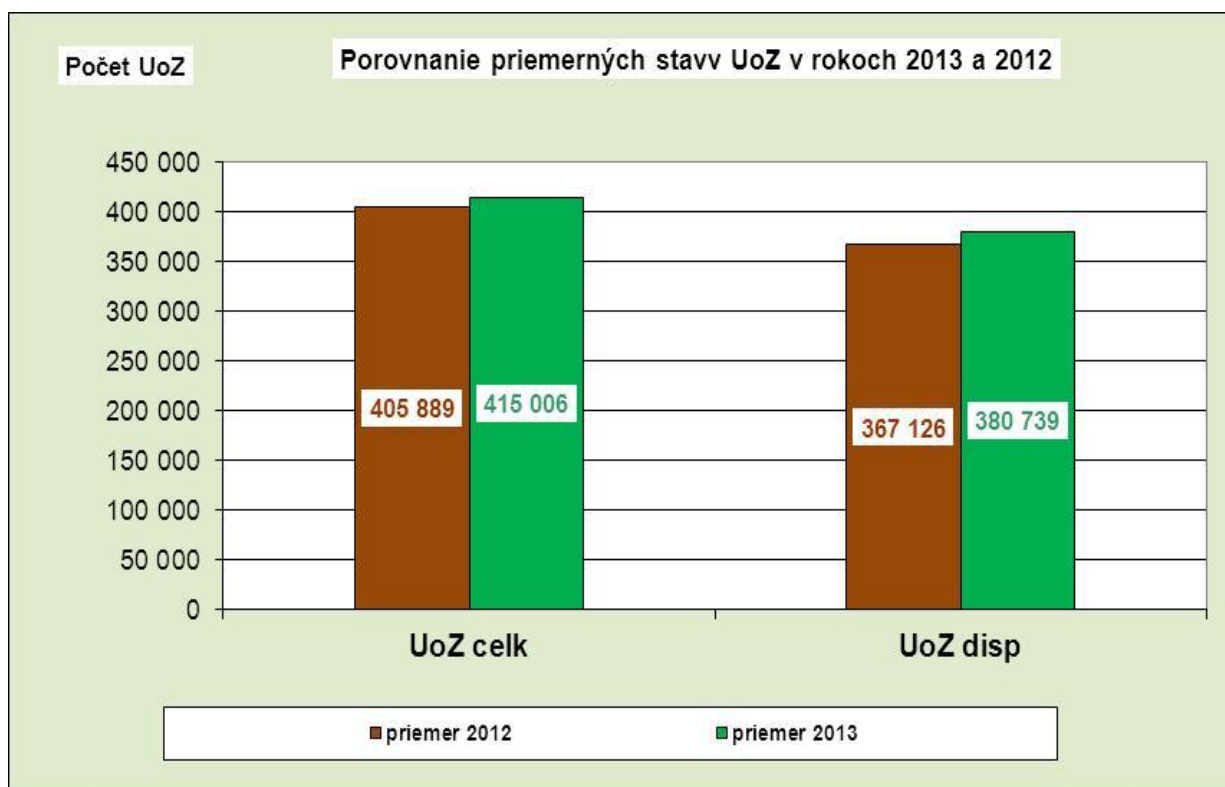
Miera evidovanej nezamestnanosti prepočítaná na základe výberových zisťovaní ŠÚ SR a priemerného počtu uchádzačov o zamestnanie v roku 2013. Algoritmus výpočtu stanovilo MPSVR SR

Porovnanie priemerných mier nezamestnanosti a stavov UoZ v rokoch 2013 a 2012 ilustrujú grafy č. 1 a 2

GRAF Č. 1

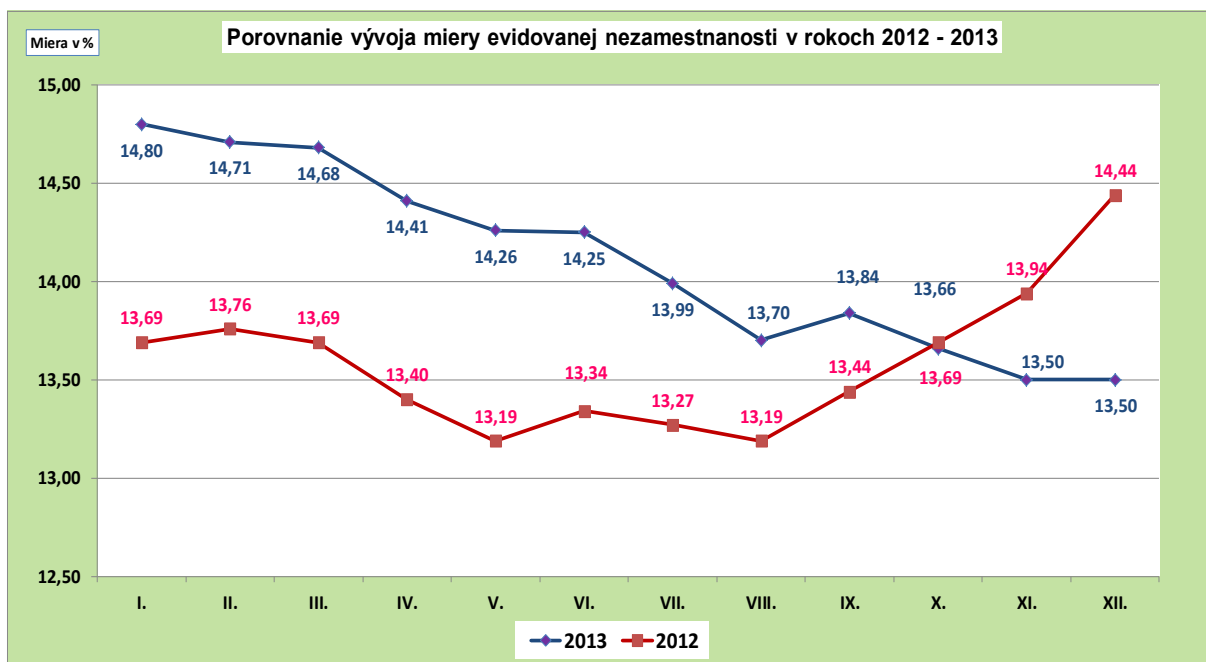

GRAF Č. 2

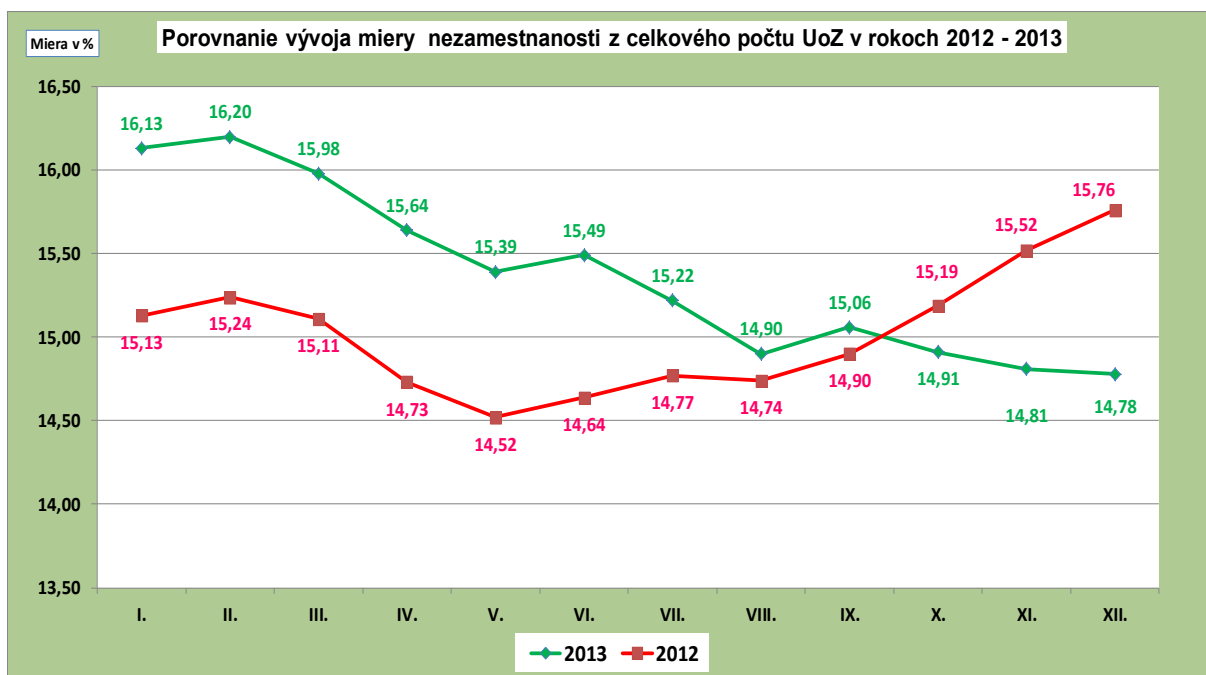

Porovnanie vývoja mier nezamestnanosti v roku 2013 a 2012 podľa jednotlivých mesiacov ilustrujú graf č. 3 a 4

GRAF Č.3

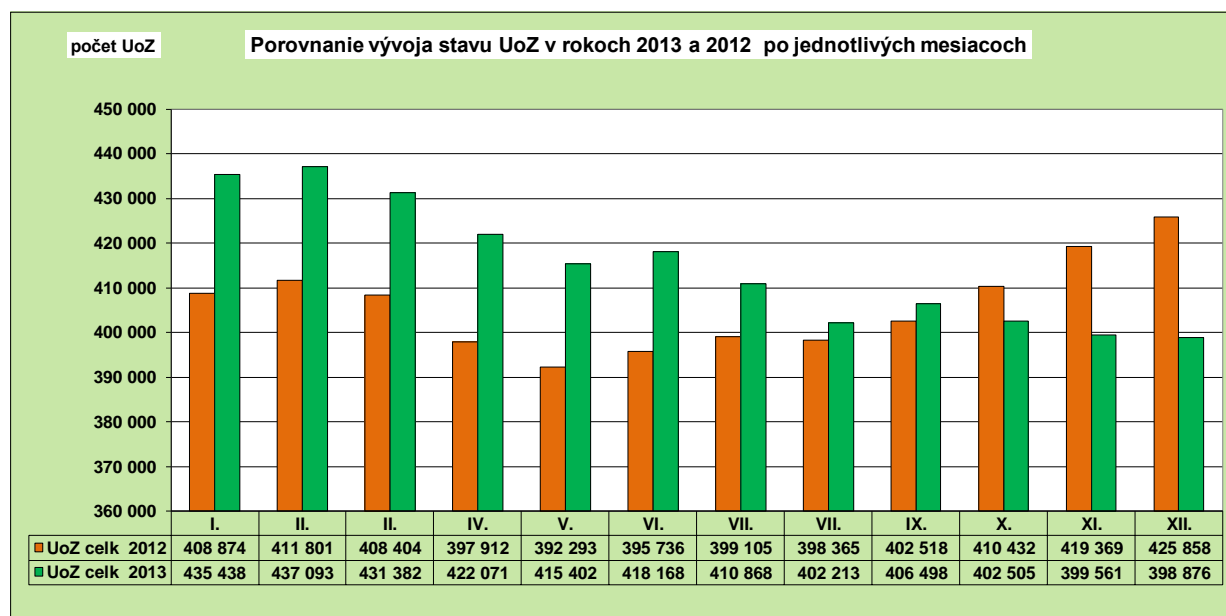

GRAF Č. 4

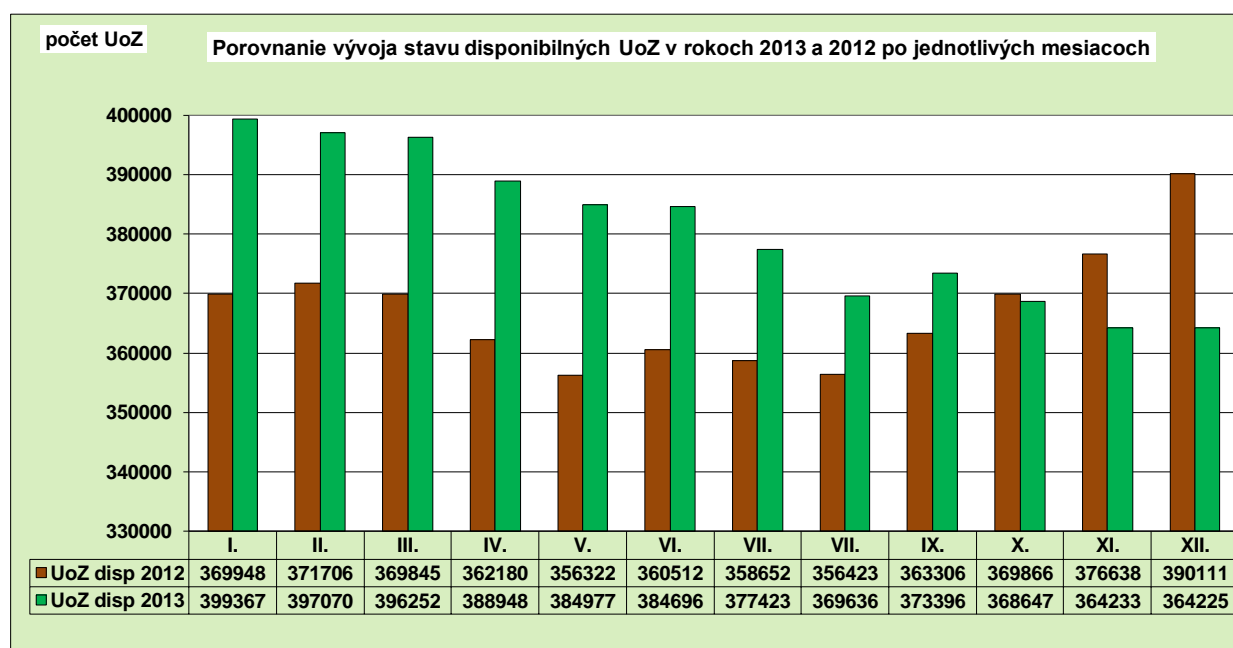

Porovnanie vývoja stavov UoZ v rokoch 2013 a 2012 podľa jednotlivých mesiacov ilustrujú grafy č. 5 a č. 6.

GRAF Č. 5

GRAF Č.6

1.1.1 Štruktúra UoZ podľa regiónov

Z regionálneho hľadiska najvyššia úroveň priemernej miery evidovanej nezamestnanosti za rok 2013 bola zaznamenaná v prešovskom kraji (20,04 %), na poslednej priečke vymenil banskobystrický kraj, ktorý najvyššiu priemernú hodnotu dosahoval od r. 2005. Najnižšia, už tradične, bola dosiahnutá v bratislavský kraj (6,20 %). Úroveň celoslovenského priemeru MEN

(14,11 %) bola okrem prešovského kraja prekročená v banskobystrickom kraji s ročným priemerom 19,20 % a v košickom kraji s ročným priemerom 18,29 %.

Všetky kraje s výnimkou banskobystrického (pokles o 0,40 p.b.) a košického (pokles o 0,55 p.b.) zaznamenali medziročný nárast priemernej MEN. Najvyšší nárast MEN bol zaznamenaný v trenčianskom kraji (o 0,98 p.b.).

Najvyšší priemerný počet UoZ v roku 2013 (86 043 osôb) bol zaznamenaný v prešovskom kraji. Najvyšší medziročný nárast UoZ bol zaznamenaný v žilinskom kraji (o 2 142 osôb t.j. o 4,96 %). Pokles UoZ bol dosiahnutý len v kraji košickom (o 1 073 osôb o 1,42 %).

Vývoj priemerných stavov UoZ a priemernej MEN v krajoch ilustrujú nasledovné tabuľky č. 1 a 2

TABUĽKA Č. 1 **Priemerná MEN v krajoch 2013 – 2012**

		Priemerná MEN 2012	Priemerná MEN 2013	Rozdiel
Bratislavský kraj	BL	5,37	6,20	0,83
Trnavský kraj	TA	8,83	9,62	0,79
Trenčiansky kraj	TC	10,02	11,00	0,98
Nitriansky kraj	NI	13,09	13,65	0,56
Žilinský kraj	ZI	11,92	12,71	0,79
Banskobystrický kraj	BC	19,60	19,20	-0,40
Prešovský kraj	PV	19,51	20,04	0,53
Košický kraj	KI	18,84	18,29	-0,55
<i>Slovensko</i>	<i>SR</i>	<i>13,59</i>	<i>14,11</i>	<i>0,52</i>

TABUĽKA Č. 2 **Priemerný počet UoZ v krajoch 2013 – 2012**

		Priem stav UoZ 2012	Priem stav UoZ 2013	Rozdiel (osoby)	Rozdiel (v %)
Bratislavský kraj	BL	19 992	21 949	1 957	9,79
Trnavský kraj	TA	29 104	30 232	1 128	3,87
Trenčiansky kraj	TC	33 476	35 518	2 042	6,10
Nitriansky kraj	NI	51 435	51 946	511	0,99
Žilinský kraj	ZI	43 220	45 362	2 142	4,96
Banskobystrický kraj	BC	68 740	69 371	632	0,92
Prešovský kraj	PV	84 265	86 043	1 778	2,11
Košický kraj	KI	75 658	74 586	-1 073	-1,42
<i>Slovensko</i>	<i>SR</i>	<i>405 889</i>	<i>415 006</i>	<i>9 117</i>	<i>2,25</i>

1.1.2 SK NACE Rev. 2 – odvetvová klasifikácia ekonomických činností

Najviac v priemere v roku 2013 nezamestnaných evidovali úrady práce zo sekcie priemysel (SK NACE C) s počtom 70 275 osôb (podiel 16,9 % z celkového priemerného počtu UoZ), zo sekcie veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov (SK NACE G) s počtom 47 802 osôb (podiel 11,5 %), zo sekcie verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie (SK NACE O) s počtom 34 356 osôb (podiel 8,3 %) a zo sekcie stavebníctvo (SK NACE F) v počte 34 043 osôb (podiel 8,2 %). Štruktúru UoZ podľa odvetvia ekonomickej činnosti (NACE Rev. 2) spolu v SR znázorňuje ilustruje nasledovná tabuľka č.3.

TABUĽKA Č. 3

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	X	Z	N/A	
	A - Pôdohospodárstvo	B - Ťažba a dobývanie	C - Priemyselná výroba	D - Dod. elektriny, plynu, pary	E - Dodávka vody	F - Stavebníctvo	G - Veľkoobchod a maloobchod	H - Doprava a skladovanie	I - Ubytovacie a strav. služ.	J - Informácie a komunikácia	K - Finančné a poisťov. čin.	L - Čin. v obl. nehnuteľností	M - Odborné, vedeč. techn. čin.	N - Administratívne služby	O - Verej. správa, obrana, sociál. zab.	P - Vzdelávanie	Q - Zdravotníctvo a soc. pom.	R - Umenie, zábava, rekreácia	S - Ostatné činnosti	T - Činnosti domácností	U - Čin extrateritor. združ.	X - Neaplikovateľné	Z - Nešpecifikované	N/A - neurčené	Spolu
Bratislavský kraj	173	19	1 933	127	112	931	4 070	877	917	910	749	388	1 304	1 561	941	539	425	297	350	0	12	0	1	5 315	21 949
Trnavský kraj	731	69	6 419	98	224	2 350	3 743	979	1 030	258	250	396	853	2 468	1 558	515	533	242	359	0	0	0	1	7 158	30 232
Trenčiansky kraj	754	368	8 675	145	257	2 907	4 981	805	1 010	247	296	308	889	1 844	1 384	661	502	258	378	1	2	0	3	8 843	35 518
Nitriansky kraj	1 971	36	10 097	96	339	3 662	6 390	1 363	1 351	486	438	456	1 770	3 827	3 416	739	719	333	664	0	0	0	1	13 794	51 946
Žilinský kraj	1 166	39	8 674	84	364	5 342	5 757	979	1 496	310	317	485	975	2 044	2 706	812	601	368	443	0	1	0	2	12 395	45 362
Banskobystrický kraj	3 720	218	11 587	110	430	4 641	7 087	1 298	1 726	357	488	438	1 540	2 965	7 826	930	968	509	1 454	0	0	0	0	21 078	69 371
Prešovský kraj	2 994	80	12 844	188	512	8 992	7 417	1 218	2 078	330	478	601	1 344	3 280	9 245	1 079	1 023	388	1 223	0	0	0	1	30 728	86 043
Košický kraj	2 848	192	10 045	261	575	5 218	8 358	1 850	1 526	506	512	565	1 352	3 804	7 280	1 104	916	406	1 297	0	0	0	0	25 971	74 586
Spolu SR	14 358	1 020	70 275	1 110	2 813	34 043	47 802	9 369	11 134	3 404	3 528	3 637	10 027	21 793	34 356	6 377	5 688	2 800	6 166	1	15	0	10	125 281	415 006

A poľnohospodárstvo., lesníctvo a rybolov	L činnosti v oblasti nehnuteľností
B ťažba a dobývanie	M odborné, vedecké a technické činnosti
C priemyselná výroba	N administratívne a podporné služby
D dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	O verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie
E dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby	P vzdelávanie
F stavebníctvo	Q zdravotníctvo a sociálna pomoc
G veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov.	R umenie, zábava a rekreácia
H doprava a skladovanie	S ostatné činnosti
I ubytovacie a stravovacie služby	T činnosti domácností ako zamestnávateľov
J informácie a komunikácia	U činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení
K finančné a poisťovacie služby	

Absolútne a aj relatívne najvýraznejší medziročný nárast úrady práce zaznamenali u UoZ z verejnej správy a obrany, povinného sociálneho zabezpečenia, a to o 5 380 osôb (o 33,61%); najvýraznejší pokles zaznamenali o UoZ z priemyselnej výroby, a to o 4 550 osôb (o 9,20%).

1.1.3 Štruktúra UoZ podľa profesie vykonávanej bezprostredne pred zaradením do evidencie v SR (SK ISCO-08)

V roku 2013 sa v priemere najvyšší počet UoZ kumuloval do kategórie UoZ bezprostredne pred evidenciou bez zamestnania (s priemerným mesačným počtom 252 969 UoZ), čo predstavuje 61,0 % podiel na celkovom počte UoZ. Najviac nezamestnaných tejto kategórie UoZ bolo v prešovskom kraji (55 160 osôb). Druhý najvyšší počet predstavovali UoZ v (SK ISCO-08) 9 – Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (priemerný mesačný počet 46 702 UoZ a 11,3 % podiel). Najviac nezamestnaných tejto kategórie UoZ bolo tiež v prešovskom kraji (10 966 osôb). Tretí najvyšší počet predstavovali UoZ (SK ISCO-08) 7 – Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci (priemerný mesačný počet 29 080 UoZ a 7,0 % podiel). Aj v tejto kategórii najviac nezamestnaných bolo v prešovskom kraji (6 543 osôb). Štvrtý najvyšší počet predstavovali UoZ v (SK ISCO-08) 5 – Pracovníci v službách a obchode (priemerný počet 24 390 UoZ a 5,9 % podiel). Najviac nezamestnaných tejto kategórie UoZ bolo v košickom kraji (4 105 osôb). Najnižší priemerný počet evidovaných nezamestnaných bolo z triedy SK ISCO-08 0 - Príslušníci ozbrojených síl (priemerný počet 126 UoZ). Štruktúru UoZ podľa profesie vykonávanej bezprostredne pred evidenciou (SK ISCO-08) znázorňuje ilustruje nasledovná tabuľka č. 4

TABUĽKA Č.4

	Príslušníci ozbrojených síl	Zákonnodarcovia, riadiaci pracovníci	Špecialisti	Technici a odborní pracovníci	Administratívni pracovníci	Pracovníci v službách a obchode	Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve,	Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci	Operátori a montéri strojov a zariadení	Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	N/A - neurčené	UoZ bezprostredne pred evidenciou bez zamestnania	Spolu
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	N/A	bez	
Bratislavský kraj	14	779	1 112	2 530	1 073	1 572	39	713	525	930	1 151	11 512	21 949
Trnavský kraj	7	301	558	1 639	997	2 219	92	2 087	1 650	3 402	230	17 049	30 232
Trenčiansky kraj	8	444	712	1 890	1 256	2 440	165	3 401	2 383	3 023	247	19 550	35 518
Nitriansky kraj	8	375	744	2 043	1 537	3 142	238	3 418	2 243	6 766	410	31 023	51 946
Žilinský kraj	13	338	756	1 741	1 274	2 926	366	4 760	1 625	4 709	669	26 185	45 362
Banskobystrický kraj	21	452	860	2 368	1 674	4 009	701	4 288	2 566	9 140	379	42 915	69 371
Prešovský kraj	26	405	1 262	2 525	1 522	3 980	452	6 543	2 684	10 966	519	55 160	86 043
Košický kraj	30	651	993	2 483	1 523	4 105	437	3 869	2 970	7 768	181	49 575	74 586
SR	126	3 745	6 996	17 219	10 855	24 392	2 491	29 080	16 646	46 702	3 785	252 969	415 006

1.1.4 Vzdelanostná štruktúra uchádzačov o zamestnanie

Štruktúra evidovaných nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie sa v roku 2013 v porovnaní s rokom 2012 v podstate nezmenila. Najpočetnejšiu skupinu s počtom 135 101 osôb a s podielom 32,55 % tvorili UoZ so stredným odborným vzdelaním.

Druhú najpočetnejšiu skupinu tvorili počtom 117 818 osôb a podielom 28,39 % osoby so základným vzdelaním + s neukončeným základným vzdelaním.

Tretiu najpočetnejšiu skupinu tvorili s počtom 107 080 osôb a podielom 25,80 % UoZ s úplným stredným odborným vzdelaním.

Najmenšie zastúpenie s počtom 567 osôb mali UoZ s vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa.

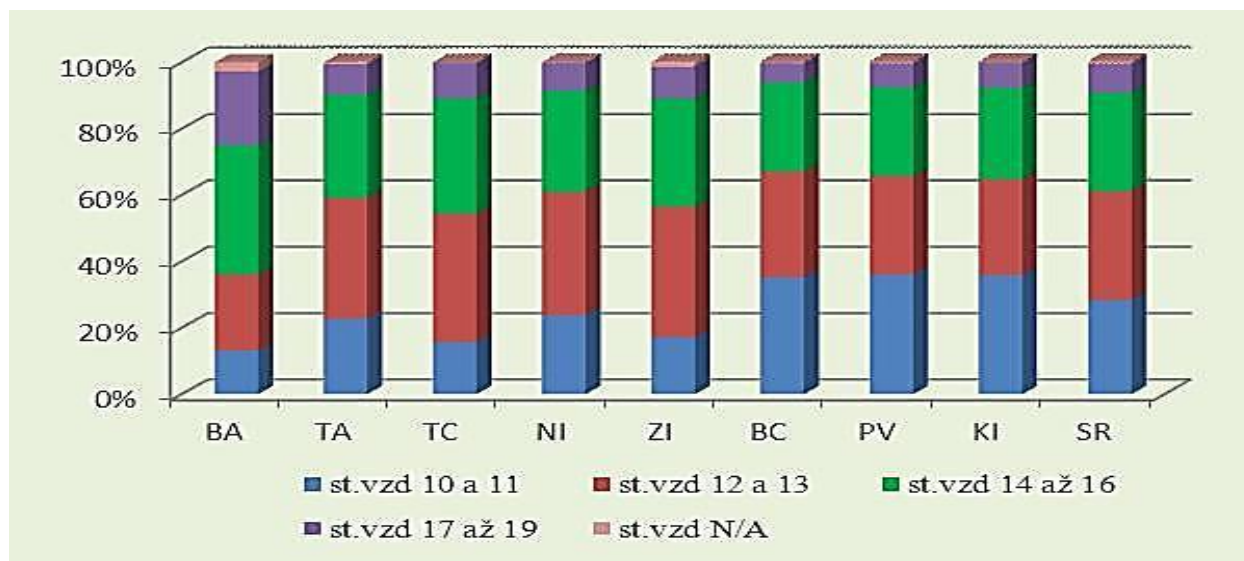
Z regionálneho hľadiska najviac UoZ so stredným odborným vzdelaním bolo v žilinskom (39,09%), trenčianskom (38,52 %) a v Nitrianskom kraji (37,05 %). Najviac evidovaných UoZ s úplným stredným odborným vzdelaním bolo v bratislavskom (31,49 %), trenčianskom (31,20 %) a žilinskom kraji (28,98 %).

Štruktúru UoZ podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania podľa jednotlivých krajov v roku 2013 dokumentuje nasledovná tabuľka č. 5 a graf č. 7

TABUĽKA Č.5 Štruktúra UoZ podľa stupňov vzdelania

Kraj		st. vzd. 10	st. vzd. 11	st. vzd. 12	st. vzd. 13	st. vzd. 14	st. vzd. 15	st. vzd. 16	st. vzd. 17	st. vzd. 18	st. vzd. 19	N/A	spolu
Bratislavský	BA	92	2 801	15	5 035	6 911	1 554	50	473	4 305	100	612	21 949
Trnavský	TA	307	6 584	29	11 000	8 085	1 235	56	529	2 187	50	170	30 232
Trenčiansky	TC	75	5 501	104	13 682	11 081	1 183	62	727	2 972	60	72	35 518
Nitriansky	NI	909	11 475	76	19 248	13 603	2 107	77	769	3 462	70	151	51 946
Žilinský	ZI	157	7 635	148	17 730	13 148	1 514	74	822	3 480	53	603	45 362
Banskobystrický	BC	4 351	20 100	270	21 896	16 306	2 090	74	732	3 233	72	247	69 371
Prešovský	PV	8 404	22 611	325	25 351	20 403	2 161	101	1 223	5 032	73	360	86 043
Košický	KI	5 101	21 716	402	21 159	17 544	2 587	100	1 062	4 698	89	127	74 586
Slovensko	SR	19 396	98 422	1 369	135 101	107 080	14 431	594	6 336	29 368	567	2 343	415 006

GRAF Č.7 Podiel UoZ podľa stupňov vzdelania v krajoch SR v roku 2013

Číselník stupňov vzdelania

10	Neukončené základné vzdelanie	15	Úplné stredné všeobecné. vzdelanie
11	Základné vzdelanie	16	Vyššie odborné vzdelanie
12	Nižšie stredné odborné vzdelanie	17	VŠ vzdelanie prvého stupňa
13	Stredné odborné vzdelanie	18	VŠ vzdelanie druhého stupňa
14	Úplné stredné odborné vzdelanie	19	VŠ vzdelanie tretieho stupňa
N/A	neurčené		

1.1.5 Veková štruktúra uchádzačov o zamestnanie

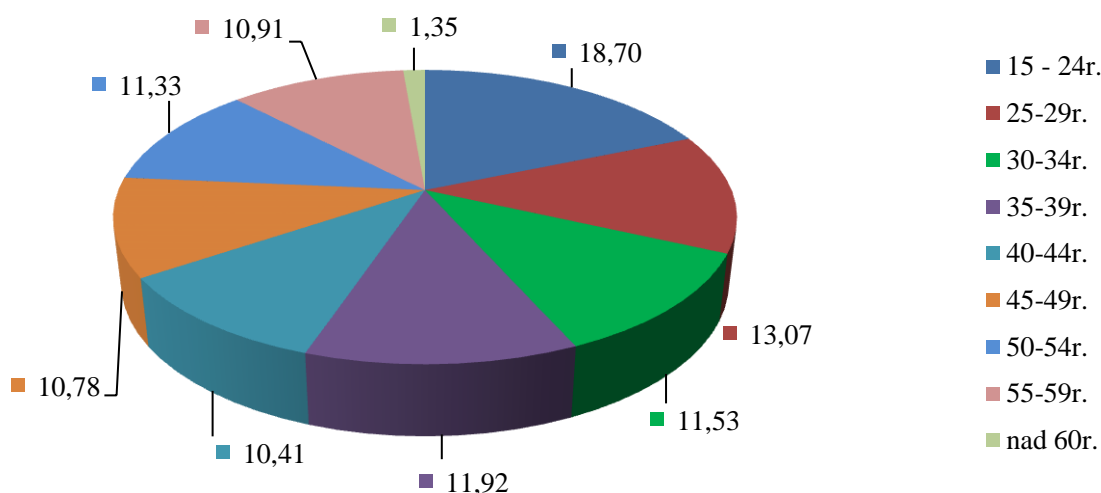
V roku 2013 najpočetnejšiu skupinu medzi UoZ tvorili osoby vo veku 15-24 rokov (77,6 tis. osôb). Ich podiel predstavoval 18,70 %. Druhou najpočetnejšou skupinou s počtom 54,2 tis. osôb a podielom 13,07 % boli UoZ vo veku 25-29 rokov, treťou skupinou s počtom 49,5 tis. osôb a podielom 11,92 % boli osoby vo veku 35-39 rokov. UoZ – žien bolo najviac vo vekovej skupine 15–24 ročných, 25–29 ročných a 35–39 ročných.

Štruktúru UoZ podľa veku dokumentujú nasledovné tabuľky č. 6 a graf č. 8.

TABUĽKA Č.6 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku v krajoch SR v roku 2013

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku v krajoch SR v roku 2013									
Územie	15 – 24 r.	25 – 29 r.	30 – 34 r.	35 – 39 r.	40 – 44 r.	45 – 49 r.	50 – 54 r.	55 – 59 r.	Nad 60 r.
Bratislavský kraj	3521	3127	2875	2734	2038	2035	2321	2840	459
Trnavský kraj	5854	3894	3596	3659	2985	3043	3334	3488	379
Trenčiansky kraj	6851	4566	3771	3777	3366	3853	4303	4503	527
Nitriansky kraj	8782	6344	5763	6344	5410	5662	6380	6532	731
Žilinský kraj	9290	5691	4623	4927	4762	4936	5278	5183	672
Banskobystrický	12000	8589	8101	8655	7389	7864	8112	7808	853
Prešovský kraj	17822	11860	10215	10212	9128	9092	9101	7629	986
Košický kraj	13494	10166	8906	9149	8114	8260	8200	7301	996
SR	77613	54238	47850	49457	43190	44745	47029	45282	5602

GRAF Č.8 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku v roku 2013 (v %)

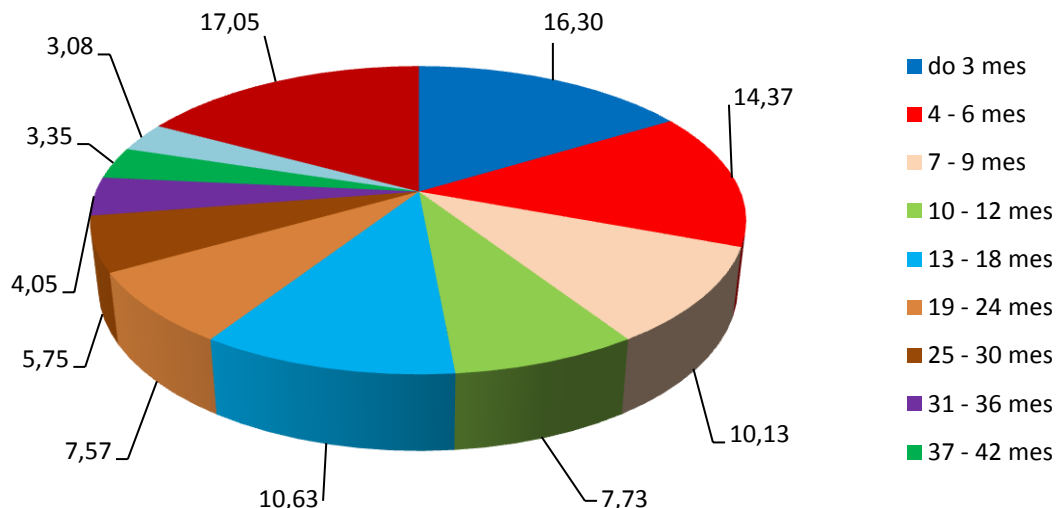

1.1.6 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie

V roku 2013 najväčší počet UoZ bol v evidencii nad 48 mesiacov a predstavoval 70 742 osôb, s podielom 17,05%. Druhý najvyšší počet UoZ bol v evidencii do 3 mesiacov a predstavoval 67 662 osôb, s podielom 16,30 %. Medziročný pokles bol u UoZ v evidencii do 3 mesiacov, 31 – 36 mesiacov, 37 - 42 mesiacov a do 43 - 48 mesiacov. Štruktúru uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie zobrazuje graf č. 9.

GRAF Č.9

Štruktúra UoZ podľa doby evidencie

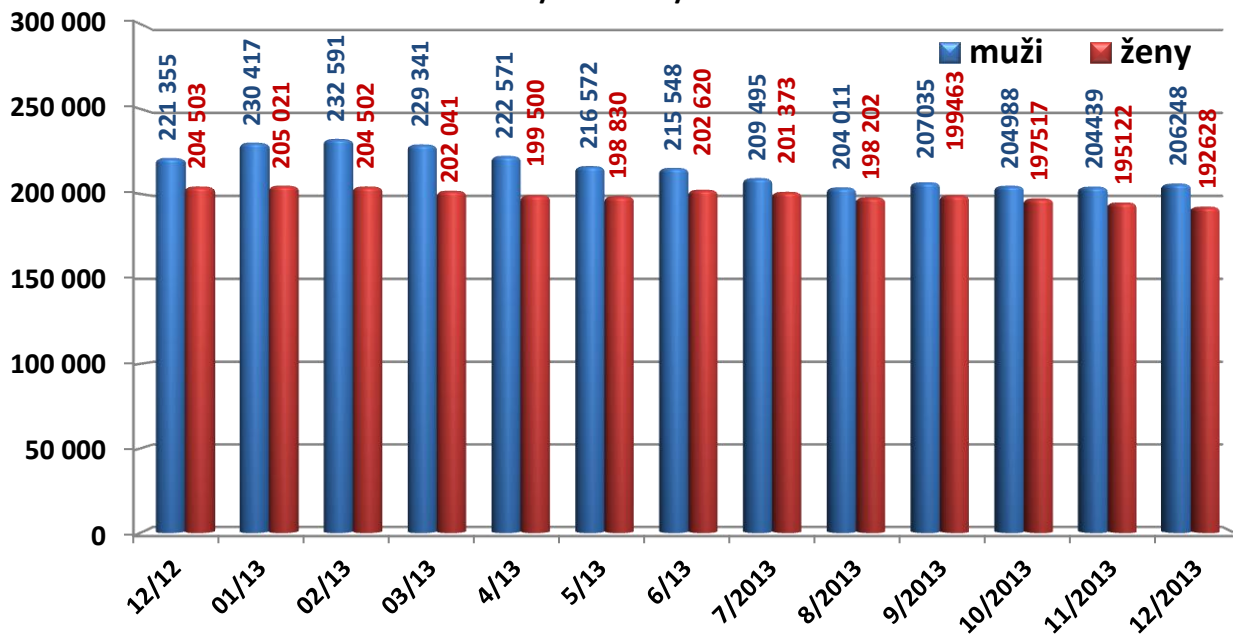

1.1.7 Štruktúra UoZ z rodového hľadiska

V roku 2013 z celkového priemerného počtu UoZ bolo v evidenciách 199 735 žien (48,69%), čo v porovnaní s rokom 2012 (priemerne 197 642 žien), predstavovalo nárast o 2 093 osôb, resp. o 1,06 %. Najvyšší podiel žien na celkových počtoch UoZ v roku 2013 bol v trnavskom kraji (51,33 %), v ostatných krajoch sa podiel pohyboval v rozmedzí od 45,65 % (prešovský kraj) do 51,21 % (nitriansky kraj). Vývoj počtov UoZ z rodového hľadiska ilustruje graf č. 10.

1.1.8 Znevýhodnení UoZ

GRAF Č.10

Vývoj počtu evidovaných UoZ podľa pohlavia
12/2012 - 12/2013

TABUĽKA Č. 7 Priemerný počet znevýhodnených uchádzačov v roku 2013 podľa regiónov SR

Územie	Znevýhodnení UoZ podľa § 8 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti							
	písm. a)	písm. b)	písm. c)	písm. d)	písm. e)	písm. f)	písm. g)	písm. h)
Bratislavský kraj	1 492	5 593	6 963	2 875	10 914	0	26	352
Trnavský kraj	2 332	7 177	11 596	6 581	15 863	1	32	757
Trenčiansky kraj	2 849	9 303	14 846	5 391	18 526	0	109	1 678
Nitriansky kraj	3 451	13 600	24 844	11 838	29 028	0	217	1 014
Žilinský kraj	3 781	11 098	19 827	748	25 851	1	57	1 366
Banskobystrický kraj	3 387	16 737	41 240	23 862	43 802	1	138	1 779
Prešovský kraj	5 561	17 666	50 560	30 563	56 740	0	98	2 909
Košický kraj	4 233	16 459	43 715	26 052	49 504	3	175	1 805
Slovensko	27 085	97 632	213 591	114 714	250 227	6	852	11 659

Číselník typov znevýhodnených UoZ podľa zákona č. 5/2004 Z. z. - § 8 písm.:

- a) absolvent školy
- b) občan starší ako 50 rokov veku
- c) dlhodobo nezamestnaný občan
- d) občan - vzdelanie nižšie ako stredné odborné
- e) občan - 12 kal. mes. nemal pravidelne platené zamestnanie
- f) štátny príslušník tretej krajiny – azyl/doplňková ochrana
- g) osamelý občan – starostlivosť o odkázanú osobu/starajúci sa o dieťa
- h) občan so zdravotným postihnutím

Priemerný mesačný počet UoZ z radov absolventov škôl dosiahol v roku 2013 27 085 osôb. V porovnaní s rokom 2012 (28 599 UoZ) poklesol o 1 514 osôb. Podiel na celkovom priemernom počte UoZ v porovnaní s rokom 2012 poklesol (o 0,52 p. b. zo 7,05 % v roku 2012 na 6,53 % v roku 2013). Vývoj stavov UoZ absolventov má cyklický charakter. Výraznejšie nárasty zaznamenávame v júni (UoZ – absolventi VŠ) a v septembri (UoZ – absolventi VŠ).

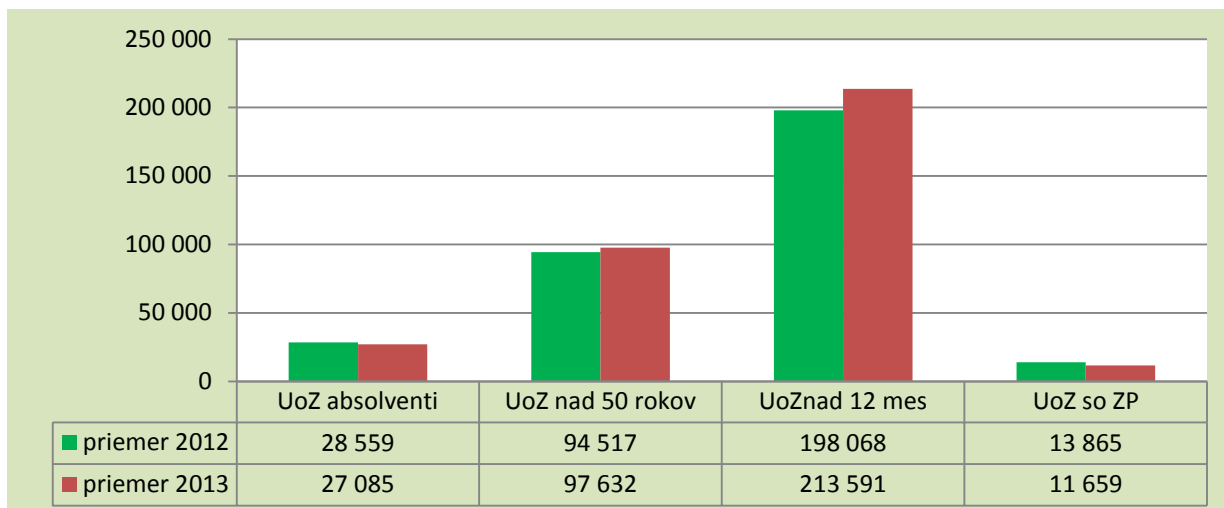
V roku 2013 bolo priemerne mesačne evidovaných 97 632 UoZ starších ako 50 rokov. V porovnaní s rokom 2012 (94 517 osôb) to predstavovalo nárast o 3 116 osôb (o 3,30 %). Na celkovom počte UoZ predstavoval podiel UoZ starších ako 50 rokov 23,53 %, čo bol v porovnaní s rokom 2012 (23,29 %) nárast o 0,24 p. b.

V priemere bolo v roku 2013 v evidencii 213 591 UoZ nad 12 mesiacov. Ich absolútny počet v porovnaní s rokom 2012 vzrástol o 15 523 osôb (o 7,84 %). Podiel dlhodobo nezamestnaných osôb na celkovom počte UoZ v roku 2013 predstavoval v priemere 51,47 %, čo v porovnaní s rokom 2012 (48,80 %) bol nárast o 2,67 p. b.

Najpočetnejšou skupinou znevýhodnených UoZ sú občania, ktorí 12 kalendárnych mesiacov nemal pravidelne platené zamestnanie. V roku 2013 ich bolo v priemere v evidencii 250 227 UoZ, čo predstavuje podiel 60,29 % na celkovom priemernom počte UoZ.

V roku 2013 bolo v evidencii v priemere 11 659 občanov so zdravotným postihnutím a ich počet medziročne poklesol o 2 206 osôb. Podiel UoZ so zdravotným postihnutím na celkovom počte UoZ v roku 2013 predstavoval 2,81 %, pričom v porovnaní s predchádzajúcim rokom poklesol o 0,61 p. b.

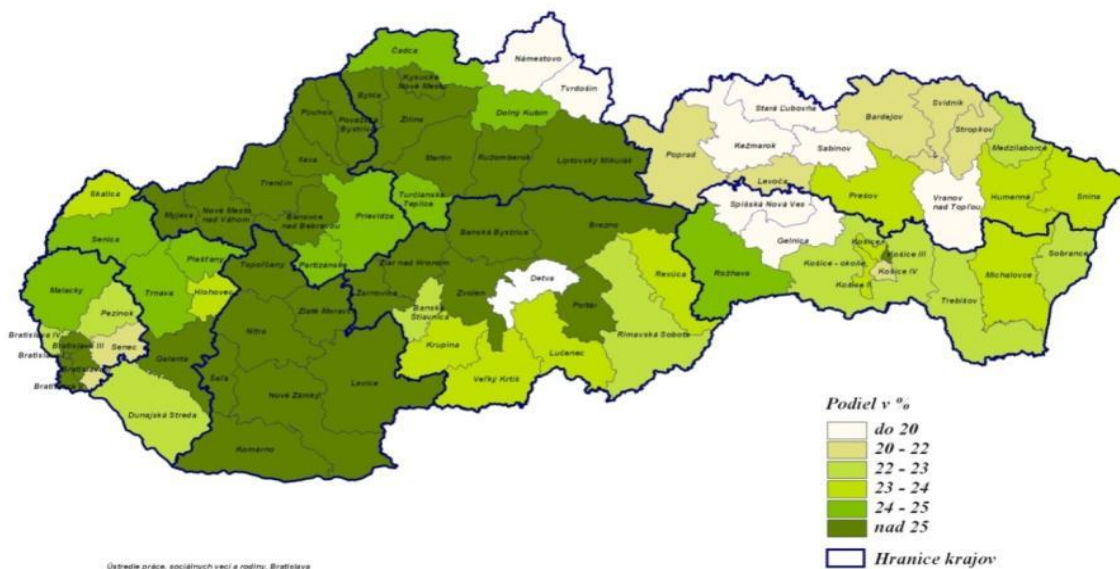
GRAF Č.11 Porovnanie priemerných počtov vybraných skupín znevýhodnených UoZ

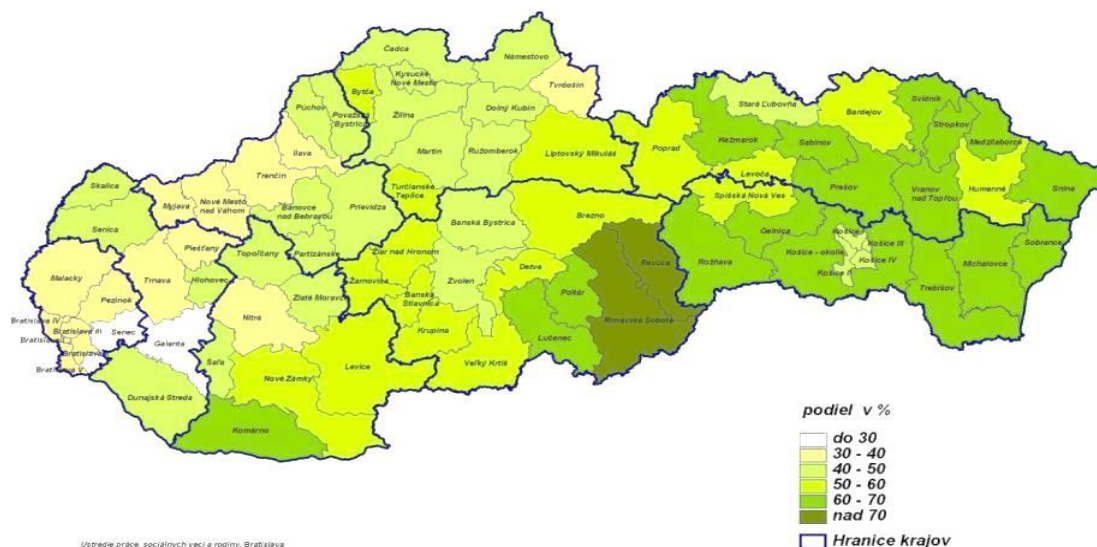
Ako vyplýva z grafu č. 10 v priemerných počtoch znevýhodnených UoZ sme v roku 2013 zaznamenali pri UoZ absolventoch a UoZ so ZP trend poklesu počtov UoZ , u UoZ nad 50 rokov a UoZ nad 12 mesiacov v porovnaní s rokom 2012 rastúci trend.

Pre ilustráciu uvádzame mapy, ktoré znázorňujú podiel UoZ nad 50 rokov, UoZ dlhodobonezamestnaných a UoZ absolventov v jednotlivých okresoch na celkovom počte UoZ.

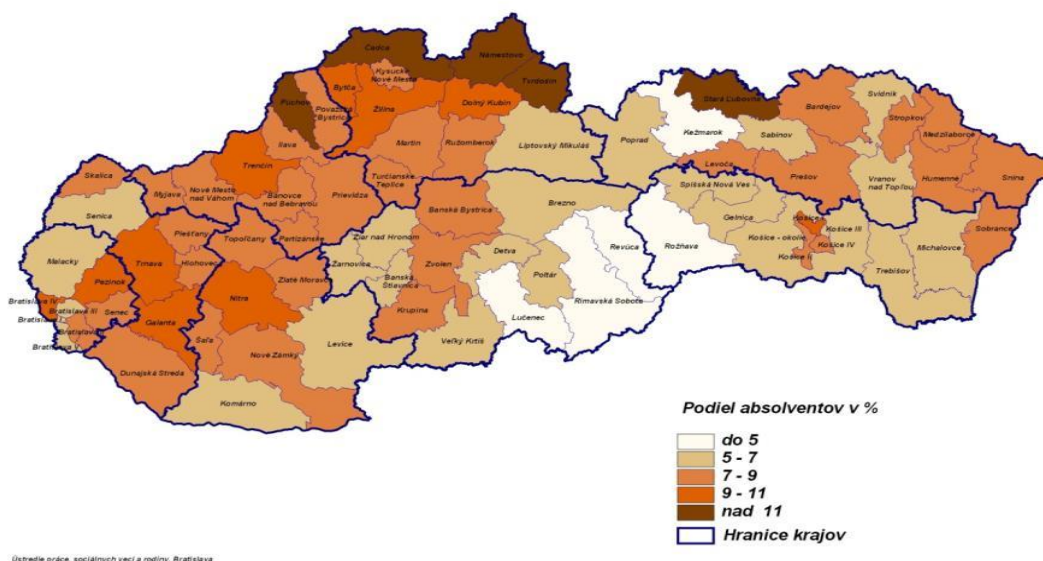
Podiel UoZ nad 50 rokov na celkovom počte UoZ k 31.12.2013

Podiel UoZ dlhodoboevidovaných na celkovom počte UoZ k 31.12.2013

Podiel absolventov na celkovom počte UoZ k 31.12.2013

1.1.9 UoZ vyradení z evidencie

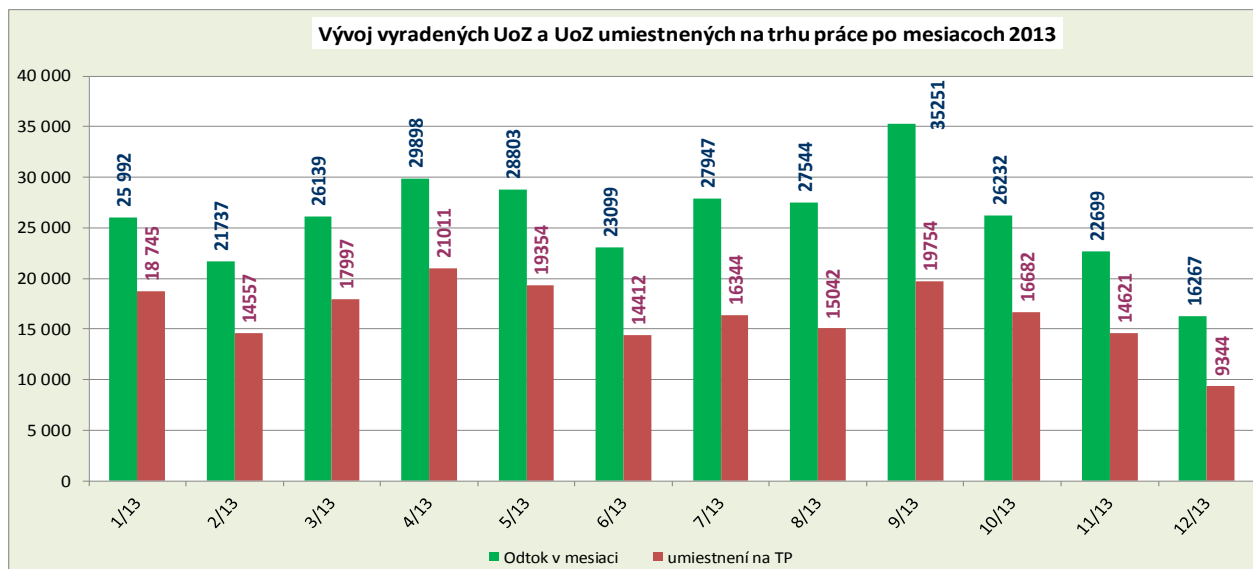
Od začiatku roka 2013 bolo z evidencie vyradených 311 608 osôb, čo predstavovalo medziročný nárast 25 733 UoZ vyradených z evidencie.

Najväčší počet vyradených z evidencie v roku 2013 sme zaregistrovali v mesiaci september, ktorý dosiahol až 35 251 osôb. Od októbra 2013 do konca roka počty vyradených klesali. V grafe č. 16

je znázornený vývoj počtov UoZ vyradených z evidencie na úradoch práce a vývoj počtov UoZ umiestnených na trhu práce v jednotlivých mesiacoch roka 2013.

Z celkového počtu vyradených UoZ v SR v roku 2013 sa na trhu práce **umiestnilo 197 863 UoZ** (čo je 63,5%) a v porovnaní s rokom 2012 to predstavuje nárast o 25 713 osôb.

GRAF Č.12

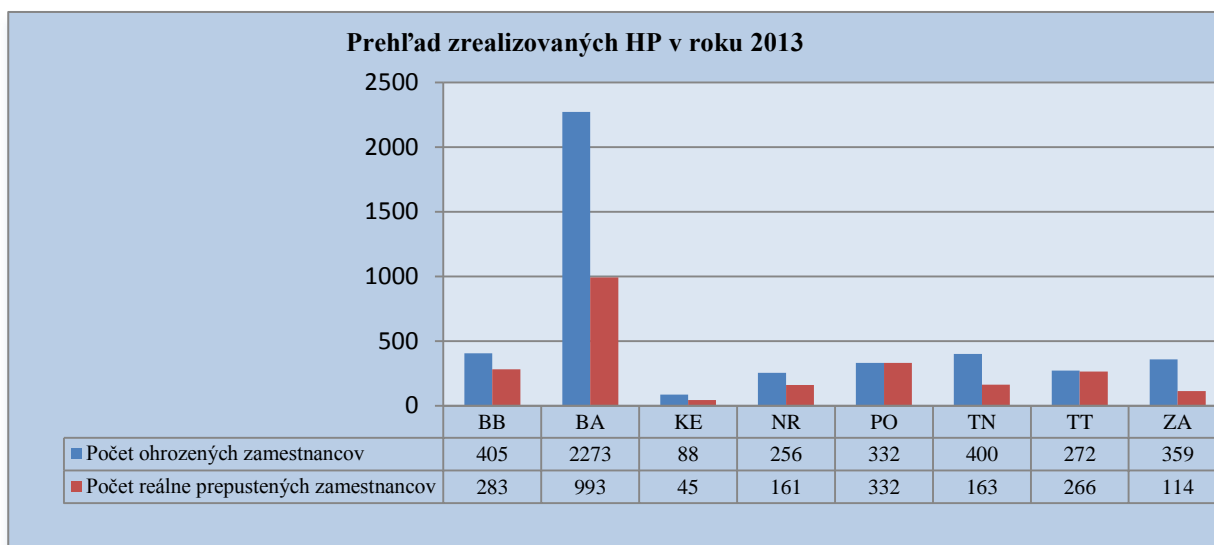

1.2 Hromadné prepúšťanie

V období od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 zamestnávateľia oznámili 84 HP, z toho 14 HP bolo zrušených. Z celkového počtu 4 385 zamestnancov ohrozených stratou zamestnania, bolo reálne prepustených 2 357 zamestnancov, čo predstavuje 53,75%. K 31.12.2013 bol zaznamenaný najväčší počet reálne prepustených zamestnancov v Bratislavskom kraji - 993 osôb. Najmenej prepustených zamestnancov bolo v Košickom kraji - 45 osôb.

GRAF Č.13

Základný prehľad o situácii v HP v roku 2013

Najviac – 16 HP bolo nahlásených v mesiaci máj 2013 s najvyšším počtom ohrozených zamestnancov 1 066 osôb.

TABUĽKA Č. 8 HP v roku 2013 podľa odvetví

Kraj	Počet HP	Plánovaný počet ohrozených zamestnancov	Počet reálne prepustených zamestnancov k 31.12.2013
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	3	135	112
Ťažba a dobývanie	1	155	1
Priemyselná výroba	26	1 660	1 125
Dodávka elektriny, plynu, pary a stud. vzduchu	3	211	67
Stavebníctvo	6	363	190
Veľkoobchod a maloobchod	8	490	244
Doprava a skladovanie	2	57	19
Informácie a komunikácia	5	343	182
Odborné, vedecké a technické činnosti	4	243	239
Administratívne a podporné služby	3	121	38
Verejná správa a obrana	5	392	107
Vzdelávanie	2	45	25
Umenie, zábava a rekreácia	2	170	8
Spolu	70	4 385	2 357

V roku 2013 v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2012 klesol počet nahlásených HP (o 13 HP), znížil sa počet ohrozených zamestnancov (o 4 240 osôb) a znížil sa aj počet reálne prepustených zamestnancov (o 3 603 osôb).

TABUĽKA Č. 9 Porovnanie HP v rokoch 2012 a 2013

Rok	Počet nahlásených HP (bez zrušených a stornovaných HP)	Rozdiel	Počet ohrozených zamestnancov	Rozdiel	Počet reálne prepustených zamestnancov	Rozdiel
2012	83	-13	8 625	-4 240	5 960	-3 603
2013	70		4 385		2 357	

Úrady v snahe predísť následkom HP na trh práce v roku 2013 prerokovávali so zamestnávateľmi opatrenia, ktoré by umožnili predísť HP, alebo ho aspoň čiastočne obmedzili. Išlo najmä o podmienky udržania zamestnanosti – možnosti umiestnenia zamestnancov vo vhodnom zamestnaní na iných svojich pracoviskách, možnosť zamestnávať uvoľnených zamestnancov u iných zamestnávateľov, ako aj možnosti pracovného uplatnenia zamestnancov v prípade ich VzPrTP. Úrady zriaďovali u zamestnávateľov vysunuté pracoviská úradov, kde zamestnancom ohrozeným stratou zamestnania poskytovali aktuálne zoznamy VPM a informácie/informačné letáky (o pripravovaných VK, o BP, o podmienkach evidencie UoZ, ZoZ, o podmienkach poskytnutia dávky v nezamestnanosti a o príspevkoch poskytovaných v rámci AOTP).

1.3 Voľné pracovné miesta

V roku 2013 bolo na úradoch práce nahlásených v priemere mesačne 5 676 voľných pracovných miest (VPM) na trhu práce. V medziročnom porovnaní je to nárast o 183 miest (v roku 2012 5 493 VPM).

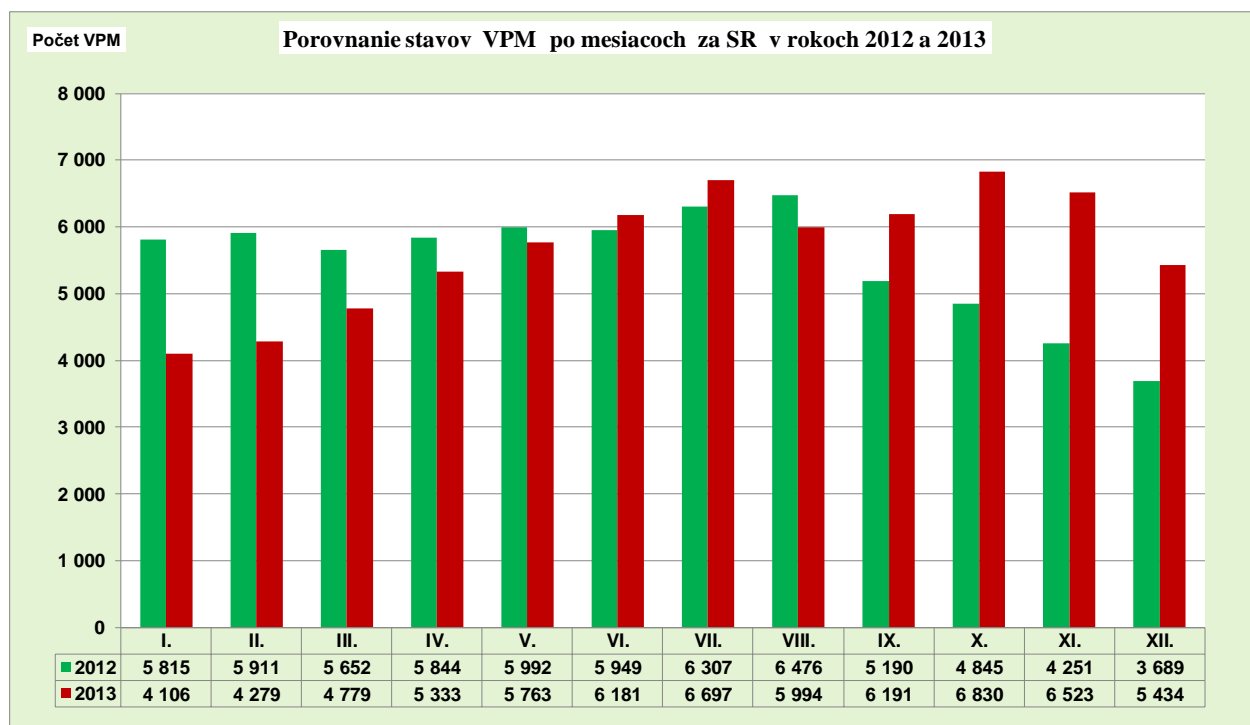
Najvyšší celkový počet nahlásených VPM bol zaznamenaný ku koncu mesiaca október a tento predstavoval počet 6 830. Najnižší stav nahlásených 4 106 VPM bol zaznamenaný ku koncu mesiaca január.

TABUĽKA Č. 10 Voľné pracovné miesta za rok 2013 v sledovaní po mesiacoch

Voľné pracovné miesta za rok 2013 po mesiacoch		
Mesiac	Stav VPM	Prítok VPM
január	4 106	1 906
február	4 276	2 034
marec	4 779	2 173
apríl	5 333	2697
máj	5 763	2987
jún	6 181	2727
júl	6 697	2835
august	5 994	2403
september	6 191	2680
október	6 830	3 336
november	6 523	2 553
december	5 434	1427
Priemer za rok 2013	5 676	2 480

Vývoj počtu VPM ilustruje aj nasledovný graf č. 14.

GRAF Č.14

Z grafu je zrejmé, od začiatku roka sa presadili rastúce tendencie v počte VPM. Pokles počtu sa prejavil v mesiacoch august, november a december.

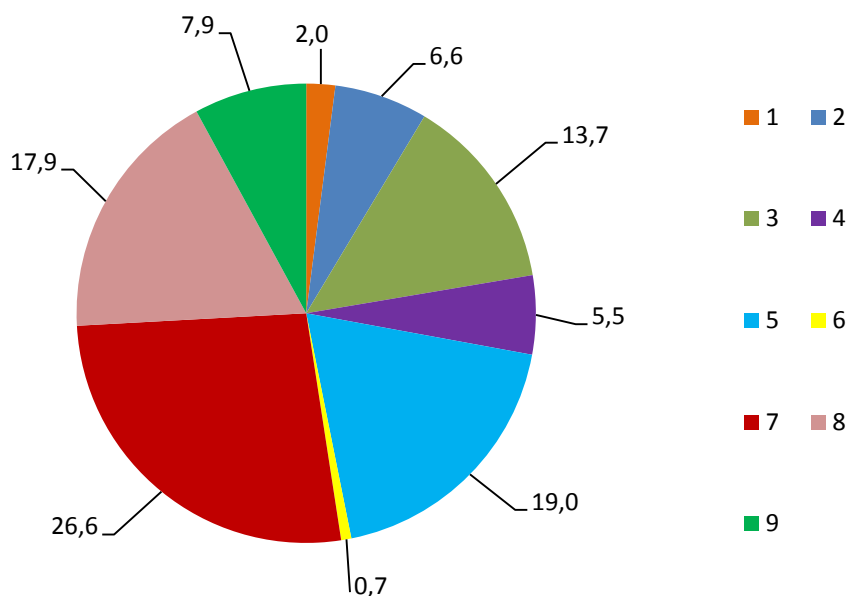
Podľa SK ISCO-08 bolo v roku 2013 v priemere na úrady práce nahlásených najviac VPM v SK (ISCO-08) 7 – kvalifikovaní pracovníci a remeselníci (1 508 VPM, t. j. 26,6 %), pre pracovníkov v službách a obchode SK (ISCO-08) 5 (1076 VPM, t.j. 19,0%) a pre operátorov a montérov strojov a zariadení SK (ISCO-08) 8 (1 018 VPM, t.j. 17,9%).

Najmenej VPM bol v SK (ISCO-08) 6 - Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve (41 miest).

Z regionálneho hľadiska bolo v roku 2013 v priemere za mesiac najviac VPM pre kvalifikovaných pracovníkov a remeselníkov v prešovskom kraji (468 VPM) a najmenej v bratislavskom a trnavskom kraji (po 116 VPM). Najviac v priemere VPM pre pracovníkov v službách a obchode bolo v priemere v bratislavskom kraji (278 VPM) a najmenej v nitrianskom kraji (70 VPM). Najviac v priemere VPM pre zamestnancov pre operátorov a montérov strojov a zariadení bolo v trnavskom kraji (226 VPM), najmenej v banskobystrickom kraji (40 VPM).

Štruktúru VPM podľa (SK ISCO-08) znázorňuje ilustruje nasledovný graf č. 15 a tabuľka č. 11.

GRAF Č.15

SK ISCO-08

1 Zákonnodarcovia, riadiaci pracovníci	6 Kvalifikovaní pracovníci v poľnoh., lesníctve a rybárstve
2 Špecialisti	7 Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci
3 Technici a odborní pracovníci	8 Operátori a montéri strojov a zariadení
4 Administratívni pracovníci	9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci
5 Pracovníci v službách a obchode	0 Príslušníci ozbrojených síl

TABUĽKA Č.11

Štruktúra VPM podľa (SK ISCO-08)

Územie (kraj)	1 Zákonodarcovia riadiaci pracovníci	2 Špecialisti	3 Technici a odborní pracovníci	4 Administrat ívni pracovníci	5 Pracovníci v službách a obchode	6 Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospo dárstve, lesníctve a rybárstve	7 Kvalifikova ní pracovníci a remeselníci	8 Operátori a montéri strojov a zariadení	9 Pomocní a nekvalifik ovaní pracovníci	0 Príslušníci ozbrojených síl
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>0</i>
Bratislavský kraj	24	91	261	69	278	9	116	100	60	0
Trnavský kraj	14	41	65	35	118	3	116	226	64	0
Trenčiansky kraj	19	34	64	46	109	2	181	88	54	0
Nitriansky kraj	16	30	81	43	70	5	179	165	63	0
Žilinský kraj	11	52	80	32	140	1	193	85	54	0
Banskobystrický kraj	16	48	105	39	120	13	468	121	67	0
Prešovský kraj	12	49	80	34	168	3	123	194	67	0
Košický kraj	4	29	44	17	74	3	123	194	21	0
SR	116	373	780	315	1 076	41	1 508	1 018	450	0

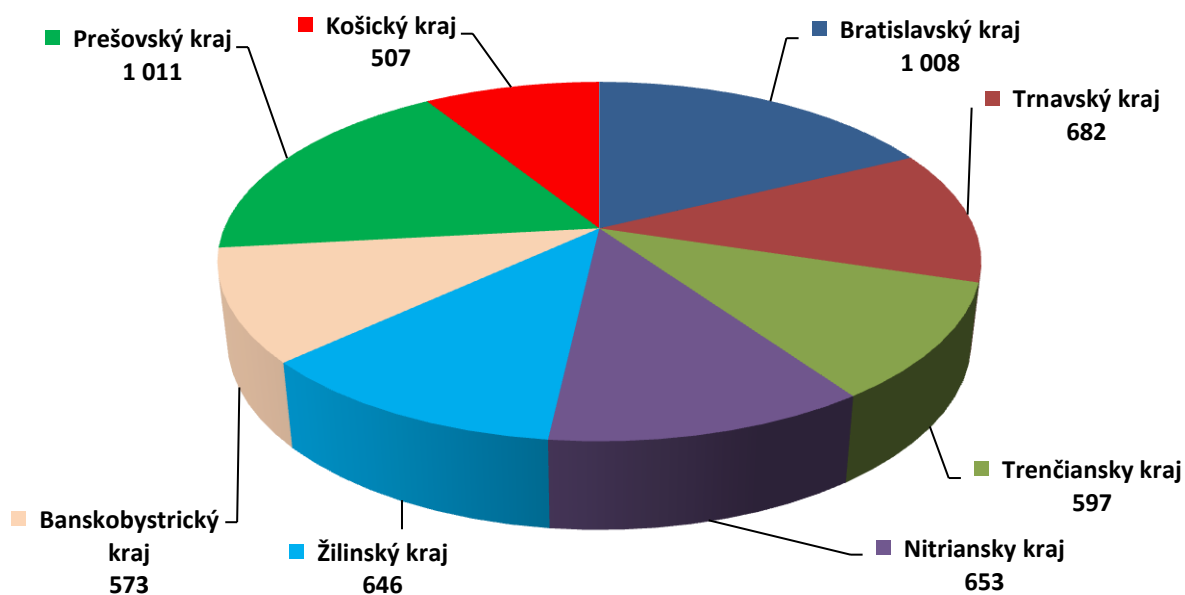
Z regionálneho hľadiska bol vo väčšine roka 2013 (okrem mája, kedy bol najvyšší počet VPM nahlásených v košickom kraji) ku koncu mesiaca najvyšší stav VPM v bratislavskom kraji (v priemere za mesiac na úrovni 1 008 miest) a prešovskom kraji (v priemere za mesiac 1 011 miest). Najnižší počet bol po v prevažujúcom počte mesiacov (8) v košickom kraji v priemere mesačne dosiahol úroveň 507 VPM.

Vývoj stavu nahlásených VPM podľa jednotlivých krajov v roku 2013 je znázornený v tabuľke č. 12 a v grafe č. 16.

TABUĽKA Č.12

Rok/mesiac	2013 Stav VPM												Priemer
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Bratislavský kraj	845	884	980	1037	781	1 042	1 123	1 128 1 057	1 057	1 046	1 120	1050	1 008
Trnavský kraj	450	421	542	597	778	782	1 014	723	767	874	763	497	682
Trenčiansky kraj	534	495	489	645	602	625	566	674	685	703	628	514	597
Nitriansky kraj	514	575	610	643	684	557	656	657	565	880	854	637	653
Žilinský kraj	373	388	470	603	678	854	857	788	810	755	650	530	646
Banskobystrický kraj	420	479	562	634	574	576	637	549	602	696	631	521	573
Prešovský kraj	582	653	708	710	815	1 014	1 243	1 111	1 310	1 404	1 318	1 261	1 011
Košický kraj	388	384	418	464	851	731	601	364	395	472	586	424	507
SR	4 106	4 279	4 779	5 333	5 763	6 181	6 697	5 994	6 191	6 830	6 523	5 434	5 676

GRAF.Č.16

Z pohľadu dopytu podľa ukončeného vzdelania bolo v roku 2013 najviac VPM požadujúcich stredné odborné vzdelanie (2 926 VPM, t. j. 51,55 %) a úplné stredné odborné vzdelanie (1 287 VPM, t. j. 22,68 %). S najnižším počtom (14 VPM) boli k dispozícii miesta pre UoZ s vyšším odborným vzdelaním a miesta s vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa (27 VPM). Štruktúru VPM podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania podľa jednotlivých krajov v roku 2013 dokumentuje nasledovná tabuľka č. 13.

TABUĽKA Č.13

	N/A - neurčené	10 Neukončené základné vzdelanie	11 Základné vzdelanie	12 Nižšie stredné odborné vzdelanie	13 Stredné odborné vzdelanie	14 Úplné stredné odborné vzdelanie	15 Úplné stredné všeobecné vzdelanie	16 Vyššie odborné vzdelanie	17 Vysoké školské vzdelanie I. stupňa	18 Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa	19 Vysokoškolské vzdelanie III. stupňa
Bratislavský kraj	12	1	122	10	446	254	26	3	27	93	14
Trnavský kraj	9	9	125	2	310	153	22	1	16	36	1
Trenčiansky kraj	5	5	84	7	310	125	15	1	7	36	3
Nitriansky kraj	12	6	72	14	348	128	19	3	15	36	1
Žilinský kraj	14	2	59	3	340	146	18	2	16	45	2
Banskobystrický kraj	5	12	42	4	242	183	27	1	10	47	2
Prešovský kraj	21	2	47	6	669	193	12	3	15	39	3
Košický kraj	1	1	49	3	261	107	52	1	5	25	2
SR	78	38	601	48	2926	1287	190	14	111	356	27

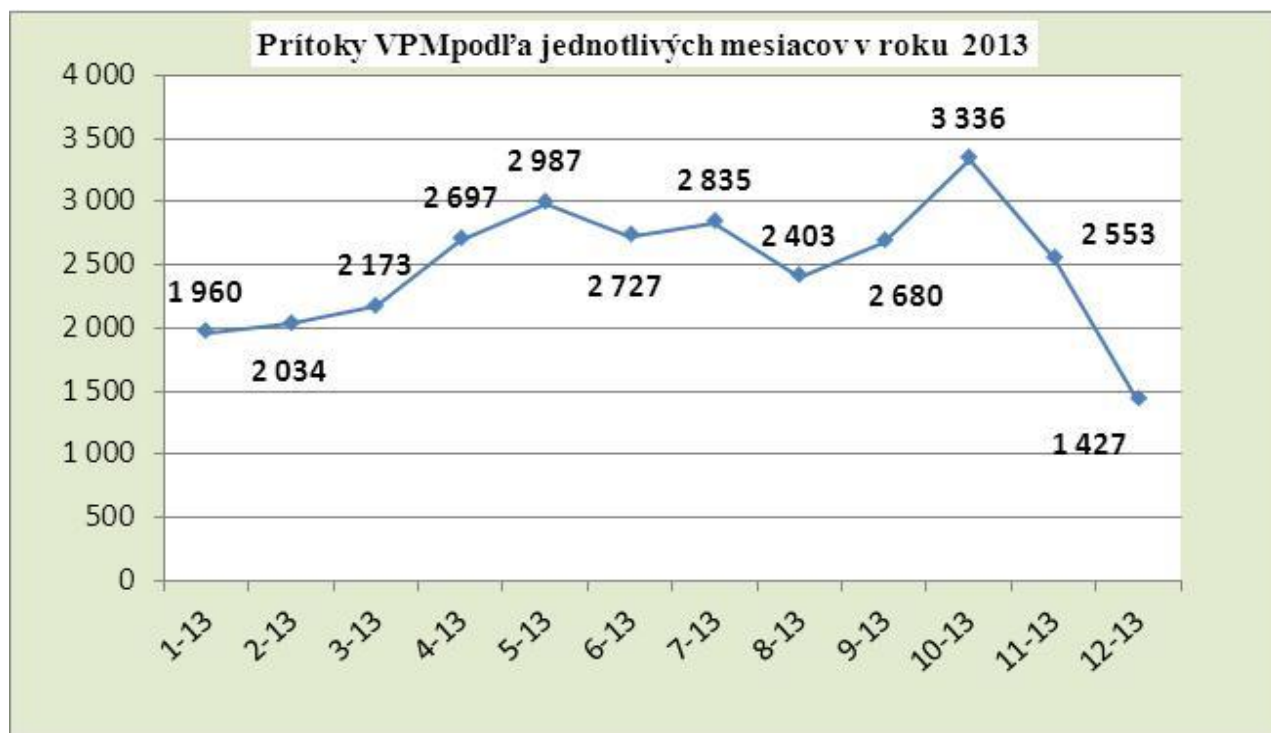
V roku 2013 bolo na úrady PSVR zamestnávateľmi nahlásených spolu 29 812 nových VPM, priemerne za mesiac 2 484 nových VPM. Najvyšší počet nových VPM bol nahlásený ku koncu októbra 2013, a to 3 336 miest a najnižší ku koncu decembra, a to 1 427 miest.

Trend vývoja priemerných počtov nových nahlásených VPM znázorňuje tabuľka č. 14 a graf č. 17.

TABUĽKA Č.14 Trend vývoja priemerných počtov nových nahlásených VPM

Rok/mesiac	2013 Stav VPM												Spolu
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Bratislavský kraj	577	218	263	261	261	546	298	358	374	501	419	276	4 352
Trnavský kraj	272	242	334	318	470	412	424	272	371	474	202	148	3 939
Trenčiansky kraj	204	213	270	351	232	215	194	317	294	287	223	122	2 922
Nitriansky kraj	187	335	268	352	369	229	384	376	300	656	360	175	3 991
Žilinský kraj	179	231	264	324	359	402	303	293	384	352	304	165	3 560
Banskobystrický	256	262	288	378	281	293	312	205	284	360	215	101	3 235
Prešovský kraj	198	334	319	366	420	470	477	378	423	435	444	333	4 597
Košický kraj	87	199	167	347	595	160	443	204	250	271	386	107	3 216
SR	1 960	2 034	2 173	2 697	2 987	2 727	2 835	2 403	2 680	3 336	2 553	1 427	29 812

GRAF Č.17

1.4 Deficit pracovnej sily v roku 2013

Z dôvodu zložitej situácie na trhu práce boli zamestnávateľmi aj v tomto roku žiadané profesie, po ktorých dopyt nedokázali úrady uspokojiť, a to najmä opakujúce sa požiadavky na kvalifikované pracovné sily v profesiách: operátor výroby, šička, zvárač, vodič, čašník, pracovník SBS, predavač, kuchár, vodič NKD, vodič VZV, obchodný zástupca, obsluha CNC, zdravotná sestra.

Ovplyvnené to bolo aj tým, že ak aj UoZ spĺňali požiadavky na VPM, ktorými úrady disponovali, tak im boli zo strany zamestnávateľských subjektov ponúknuté neprijateľné pracovné podmienky.

Dopyt a ponuka VPM bola v rámci regiónov rozdielna z dôvodu nerovnomerného rozloženia zamestnávateľov a priemyselných parkov a z dôvodu, že zamestnávateľom nevyplýva zo zákona o službách zamestnanosti povinnosť nahlasovať VPM.

1.5 Faktory ovplyvňujúce vývoj nezamestnanosti

Na vývojové tendencie nezamestnanosti pôsobili v roku 2013 negatívne aj pozitívne činitele:

V pozitívnom smere začínajú pôsobiť vo väčšom rozsahu cieľovo orientované uplatňovanie aktívnych opatrení na trhu práce SR a nárasty sezónnych prác v závislosti od poveternostných podmienok.

Medzi negatívne patrili hlavne:

- nedostatok voľných pracovných miest a nesúlad medzi štruktúrou voľných pracovných miest a štruktúrou UoZ (zhoršuje sa kvalita pracovnej sily – vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných UoZ, UoZ - absolventov, UoZ nad 50 rokov),
- značný previs ponuky práce nad dopytom po práci, hlavne v najslabších regiónoch (počet UoZ na 1 VPM – BL 22 UoZ, TA 44 UoZ, TC 60 UoZ, NI 80 UoZ, ZI 70 UoZ, BC 121 UoZ, PV 85 UoZ, KI 147 UoZ, SR 73 UoZ),
- útlmy resp. poklesy sezónnych prác v závislosti od poveternostných podmienok,
- cyklické prítoky UoZ absolventov (jún – UoZ abs. - VŠ, september UoZ abs. – SŠ),
- klesajúci počet UoZ s tendenciou k územnej mobilite,
- spomalená mobilita za prácou do zahraničia (pokles pracovných ponúk z EÚ),
- ukončenie pracovných pomerov na dobu určitú a pracovných pomerov v agentúrach dočasného zamestnávania,
- zneužívanie PN, hlavne pri nedostavení sa na kontakt, výberových konaniach, aktivačných prácach,
- nízka úroveň motivácie rizikových skupín UoZ zamestnať sa, nízka úroveň stimulácie zamestnávateľov zamestnávať tieto skupiny nezamestnaných občanov, úzke roztvorenie tzv. nožníc medzi mzdovými ponukami v komparácií so sociálnymi dávkami
- poklesy zamestnanosti, ktoré sa negatívne premietali do prítokov UoZ, najmä zo sekcie priemysel, veľkoobchod a maloobchod, stavebníctvo a pod.

2 AKTÍVNA POLITIKA TRHU PRÁCE A ZNIŽOVANIE NEROVNOVÁHY NA TRHU PRÁCE

Úlohou APTP je predovšetkým uľahčiť a urýchliť prechod nezamestnaných občanov do práce a prostredníctvom špecifických programov udržiavať schopnosť ľudí pracovať a nájsť si miesto na trhu práce. V rámci APTP sa realizujú a podporujú opatrenia, programy, projekty a aktivity, ktoré uľahčujú integráciu a reintegráciu UoZ, najmä skupín osôb znevýhodnených na trhu práce, prostredníctvom nástrojov AOTP. Okrem toho nástroje AOTP napomáhajú aj rozvoju podnikania podporou vytvárania nových PM a udržiavania existujúcich PM a zamestnancov zamestnaných na týchto podporovaných miestach.

Novela zákona o službách zamestnanosti

Výraznú zmenu v rámci APTP priniesla novela zákona o službách zamestnanosti, účinná od 1. mája 2013, ktorá zefektívnila poskytovanie príspevkov v rámci nástrojov AOTP (hlavná zmena - zmena obligatórnosti väčšiny príspevkov).

Novela zákona o službách zamestnanosti priniesla najmä rozšírenie pôsobnosti Ústredia PSVR a úradov PSVR – možnosť realizácie regionálnych a pilotných projektov, vypracovanie zásad použitia finančných prostriedkov na uplatňovanie aktívnych opatrení na trhu práce, na ktoré nie je právny nárok, zvýraznenie postavenia a kompetencií výborov pre otázky zamestnanosti – viacpartitné rozhodovanie o príspevkoch a transparentnosť v ich poskytovaní.

Zámerom novely bola revízia aktívnych opatrení na trhu práce založená na reálnom využívaní jednotlivých nástrojov a ich skutočnej efektívnosti. Spolu so siedmimi základnými cieľmi revízie postavenými na zjednodušení systému, zrušení niektorých málo využívaných nástrojov AOTP, znížení administratívnej náročnosti vo vzťahu k AOTP a vo vzťahu k zaraďovaniu evidovaných uchádzačov o zamestnanie do evidencie, prehodnotení obligatórnosti nástrojov AOTP, zabezpečení lepšieho zohľadňovania regionálnej situácie na trhu práce a širšom zavedení normatívnej spoluúčasti sociálnych partnerov pri uplatňovaní AOTP a zmenu systému financovania AOTP.

Pri väčšine nástrojov sa novelou zákona zaviedla neobligatórnosť príspevkov. Osem príspevkov (§§ 49, 50, 50j, 51, 52a, 56, 56a, 57) sa stalo fakultatívnymi (bez právneho nároku na poskytnutie príspevku). Novelou bolo zrušených 9 nástrojov (§§ 48b, 48c, 49a, 50a, 50c, 55a, 55b, 55c, 57a). Pribudli aj nové nástroje a boli doplnené alebo zmenené v existujúcich AOTP niektoré prvky (vzdelávanie z vlastnej iniciatívy a zásadná zmena § 50 a § 50j, celkom nové opatrenia - § 50k, § 53e - finančná pomoc na podporu udržania zamestnanosti v malých podnikoch alebo stredných podnikoch (účinný od 15. novembra 2013).

Zmena právnej nárokovateľnosti príspevkov sa prirodzene prejavila na ich využití v hodnotenom období.

Na riešenie zásadných otázok zamestnanosti a na posudzovanie žiadostí právnických osôb alebo fyzických osôb o poskytnutie príspevkov podľa zákona, na ktoré nie je právny nárok, zriadil každý úrad vo svojom územnom obvode výbor pre otázky zamestnanosti (podľa § 16 zákona). Výbor pre otázky zamestnanosti odporúča/neodporúča podpísať dohodu o poskytnutí fakultatívnych príspevkov. Z tohto dôvodu bol počet dohôd rok pred novelou vyšší ako po novele aj pri vyššom počte žiadostí, čo dokumentuje nasledujúca tabuľka:

TABUĽKA Č. 15

obdobie	Prijaté žiadosti			Z prijatých žiadostí uzatvorené dohody		
	občan	podnikateľ	spolu	občan	podnikateľ	spolu
1.5.2012-30.4.2013	48 180	34 867	83 047	47 036	32 869	79 905
1.5.2013-30.4.2014	52 059	33 316	85 375	48 850	26 882	75 732

Percentuálna úspešnosť žiadostí rok po novele predstavovala 88,70 % v porovnaní s 96,21 % rok pred novelou zákona, najmä z dôvodu obligatórnosti nástrojov pred novelou.

Väčšina z nástrojov AOTP bola realizovaná prostredníctvom národných projektov, ako prostriedku na získanie a transfer zdrojov z EÚ, konkrétne z ESF v rámci OP ZaSI. V zmysle prijatých pravidiel ESF boli tieto nástroje AOTP spolufinancované aj z prostriedkov ŠR SR spravidla v pomere 85 % : 15 %.

AOTP sa premietla do hlavných cieľov národných a iných projektov, orientovaných na zvýšenie zamestnateľnosti UoZ a podporu zamestnanosti v roku 2013. Bola ovplyvňovaná existujúcimi nariadeniami ES a pravidlami pre poskytovanie štátnej pomoci.

2.1 Nástroje aktívnych opatrení na trhu práce

Jednotlivé nástroje AOTP možno členiť podľa ich zacielenia na nástroje zvyšujúce zamestnateľnosť, nástroje zvyšujúce zamestnanosť a nástroje podporujúce udržanie existujúcich PM.

2.1.1 Zvyšovanie zamestnateľnosti

Nástroje AOTP orientované na ponukovú stránku trhu práce, t. j. na potenciál pracovnej sily a zvyšovanie zamestnateľnosti a pracovnej mobility, sú:

- sprostredkovanie zamestnania (§ 32)
- poskytnutie náhrady časti cestovných výdavkov UoZ, ktoré súvisia s absolvovaním vstupného pohovoru alebo výberového konania u zamestnávateľa (§ 32ods. 12 písm. d) zákona),
- informačné a poradenské služby (§ 42 zákona),
- odborné poradenské služby (§ 43 zákona),
- vzdelávanie a príprava pre trh práce UoZ a ZoZ (§ 46 zákona),
- poskytovanie dávky počas VzPrTP a počas prípravy na pracovné uplatnenie občana so ZP (§ 48b zákona účinný do 30. 4. 2013),
- príspevok na vykonávanie absolventskej praxe (§ 51 zákona),
- príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj (§ 52 zákona),
- príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby (§ 52a zákona).

2.1.2 Zvyšovanie zamestnanosti

Nástroje AOTP orientované na stimulovanie dopytu po pracovnej sile najmä formou poskytovania príspevkov zamestnávateľom a UoZ na vytváranie nových pracovných miest sú:

- sprostredkovanie zamestnania (§ 32 zákona, okrem § 32 ods. 12 písm. d) zákona),
- príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť (§ 49 zákona),
- príspevok na zapracovanie znevýhodneného UoZ (§ 49a zákona účinný do 30. 4. 2013),
- príspevok na zamestnávanie znevýhodneného UoZ (§ 50 zákona),
- podpora zamestnávania znevýhodneného UoZ v sociálnom podniku (§ 50c zákona účinný do 30. 4. 2013),
- príspevok na podporu regionálnej a miestnej zamestnanosti (§ 50i zákona),
- príspevok na podporu zamestnanosti na realizáciu opatrení na ochranu pred povodňami a na riešenie následkov mimoriadnej situácie (§ 50j zákona účinný do 30. 4. 2013),
- príspevok na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti (§ 50j zákona účinný od 1.5.2013),
- príspevok na vytvorenie nového pracovného miesta (§ 53d zákona),
- príprava na pracovné uplatnenie občana so zdravotným postihnutím (§ 55a, 55b, 55c zákona účinný do 30. 4. 2013),
- príspevok na zriadenie chránenej dielne a chráneného pracoviska (§ 56 zákona),
- príspevok občanovi so zdravotným postihnutím na prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti (§ 57 zákona),
- príspevok na činnosť pracovného asistenta (§ 59 zákona).

2.1.3 Udržanie existujúcich pracovných miest

Nástroje AOTP zamerané na podporu udržania zamestnancov v zamestnaní, udržanie existujúcich PM a predchádzanie zrušenia PM alebo hromadného prepúšťania zamestnancov sú:

- vzdelávanie a príprava pre trh práce zamestnanca (§ 47 zákona),
- príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami (§ 50a zákona účinný do 30. 4. 2013),
- príspevok na podporu udržania pracovných miest (§ 50k zákona účinný od 1. 5. 2013),
- príspevok na dochádzku za prácou (§ 53 zákona),
- príspevok na presťahovanie za prácou (§ 53a zákona),
- príspevok na dopravu do zamestnania (§ 53b zákona),
- finančná pomoc na podporu udržania zamestnanosti v malých podnikoch alebo stredných podnikoch (§ 53e zákona účinný od 15. novembra 2013),
- príspevok na udržanie občana so ZP v zamestnaní (§ 56a zákona),
- príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov (§ 60 zákona).

Osobitné postavenie v tomto systéme mali pilotné projekty podľa § 54 zákona účinného do 30.4.2013, ktoré boli určené na overenie nových AOTP. Po novele zákona sa zmenil tento nástroj na programy a projekty, kde sa vytvoril nový priestor najmä na regionálne projekty, riešiace individuálne potreby a špecifiká trhu práce v jednotlivých územných obvodoch úradov.

2.2 Využívanie nástrojov AOTP v roku 2013

TABUĽKA Č. 16 Aktivne opatrenia na trhu práce v SR –rok 2013 v porovnaní s rokom 2012

Nástroj AOTP	Rok 2012		Rok 2013	
	Počet vytvorených - obsadených PM, resp. počet zaradených UoZ/osôb, resp. počet podporených PM/UoZ/osôb	Čerpanie finančných prostriedkov (v Eur)	Počet vytvorených - obsadených PM, resp. počet zaradených UoZ/osôb, resp. počet podporených PM/UoZ/osôb	Čerpanie finančných prostriedkov (v Eur)
§ 32 ods. 12 písm. d)	6 212	68 109	5 455	67 847
§ 43	215 678	70 562	179 002	17 384
§46	1 785	934 174	1 438	280 252
§ 48b	290	81 652	0	0
§51	16 442	15 919 575	9 858	8 790 098
§52	18 083	2 720 588	16 991	2 185 422
§ 52a	5 177	5 251 240	3 488	3 511 583
Spolu nástroje zamerané na zvyšovanie zamestnateľnosti	263 667	25 045 900	216 232	14 852 586
§49	8 690	29 515 163	4 897	16 269 868
§ 49a	209	188 721	54	96 317
§50	599	1 118 237	1 506	1 681 817
§50c	139	768 244	128	688 742
§50j do novely	5 499	22 154 889	2 428	9 748 048
§50j po novele	0	0	2 474	
§53d *	0	4 762 033	529	1 897 543
§54	320	1 498 932	13 409	24 391 520
§55a	0	0	0	0
§56	2 026	14 720 451	1 710	17 623 407
§57	536	4 676 905	296	2 543 153
§59	601	3 152 084	764	3 662 677
Spolu nástroje zamerané na zvyšovanie zamestnanosti	18 619	82 555 659	28 195	78 603 092
§ 47	0	0	8	4 052
§ 50a	2 451	12 427 597	2 027	11 196 720
§ 50k	0	0	1 867	6 147
§ 53	16 136	4 896 116	12 776	4 076 189
§ 53a	66	63 932	66	66 223
§ 56a	453	755 806	232	775 557
§ 60	6 013	16 221 311	6 809	17 745 247
Spolu nástroje zamerané na udržanie existujúcich PM	25 119	34 364 762	23 785	33 870 135
Spolu	307 405	141 966 321	268 212	127 325 813

* z celkových čerpaných FP na § 53d bolo na vzdelávanie zamestnancov použitých 33 762,46 Eur, ostatné FP v sume 1 863 780,65 Eur boli použité na podporu 529 PM (1 resp. 2 roky)

Poznámka: v celkovom čerpaní nie sú zahrnuté výdavky Ústredia PSVR na § 42 a § 54 projekt Expak AT-SK v objeme 158 970 €.

Každý zo sledovaných nástrojov AOTP mal svoje špecifiká a osobitné využitie, preto je možné porovnanie jednotlivých nástrojov len vybranými ukazovateľmi. Zároveň je porovnávané aj uplatňovanie nástrojov AOTP medzi jednotlivými úradmi v rámci Slovenska. Vzhľadom na to, že niektoré nástroje AOTP majú aj svoju regionálnu dimenziu (závislosť výšky a dĺžky príspevku na miere nezamestnanosti) a tiež iné osobitosti (napr. závislosť výšky príspevku na právnej forme a predmete činnosti zamestnávateľa, na miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u osôb so ZP a pod.). Vo všeobecnosti je potrebné poznamenať, že nástroje AOTP a poskytované príspevky sú z makroekonomického hľadiska len doplnkovým prostriedkom zmierňovania nerovnováhy na pracovnom trhu v SR. Nie sú, ako sa často v novinárskych, laických, ale niekedy i v odborných kruhoch mylne interpretuje, rozhodujúcim generátorom PM. Tými sú jednoznačne podniky a zamestnávateľa vo všetkých sférach a odvetviach hospodárstva, vo verejnej správe i v treťom sektore. Z hľadiska množstva rozhodujúci podiel na tvorbe PM majú MSP.

TABUĽKA Č. 17 Počet podnikateľských subjektov podľa právnej formy a veľkostnej kategórie k 31.12.2013

Veľkostné kategórie / právne formy	podniky	živnostníci	slobodné povolania	SHR	spolu		index 2013/2012
					absolútne	v %	
Mikropodniky (0-9)	165 896	350 553	21 853	7 557	545 859	96,8%	101,9
Malé podniky (10-49)	12 734	2 072	70	22	14 898	2,6%	113,5
Stredné podniky (50-249)	2 660	82	2	0	2 744	0,5%	103,4
Veľké podniky (250 a viac)	624	2	0	0	626	0,1%	101,8
Spolu MSP (0-249)	181 290	352 707	21 925	7 579	563 501	99,9%	102,2
Spolu podnikateľské subjekty	181 914	352 709	21 925	7 579	564 127	100,0%	102,2

Zdroj: Štatistický úrad SR

Podiel AOTP na hrubom domácom produkte v bežných cenách sa aj v roku 2013 znížil na 0,177 %. Každoročný pokles výdavkov na AOTP za posledné roky dokumentuje nasledujúca tabuľka:

TABUĽKA Č. 18

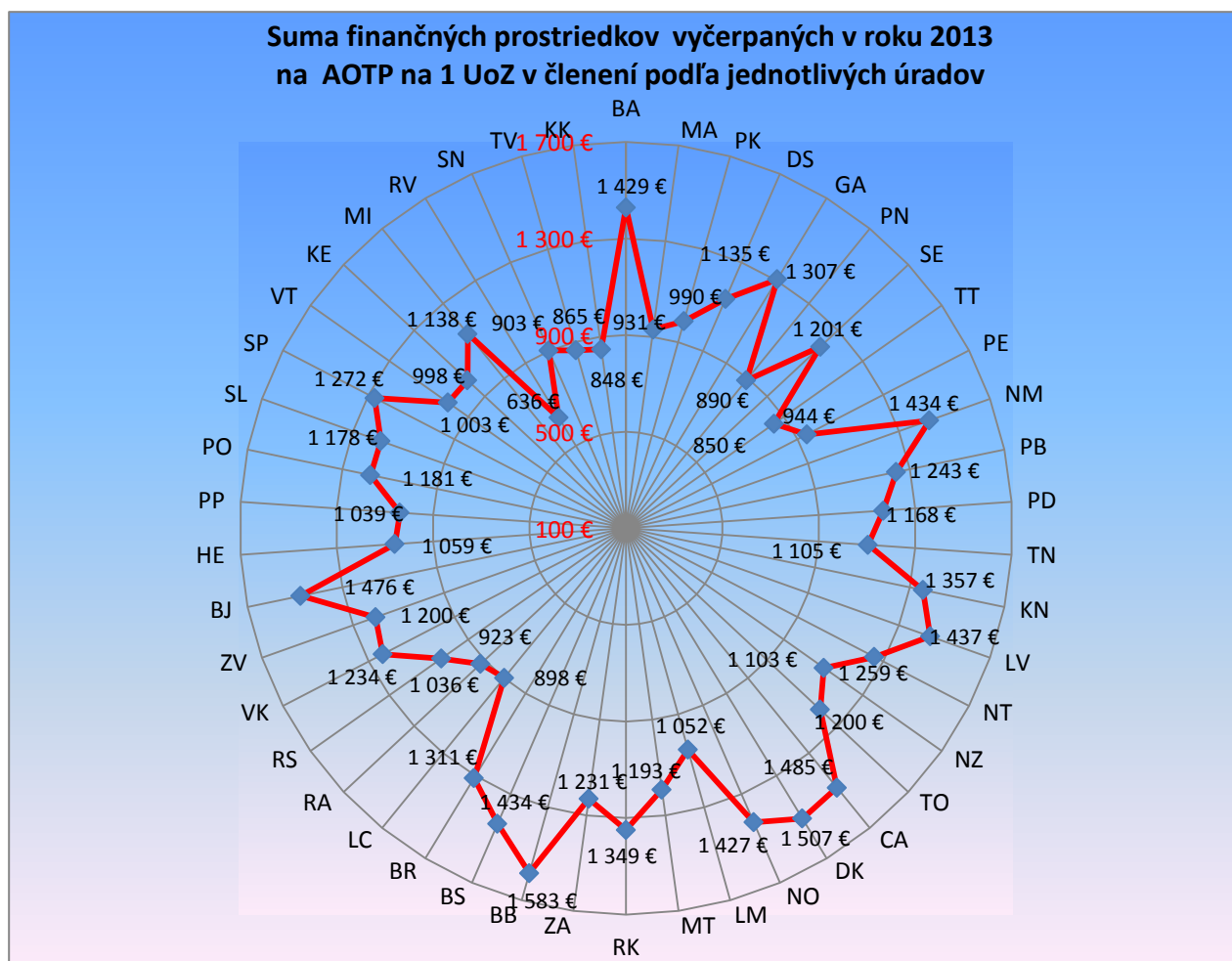
Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Priemerná miera evidovanej nezamestnanosti (v %)	7,65	11,44	12,48	13,16	13,59	14,11
Priemerná miera nezamestnanosti (v %)	8,83	12,84	14,17	14,59	15,76	14,78
Výdavky na AOTP (skutočné čerpanie v €)	135 535 923	134 694 037	186 460 222	162 313 830	141 966 321	127 325 813
HDP v bežných cenách (v mil. EUR)	66 842,40	62 794,38	65 897,02	68 974,16	71 096,02	72 134,00
Podiel výdavkov na AOTP na HDP v % (priemer krajín OECD v roku 2010 bol 0,7%)	0,203	0,215	0,283	0,235	0,199	0,177

Ako vidieť z tabuľky, aktívna politika trhu práce je z hľadiska jej finančného zabezpečenia nastavená opačne ako by si to vyžadovala rastúca nezamestnanosť. Kým nezamestnanosť od roku 2008 plynulé narastala, čerpanie finančných prostriedkov klesalo. Podiel výdavkov na APTP takisto dlhodobo (od r. 2010) klesá. Je jedným z najnižších v krajinách OECD, v ktorých priemerný podiel APTP na HDP v roku 2010 predstavoval 0,7%, kým v SR bol v roku 2013 tento podiel len 0,18%.

Na AOTP boli v roku 2012 v rámci jednotlivých úradov vynakladané finančné prostriedky v rôznej výške a rôznou efektívnosťou z hľadiska účinnosti ich vynaloženia pretransformovanej do umiestnenia UoZ na trhu práce, resp. aktivizovania UoZ a podpory udržiavania existujúcich PM. Rozdiely vo vynakladaní finančných prostriedkov boli ovplyvnené regionálnymi disparitami v oblasti ponuky a dopytu na trhu práce, mierou nezamestnanosti, počtom žiadostí na jednotlivé nástroje AOTP, individuálnym prístupom ku klientom na jednotlivých úradoch a inými faktormi.

Relatívne **najviac** finančných prostriedkov na AOTP priemerne na 1 UoZ bolo vynaložených úradom **Banská Bystrica - 1 583 €**, ďalej nasledovali úrady Dolný Kubín, Bratislava, Nové mesto N/V, Levice, Bardejov úrady Dolný Kubín, Bratislava, Nové mesto N/V, Levice, Bardejov. Najmenej vynaložil v priemere na jedného UoZ úrad **Rožňava - 636 €**. Rovnako dobre si z hľadiska nákladovosti AOTP počínali úrady Trebišov, Kežmarok, Revúca, Lučenec a ďalšie – vid' graf č. 18.

GRAF Č. 18

3 VYHODNOTENIE ČINNOSTI INFORMAČNÝCH A SPROSTREDKOVATEĽSKÝCH SLUŽIEB

- § 32, § 42 ZÁKONA

3.1 Vyhodnotenie činnosti úradov

Úrady na celom území SR pokračovali s realizáciou 3 – zónového systému poskytovania služieb zamestnanosti, v rámci ktorého boli klientom poskytované služby zamestnanosti viac individuálnou formou zameranou na akceptáciu osobnostných predpokladov s možnosťami zamestnať sa.

V rámci 3 – zónového systému na úradoch využívali UoZ aj služby poskytované v IPS zriadených za účelom samoobslužného vyhľadávania VPM a informácií o trhu práce prostredníctvom PC s bezplatným prístupom na internet. V prípade potreby mali UoZ možnosť využiť odbornú pomoc zamestnanca úradu a taktiež im bolo umožnené pripraviť a vytlačiť materiály potrebné pre uchádzanie sa o zamestnanie – žiadosť o zamestnanie/sprievodný list, životopis, motivačný list.

Výzvou vo vzťahu k poskytovaniu efektívnych služieb zamestnanosti bolo v priebehu roku 2013 pre zamestnancov úradov predovšetkým zabezpečenie a motivovanie čo najväčšieho počtu UoZ a zamestnávateľov k využívaniu programu ISTP - www.istp.sk, ktorého funkcionality bola rozšírená v rámci aktivity č.5.1 NP VII 2 pod názvom: „Podpora sprostredkovania zamestnania a odborných poradenských služieb poskytovaných úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny“, tak aby všetky jeho nástroje priniesli pozitívne prvky do poskytovania služieb zamestnanosti, najmä v oblasti IPaSS zabezpečovaných pre UoZ, ZoZ a zamestnávateľov.

3.1.1 Spolupráca so zamestnávateľmi

Agenti pre PM úradov za účelom získavania aktuálnych informácií o situácii, požiadavkách a potrebách trhu práce vo svojej územnej pôsobnosti naďalej pravidelne kontaktovali formou osobnej návštevy zamestnávateľov pôsobiacich v príslušných regiónoch. Pri osobných návštevách, ktoré boli realizované po predchádzajúcej dohode so zástupcami zamestnávateľov kládli agenti pre PM dôraz predovšetkým na informácie o službách poskytovaných úradom, o možnostiach vyhľadávania VPM, o ponuke nástrojov AOTP a možnej spolupráci pri riešení problémov v oblasti zamestnanosti vzniknutých z dôvodu HP.

Z dôvodu dobrých skúseností získaných počas predchádzajúcich rokov úrady naďalej ponúkali zamestnávateľom tiež možnosť poskytnutia svojich služieb priamo v ich priestoroch, aby vyšli v ústrety prepúšťaným zamestnancom. Zamestnanci ohrození prepúšťaním z pracovného pomeru boli informovaní o ponuke VPM a o možnosti účasti na VK organizovaných úradmi. Agenti pre PM pri osobných stretnutiach priamo u zamestnávateľov spoznávali v omnoho väčšom rozsahu výrobný proces, druh poskytovaných služieb a hlavne problémy a otázky, ktorými sa zamestnávatelia v poslednom období najviac zaoberali.

Vyhľadávanie VPM osobnou návštevou priamo u zamestnávateľov, ponuka VPM medzi jednotlivými regiónmami za pomoci sieťových agentov pre PM opäť pozitívne ovplyvňovali zvyšovanie pracovnej mobility.

3.1.2 Kontakt so zamestnávateľmi

Zamestnávateľom prostredníctvom agentov pre PM boli poskytované informácie o:

- výbere vhodného zamestnanca na požadovanú pracovnú pozíciu,
- možnostiach a podmienkach účasti na jednotlivých AOTP – aktivačnej činnosti, absolventskej praxi, podpory zamestnávania občanov so ZP, poskytnutí príspevku na zamestnanie znevýhodnených UoZ,
- výzve na predkladanie projektov na zamestnávanie znevýhodnených UoZ a o podmienkach účasti v partnerstvách,
- možnosti účasti na VK, BI, BP,
- situácii na trhu práce,
- povinnostiach zamestnávateľa pri zamestnávaní občanov so ZP,
- podmienkach súvisiacich so zamestnávaním cudzincov a občanov EÚ,
- nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní,
- o možnostiach využitia služieb ADZ, APZ, SZÚ,
- súvisiace s HP a s pracovno-právnymi vzťahmi,
- o možnosti bezplatnej registrácie do programu ISTEP a možnosti zverejniť VPM elektronicky on-line prostredníctvom stránky www.istp.sk.

3.1.3 Výberové konania a burzy práce

Dôležitým nástrojom pri zamestnávaní UoZ/ZoZ a občanov ohrozených HP boli v sledovanom období aj naďalej úradmi pravidelne plánované organizované VK.

Efektívnym spôsobom zvýšenia úspešnosti obsadzovania VPM prostredníctvom VK bola spolupráca pri predvýbere vhodného UoZ s odborným poradcom a účasť sprostredkovateľov ako aj agentov pre PM úradov na VK. Úspešnosť realizovaných VK bola taktiež ovplyvňovaná ich organizovaním v súlade s požiadavkami a potrebami zamestnávateľov priamo v ich sídle.

V priebehu kalendárneho roku 2013 bolo úradmi zorganizovaných 957 VK (o 109 viac ako v roku 2012) pre 640 zamestnávateľov.

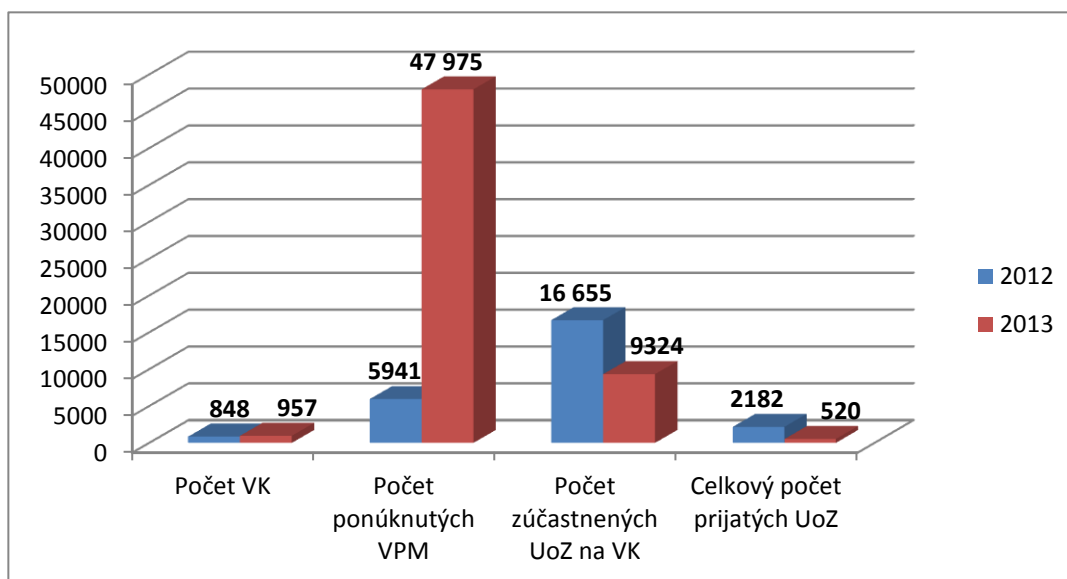
Zamestnávatelia na VK ponúkli 47 975 VPM (o 42 034 viac ako v roku 2012). VK sa zúčastnilo 9 324 UoZ (o 7 331 menej ako v roku 2012).

Úspešnosť VK vzhľadom na ponúknutý počet VPM a celkový počet klientov prijatých do zamestnania v priebehu celého kalendárneho roka 2013 v počte 520 (o 1 662 menej ako v roku 2012) bola 12,74 %.

TABUĽKA Č.20 Prehľad realizovaných výberových konaní v roku 2013

Počet VK v roku 2013	957
Počet ponúknutých VPM	47 975
Celkový počet zúčastnených klientov	9 324
Celkový počet prijatých klientov	520
Úspešnosť VK	12,74 %

GRAF Č.19 Porovnanie realizovaných výberových konaní v roku 2013 s rokom 2012

V roku 2013 úrady zorganizovali 3 BP (o 5 menej ako v roku 2012), na ktorých boli prezentované VPM. Pracovníci úradov poskytli klientom odborné poradenstvo v oblasti kariérneho plánovania, informácie o národných aktivačných programoch a o možnosti vykonávania absolventskej praxe u zamestnávateľa, o príspevku na dochádzku za prácou a tiež o možnostiach VzPrTP, o príspevku na aktivačnú činnosť - ako aj o ďalších aktivačných a ochranných príspevkoch. Pracovníci siete EURES ponúkali informácie a poradenstvo v oblasti pracovných možností v EU/EHP a Švajčiarsku. Klienti tak mohli „pod jednou strechou“ získať ucelený obraz o aktuálnej ponuke na trhu práce a možnostiach pracovného uplatnenia.

BP boli zorganizované na úradoch Levice, Liptovský Mikuláš, Považská Bystrica a ich návštevníci mali okrem možnosti nájsť si zamestnanie aj príležitosť nadobudnúť komplexnejšie informácie o trhu práce a o spôsoboch uplatnenia sa na ňom, pričom výhodou bol najmä osobný kontakt a možnosť informovať sa na vybrané pracovné pozície priamo u konkrétnych zamestnávateľov.

Príklady dobrej praxe:

Za jednu z významných a úspešných aktivít takéhoto druhu možno označiť 3.ročník „Veľtrhu práce – Job Expo 2013“, ktorý sa konal v dňoch 18. a 19. apríla 2013 spolu s XV. Medzinárodnou BP. Zúčastnilo sa ho celkovo 100 zamestnávateľov zo Slovenska, 33 zahraničných zamestnávateľov v rámci Medzinárodnej BP, ktorá sa konala na rovnakom mieste a v rovnakom čase a 19 odborných partnerov.

Viac ako 27 850 návštevníkom bolo ponúkaných od zúčastnených zamestnávateľov 11 000 VPM a z databázy všetkých úradov v SR 5 000 VPM zo SR a tiež v rámci Medzinárodnej burzy práce 340 pracovných miest zo zahraničia. Tejto aktivity sa zúčastnilo 8 043 UoZ t.j. 4 332 mužov a 3 711 žien.

Odborné sprievodné podujatia:

sprievodné semináre s témami pomoc pri hľadaní uplatnenia sa na trhu práce, bezplatné osobné poradenstvo a testovanie schopností, zručností a predpokladov (poskytli odborní partneri) - jazykové testovanie, testovanie PC zručností, kariérne poradenstvo, pomoc občanom so zdravotným postihnutím, poradenstvo pri začatí podnikania, poradenstvo na tému súvisiacu s hľadaním zamestnania, poradenstvo pre vytvorenie profilu na www.istp.sk doma podľa pokynov a priamo na podujatí, poradenstvo z oblasti pracovno-právnych vzťahov, poradenstvo v oblasti profesionálneho rodičovstva.

Zo strany návštevníkov bol najväčší záujem o pracovné pozície operátor výroby, administratíva, obchodný zástupca, konštruktér a naopak najmenší záujem bol prejavovaný o pracovné pozície s požiadavkou vysokej školy technického smeru (technolog, technik, procesný inžinier, manažérske pozície so znalosťou cudzieho jazyka), práca na živnosť.

Počas XV. Medzinárodnej burzy práce zamestnávateľa a EURES poradcovia spolu informovali 3 549 UoZ o VPM a zrealizovali 395 pohovorov. Prísľub zamestnania získalo 124 uchádzačov.

Príklad projektov organizovaných úradmi:

V priestoroch úradu Levice sa dňa 24. 4. 2013 konala BP pod záštitou prihraničného partnerstva EURES-T DANUBIUS.

Účasť na BP prisľúbilo 20 zamestnávateľov a agentúr. Zúčastnilo sa 19, z nich 6 agentúr (všetky pozvané), zo zamestnávateľov bol jeden zo zahraničia (Holandsko).

Z pozvaných 900 UoZ sa na BP zúčastnilo 880 UoZ a 24 ZoZ.

Na ponúknutých 192 VPM si zamestnávateľa vytvorili databázy potenciálnych zamestnancov do budúceho obdobia v počte 344 UoZ. Do užšieho výberu k zamestnávateľom bolo pozvaných 87 zúčastnených klientov. V regrutačnom stredisku MO prejavilo záujem o službu v Ozbrojených službách SR viac ako 20 záujemcov, ktorým boli poskytnuté všetky základné informácie o službe v Ozbrojených službách SR, zároveň boli pozvaní na VK organizované personálnou správou MO v mesiaci november 2013. Ďalších 7 záujemcov prejavilo záujem o štúdium na Akadémii ozbrojených služieb SR v Liptovskom Mikuláši v roku 2014.

V dňoch 13.11.2013 a 20.11.2013 sa na Úrade Považská Bystrica, pracovisko Púchov konala BP, na ktorej sa ponúkalo 61 VPM a ktorej sa zúčastnili: agentúra: EDYMAX SE, agentúra INDEX NOSLUŠ s.r.o., zamestnávateľ ESPIRIT SK, s.r.o. a zástupcovia Lugera&Makler spol. s. r. o, prezentovali UoZ riešenie rôznych finančných situácií, s ktorými sa ľudia v dnešnej dobe stretávajú s dôrazom na prekážky a problémy, ktoré na nich na finančnom trhu čakajú. Uviedli ich do problematiky, ako si zabezpečiť po finančnej stránke bývanie, informovali ich o hypotékach, úveroch, sporeníach, bežných účtoch, dôchodkoch, poisteníach atď.

Počas oboch dní sa BP zúčastnilo 168 UoZ, z ktorých 80 prejavilo záujme o ponúkané VPM.

3.1.4 Európske služby zamestnanosti /EURES/ pre zamestnávateľov

Spolupráca medzi sieťou EURES SK a zamestnávateľmi z krajín EÚ/EHP pokračovala aj naďalej v roku 2013 cez mnohé účelové aktivity podporujúce uplatnenia sa na trhu práce v krajinách EÚ/EHP.

V priebehu roka mohli zahraniční zamestnávateľia využiť nasledujúce aktivity a služby poskytované našou sieťou:

Výberové pohovory

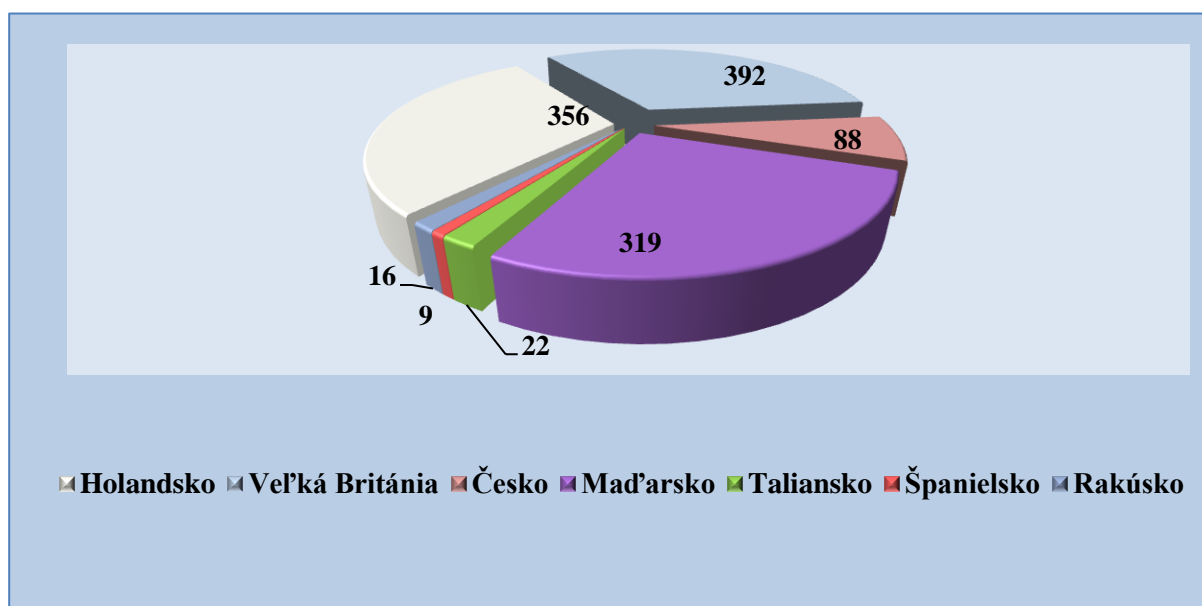
Celkový počet EURES výberových pohovorov organizovaných v priestoroch úradov bol 49. Zamestnávateľia ponúkali pracovné pozície do 7 nasledujúcich krajín: Holandsko – 26, Veľká Británia - 15, Maďarsko – 3, ČR – 2, Rakúsko – 1, Taliansko – 1 a Španielsko – 1.

Celkový počet účastníkov na výberových pohovorov bol 1 202 z toho bol najväčší záujem o pracovné pozície do Holandska a Maďarska. V počte 157 účastníkov bolo vybraných cez výberové pohovory do krajín Holandsko, Veľká Británia a Maďarsko. Zo strany záujemcov o prácu v krajinách EÚ/EHP bol najväčší záujem o prácu v priemyselnej výrobe, v doprave a skladovaní, v odvetví veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov. Úspešní kandidáti sa v uvedených odvetviach aj najviac zamestnali.

Najväčší počet výberových pohovorov bol organizovaných EURES poradcami v mestách Košice a Banská Bystrica pre holandského zamestnávateľa SAGIUS B.V. Anglická firma Staffline Groupplc si vyberala svojich budúcich zamestnancov po celej SR a výberové pohovory sa uskutočnili v 15 tých rôznych mestách.

GRAF Č. 20

Počet účastníkov výberových pohovorov do krajín EÚ/EHP

Rakúsko-Nemecký deň

Na uvedenej aktivite, ktorá sa uskutočnila v októbri 2013 v Bratislave sa celkovo zúčastnilo 21 vystavovateľov z toho 12 zamestnávateľov bolo z Rakúska, 6 zamestnávateľov z Nemecka. Celkový počet ponúkaných VPM bolo 838 v nasledujúcich oblastiach:

- Zdravotníctvo, Holetové a reštauračné služby, Turistický ruch, Školstvo, Stavebníctvo, Priemysel, Doprava, Služby a obchod, IT

TABUĽKA Č. 21

Vyhodnotenie Rakúsko-Nemeckého dňa v číslach

Vyhodnotenie dotazníkov od zamestnávateľov		Počet
1.	Počet ponúkaných pracovných pozícií	838
2.	Počet záujemcov zaujímajúcich sa o pracovné pozície u zamestnávateľov	1 106
3.	Počet výberových pohovorov so záujemcami	750
4.	Počet záujemcov, ktorých má zamestnávateľ záujem zamestnať	166
5.	Počet príslubov na zamestnanie	135
6.	Celkový počet návštevníkov	1 050

Raňajky so slovenskými zamestnávateľmi

Hlavnými témami na uvedenej aktivite boli prezentácie ohľadom situácie na trhu práce, prezentácia aktivít siete EURES zameraných na zamestnávateľov, náborové projekty, Veľtrh práce – Job Expo a služby úradov poskytované zamestnávateľom.

Uvedená aktivita bola organizovaná sieťou EURES na každom úrade v mesiacoch február – marec 2013 v celkovom počte 583 zástupcov zamestnávateľov.

Veľtrh Profesia days 2013

EURES pôsobil aj v tomto roku na „Veľtrhu Profesia days 2013“ ako exkluzívny partner spoločnosti Profesia s r.o., kde vo svojich priestoroch propagoval svoju sieť ponúkaním VPM. Zahraniční partneri a zamestnávatelia siete EURES si tak mali možnosť priamo na mieste vybrať potenciálnych zamestnancov.

Celkový počet návštevníkov veľtrhu bol 15 000, počet slovenských a zahraničných zamestnávateľov bol 80, ktorí celkovo ponúkali 2 400 pracovných miest. 623 návštevníkov sa zaujímalo o služby siete EURES a 20 záujemcov, ktorí sa zúčastnili osobného pohovoru s prítomnými zamestnávateľmi z krajín EÚ obdržalo príslub na zamestnanie.

Veľtrh Svet práce

Koncom septembra 2013 sa uskutočnil „Veľtrh Svet práce“ s celkovým počtom návštevníkov 10 000, s celkovým počtom zamestnávateľov zo SR a krajín EÚ/EHP 52. Sieť EURES sa na uvedenej aktivite zúčastnila ako vystavovateľ, kde mala k dispozícii svoj stánok, v ktorom poskytla informácie 1 200 záujemcom. Hľadali informácie o pracovných príležitostiach, stážach, možnostiach štúdia v zahraničí, o životných a pracovných podmienkach v krajinách EÚ/EHP. Návštevníci sa zaujímali predovšetkým o pracovné miesta v oblasti IT, stavebníctva, zdravotníctva a gastronomických služieb.

K najatraktívnejším krajinám, o ktoré majú Slováci trvalý záujem patria najmä Nemecko, Rakúsko, Veľká Británia, Holandsko a severské krajiny.

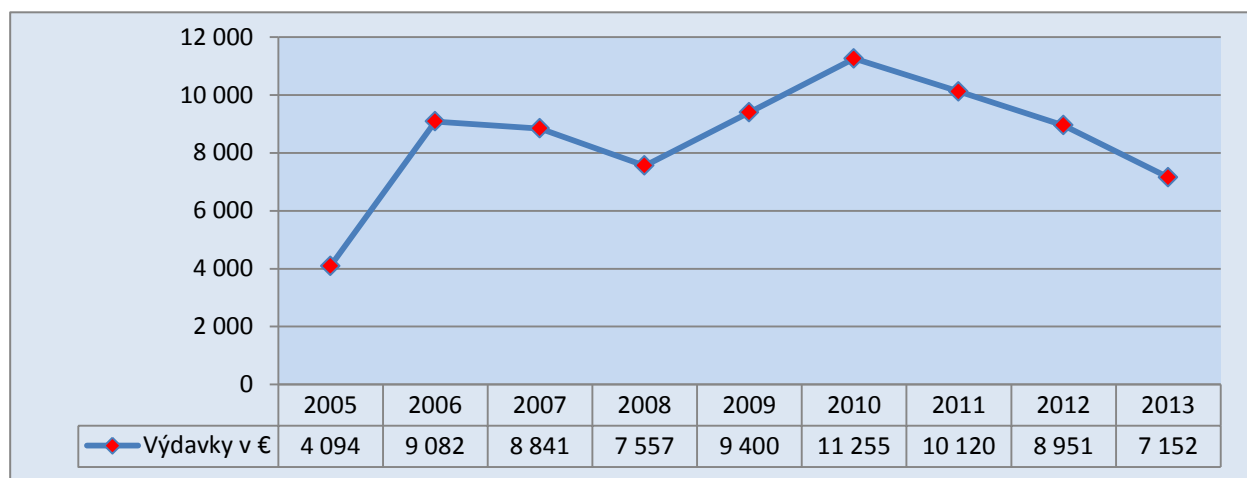
3.1.5 Sprostredkovanie zamestnania

Situácia na trhu práce, sprostredkovanie zamestnania UoZ, ZoZ

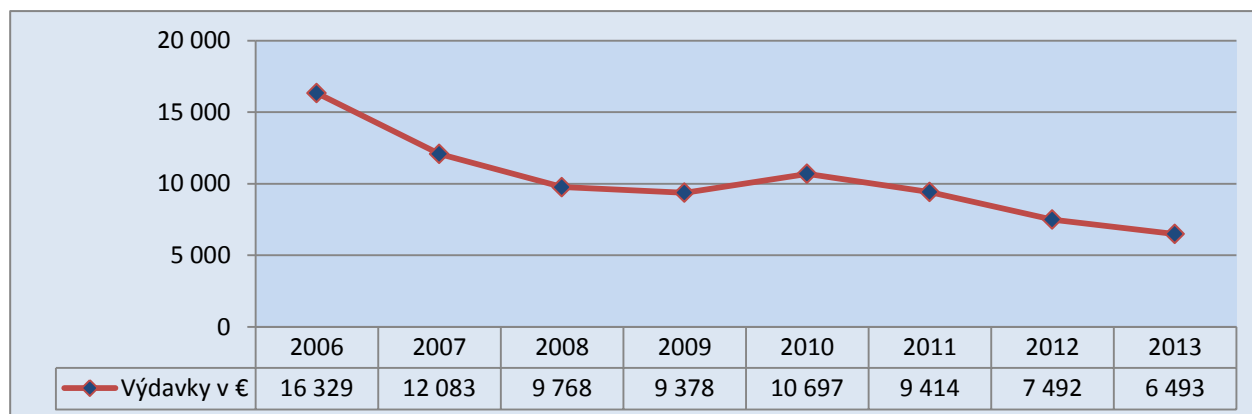
Najdôležitejšou zmenou pri sprostredkovaní zamestnania v roku 2013 bolo:

- zrušenie mesačných kontaktov UoZ na úrade na preukazovanie hľadania zamestnania (UoZ je po novele zákona o službách zamestnanosti povinný aktívne hľadať zamestnanie osobne preukazovať úradu v termíne a na mieste určenom úradom),
- profilácia UoZ na základe aktivity pri hľadaní uplatnenia sa na trhu práce (podľa toho či je klient aktívny alebo neaktívny má stanovené preukázanie hľadania zamestnania a nasledujúci termín na úrade),
- vytvorenie profilu UoZ na internetovom portáli www.istp.sk; ktorý je v súčasnosti najúčinnější nástroj pre párovanie profilu a aktuálnych VPM (prostredníctvom agentov – elektronických vyhľadávačov VPM),
- zmena podmienky pri sprostredkovaní vhodného zamestnania (úrad prihliada pri sprostredkovaní zamestnania na niektorú z kvalifikácií UoZ – pričom postupuje od profesie s najvyššie dosiahnutým vzdelaním),
- zmena pri preukazovaní dočasnej pracovnej neschopnosti – potvrdením na tlačive úradu (z dôvodu úspory finančných prostriedkov, nakoľko sa od roku 2005 do 2013 uhradila SP celková suma za tlačivá vo výške 76 452 €) alebo na klasickom tlačive SP (pri ochrannnej lehote UoZ); celkové výdavky v roku 2013 na úhradu nákladov za poskytovanie tlačív SP „Potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti“ vystavených pre UoZ boli vo výške 7 152,16 €. V roku 2012 boli výdavky na úhradu týchto nákladov vo výške 8 951,92 €, čo predstavuje pokles o 1 799 €.

GRAF Č. 21 Výdavky na úhradu nákladov za poskytovanie tlačív SP za obdobie rokov 2005 - 2013

Ústredie uhrádza poskytovateľom zdravotnej starostlivosti náklady za zdravotný výkon na účely posudzovania zdravotnej spôsobilosti UoZ, ktorým je vystavenie potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti UoZ. Celkové výdavky v roku 2013 na úhradu nákladov za zdravotné výkony, vo výške 1,00 € za zdravotný výkon v zmysle Rámcovej dohody o spolupráci zo dňa 30.3.2009 čl. V - Tlačivo - „Potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti“ vystavené pre UoZ evidovaných na úrade boli vo výške 6 493 €, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2012 (7 492 €) predstavuje zníženie o 999 €.

Aj v roku 2013 medzi najdôležitejšie činnosti úradov patrilo sprostredkovanie zamestnania pre UoZ a ZoZ, ponuka účasti na niektorom z nástrojov AOTP a poskytovanie IaPS.

Pri zaradení do evidencie UoZ boli občania v rámci poskytovania IaPS informovaní o svojich právach a povinnostiach počas evidencie a službách, ktoré im môže poskytnúť úrad za účelom sprostredkovania nového zamestnania. Súčasne im boli tiež poskytnuté základné informácie o podmienkach vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti, ktorú vypláca SP. Za účelom sprostredkovania zamestnania boli UoZ priebežne poskytované informácie o VPM v regióne, v SR, v zahraničí a vydávali sa im odporúčania do zamestnania. Súčasťou sprostredkovania zamestnania bolo vyhľadávanie a ponúkanie vhodných zamestnancov zamestnávateľovi a organizovanie BP, BI a VK. V zmysle zákona o službách zamestnanosti sprostredkovatelia zamestnania odporúčali UoZ poskytnutie odborných poradenských služieb, účasť na aktivitách realizovaných v rámci IaPS alebo účasti na niektorom z nástrojov AOTP.

Z informačného systému služieb zamestnanosti sprostredkovatelia zamestnania vystavovali UoZ na vhodné zamestnanie „Ponuky pracovného miesta“, pozývali UoZ na VK, ktoré organizoval úrad alebo v rámci sieťovania agentov pre PM okolité úrady. UoZ sprostredkovatelia zamestnania predvolávali na BP, kde sa na jednom mieste sústreďovalo viacero zamestnávateľov a bol k dispozícii aj vyšší počet VPM. Sprostredkovatelia zamestnania ďalej UoZ odporúčali na individuálne IaPS alebo na poskytnutie skupinových IaPS a taktiež zaraďovali UoZ na nástroje AOTP a do projektov, ktoré organizoval úrad alebo ústredie.

Na všetkých úradoch mohli UoZ za účelom hľadania zamestnania tiež využívať možnosť samoobslužného vyhľadávania informácií o podmienkach a požiadavkách trhu práce v IPS.

3.1.6 Informačné a poradenské služby pre UoZ a ZoZ

IaPS sú v súlade s § 42 zákona o službách zamestnanosti zamerané na zabezpečovanie služieb pri voľbe povolania, výbere zamestnania vrátane jeho zmeny, výbere zamestnanca, adaptácii zamestnanca v novom zamestnaní.

Aj v priebehu kalendárneho roku 2013 predstavovali dôležitú súčasť ovplyvňovania trhu práce súvisiacu so sprostredkovaním zamestnania a boli všetkým klientom úradov sprostredkované

v I. zóne 3- zónového systému poskytovania služieb zamestnanosti individuálnou alebo skupinovú formou, a to v IPS, priamo u zamestnávateľov a na ZŠ a SŠ .

V IPS klienti mohli využívať možnosť samoobslužného vyhľadávania informácií o podmienkach a požiadavkách trhu práce , ktoré sú za týmto účelom vybavené PC, tlačiarňami a multifunkčnými zariadeniami.

Klienti si mohli pripraviť a vytlačiť žiadosť o zamestnanie (sprievodný list), životopis, motivačný list. Zodpovední zamestnanci úradov pomáhali individuálne klientom, ktorí nemali počítačové zručnosti, prípadne mali problém s vyhotovením napr. žiadosti o prijatie do zamestnania.

Klienti hľadajúci informácie v súvislosti s pracovným uplatnením mali v IPS k dispozícii aj odbornú literatúru, informačné a propagačné materiály z oblasti služieb zamestnanosti a z oblasti sociálnych vecí a rodiny, prehľad SŠ a VŠ, aktuálny katalóg zamestnávateľov, ktorý obsahuje základné informácie o organizáciách so sídlom v územnej pôsobnosti úradu – charaktere činnosti, počte a štruktúre pracovných miest, podmienkach výberu na pracovné pozície a aktuálny prehľad investorov v regióne a na území celej SR.

Klienti IPS mali možnosť využiť aj www.istp.sk, ktorého zámerom je sprístupniť pre záujemcov, ktorí sú zamestnanci, zamestnávateľa, žiaci ZŠ/SŠ, študenti VŠ alebo UoZ/ZoZ, čo najviac aktuálnych informácií o vzdelávaní a svete práce, vrátane zabezpečovaných služieb zamestnanosti.

V rámci IaPS boli prioritne poskytované UoZ a ZoZ najmä informácie o:

- podmienkach zaradenia, vedenia a vyradenia z evidencie UoZ, ZoZ a o ich právach a povinnostiach,
- podmienkach nároku na dávku v nezamestnanosti a v hmotnej núdzi,
- trhu práce (aktuálna situácia, predpoklady vývoja),
- VPM v regióne, v SR, v zahraničí a EÚ,
- možnosti sprostredkovania zamestnania za úhradu, o ADZ a APZ,
- druhoch povolání a predpokladoch a požiadavkách na ich výkon,
- zdravotných a kvalifikačných požiadavkách na pracovné miesto,
- možnostiach a podmienkach účasti na AOTP,
- ponuke účasti na BI, BP a VK,
- realizácii národných projektov,
- práci s PC a internetom,
- možnosti využitia služieb poskytovaných v IPS a portálu ISTP
- ponuke služieb odborného poradenstva,
- aktívnom uchádzaní sa o zamestnanie – vzory písomností (žiadosť o prijatie do zamestnania/sprievodný list, motivačný list, životopis), zásady komunikácie so zamestnávateľom, príprava na výberové konanie alebo na prijímací pohovor,
- pracovno-právnych vzťahoch.

ZoZ, ktorí sú špecifickou kategóriou klientov úradov využívali všetky dostupné formy kontaktu - osobne, písomne, telefonicky, e-mailom. UoZ a ZoZ bola ponúknutá aj možnosť využívať služby IPS zameraná na samoobslužné vyhľadávanie potrebných informácií o trhu práce.

Úradmi bolo v priebehu kalendárneho roku 2013 zabezpečených 719 369 IaPS podľa §42 zákona o službách zamestnanosti pre celkovo 143 962 UoZ/ZoZ, z toho bolo napríklad:

- 13 783 odborných rád o druhoch povolání a predpokladoch a požiadavkách,
- 125 739 informácií o VPM,
- 27 904 informácií o aktuálnej situácii na trhu práce,
- 58 800 informácií a ponúk účasti na BP a VK,
- 76 452 informácií o možnosti využitia bezplatného informačného systému VPM,
- 7 596 informácií o možnosti využitia služieb poskytovaných PIC pre občanov so ZP,
- 13 917 informácií o zdravotných a kvalifikačných požiadavkách na pracovné miesto.

Príklady dobrej praxe

Úrad Banská Bystrica počas mesiacov november a december 2013 zorganizoval v spolupráci s CVČ JUNIOR 12 informačných stretnutí o prínose a možnosti realizácie dobrovoľníctva v Banskobystrickom samosprávnom kraji pre mladých nezamestnaných do 29 rokov.

V dňoch 16.9.2013 a 17.9.2013 zorganizovala Obec Raková v spolupráci s Úradom Čadca vzdelávací seminár „Šanca nových možnosti Raková“, ktorého sa zúčastnilo 20 žien vybraných zo znevýhodnených skupín evidovaných UoZ. V rámci seminára im boli prezentované informácie o možnosti hľadania práce a uplatnenia sa na trhu práce a o možnosti samozamestnania v domácich výrobách alebo poľnohospodárstve. Súčasne účastníčky absolvovali krátky počítačový kurz pre začiatočníkov – práca na internete, v rámci ktorého im boli prezentované informácie o možnosti vyhľadávania pracovných príležitostí prostredníctvom internetu.

Úrad Nitra dňa 13.2.2013 zabezpečil pre 28 UoZ s ukončeným vysokoškolským vzdelaním do 27 rokov stretnutie so zástupcami študentskej organizácie AIESEC, v ktorej sa mladí ľudia sústreďujú na to, aby v sebe a vo svojich rovesníkoch podporili vlastnosti ako sú podnikavosť, sociálna zodpovednosť a schopnosť aktívneho učenia sa.

Prostredníctvom dvoch typov zahraničných stáží – kultúrnych a profesionálnych, môžu mladí ľudia zlepšiť svoje komunikačné a prezentačné schopnosti a zručnosti v anglickom jazyku, zároveň je to pre nich výzva osamostatniť sa a postaviť k životu zodpovednejšie.

Stáže sú zaujímavé aj z hľadiska krajiny, v ktorej sú vykonávané – napr.: Čína, Rumunsko, India a tiež z hľadiska podstaty samotnej stáže. Kým na kultúrnych stážach stážisti vyučujú anglický jazyk, kreslenie alebo rozprávajú o svojej krajine, na profesionálnych stážach pracujú priamo u zamestnávateľa a dostávajú aj svoj plat.

Počas stáže sú mladí ľudia neustále v kontakte so svojím „aisekárom“ doma i v danej krajine a s ich pomocou rieši všetky problémy vzniknuté v súvislosti so stážou.

Úrad Nitra bol oslovený a požiadaný vedením Strednej odbornej školy, Nábřežie mládeže v Nitre (bývalé Stredné odborné učilište stavebné) o spoluprácu pri doplnení počtu žiakov do nadstavbovej formy štúdia dennou dvojročnou formou v troch odboroch: podnikanie v remeslách a službách, stavebníctvo, drevárska a nábytkárska výroba.

Zámerom tejto spolupráce bolo osloviť UoZ, ktorí ukončili štúdium na škole vykonaním záverečnej skúšky získaním výučného listu a ponúknuť im príležitosť vrátiť sa do školských lavíc a doplniť si kvalifikáciu získaním maturitného vzdelania.

Vzhľadom ku štruktúre a zameraniu študijného odboru podnikanie v remeslách a službách, mohli byť oslovení aj mladí ľudia z iných učebných odborov, ako je stavebníctvo

alebo drevárska výroba. Úradom bolo za týmto účelom oslovených viac ako 200 UoZ vedených v evidencii UoZ dlhšie ako rok a z tohto množstva prejavilo záujem 8 klientov dokončiť si vzdelanie. Všetci dostali podrobné informácie o obsahovej stránke štúdia a možnostiach mimoškolských aktivít. Záujemcovia o uvedený druh štúdia si mohli podať prihlášky do 31. 5. 2013.

Podľa prieskumu, ktorý bol urobený v septembri 2013, na štúdium nenastúpil ani jeden z uvedených 8 klientov.

Úrad Nitra zabezpečil účasť UoZ na prezentácii pracovného portálu videoJob.eu, ktorá sa uskutočnila dňa 9. 10. 2013. Pracovný portál ponúka klientom komfortnejšie služby, ako iné pracovné portály. Na tomto pracovnom portáli je totiž možné vytvoriť si profil s videovizitkou, ktorú záujemca pošle zamestnávateľovi. Priebežne si zároveň sleduje pracovné ponuky nahlásené od zamestnávateľov, ale aj to, ktorého zamestnávateľa zaujal a zároveň môže s ním realizovať aj videopohovor.

Úradom bolo pozvaných 35 UoZ s vysokoškolským vzdelaním, ktorí väčšinou ukončili sústavnú prípravu na povolanie v akademickom roku 2013.

V dňoch 21.10. až 23. 10. 2013 sa uskutočnili stretnutia s inšpektormi práce, ktorých sa zúčastnilo 89 klientov Úradu Nitra, ktorí pravidelne pracujú na viac ako jednu dohodu o vykonaní práce alebo dohodu o pracovnej činnosti.

V rámci týchto stretnutí zamestnanci z Národného Inšpektorátu práce vysvetlili účastníkom pojmy a rozdiely medzi prácami vykonávanými v pracovnom pomere, a dohodami o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, upozornili ich na úskalia, ktoré práce na dohodu prinášajú vo vzťahu k inštitúciám, ako sú zdravotná poisťovňa, Sociálna poisťovňa atď., ale aj vo vzťahu k občanovi samotnému, napríklad nárok na dovolenku, stravné lístky, riešenie pracovných úrazov atď.

V mesiacoch september a október 2013 zorganizoval Úrad Prešov 20 informačno-motivačných stretnutí so zástupcami „Prešovského dobrovoľníckeho centra“, na ktorých sa zúčastnilo celkovo 300 UoZ. Cieľovú skupinu tvorili mladí UoZ, ktorí si po skončení školy nenašli pracovné uplatnenie a pri osobnom pohovore so zamestnancom úradu prejavili záujem dozvedieť sa viac o dobrovoľníckej činnosti. Jednalo sa zväčša o absolventov škôl so sociálnym zameraním, ale záujem prejavilo aj niekoľko absolventov právnickej fakulty, informatiky a manažmentu. Hlavným cieľom jednotlivých stretnutí bolo informovať účastníkov o podstate dobrovoľníctva o jeho spoločenskej potrebe a prínose pre konkrétnych ľudí. A hoci je dobrovoľníctvo neplatená aktivita je to spôsob, ako získať nové skúsenosti, vedomosti, posilniť sebadôveru, nestratiť kontakt s ľuďmi, ale aj možnosť získať zručnosti, ktoré sú dôležité pre akékoľvek zamestnanie.

Podľa informácií zamestnancov „Prešovského dobrovoľníckeho centra“ prejavilo záujem o dobrovoľníctvo viac ako 20 UoZ.

V mesiaci septembri 2013 sa uskutočnila tiež informačná prezentácia o podmienkach vstupu do Ozbromených síl Slovenskej republiky pod názvom „Chceš byť profesionálnym vojakom?“, ktorú v spolupráci s úradom Prešov organizovala regrutačná skupina Prešov, ktorej sa zúčastnilo približne 50 UoZ.

Úrad Trenčín participoval v mesiaci novembri 2013 na medzinárodnom veľtrhu pracovných príležitostí a vzdelávania, ktorého sa zúčastnili slovenskí a zahraniční zamestnávateľia, personálne agentúry, vysoké školy, jazykové školy, inštitúcie pôsobiace v oblasti trhu práce, poradenské zariadenia a štátne organizácie. UoZ a ZoZ mali, tak jedinečnú možnosť stretnúť sa na jednom mieste s potenciálnymi zamestnávateľmi.

3.1.7 Informačné a poradenské služby pre občanov so ZP

Zodpovední zamestnanci úradov zabezpečovali poskytovanie IaPS počas kalendárneho roka 2013 aj realizáciou aktivít pre občanov/UoZ so ZP, ktoré boli opätovne zamerané predovšetkým na zabezpečenie informovanosti tejto skupiny klientov o možnostiach riešenia ich situácie v podmienkach súčasného trhu práce.

V zmysle § 42 zákona o službách zamestnanosti bolo UoZ so ZP poskytnutých za týmto účelom celkovo 320 odborných rád o druhoch povolání a predpokladoch a požiadavkách na ich výkon, čo bolo o 320 viac ako v roku 2012; 4 604 informácií o VPM, čo bolo o 1 399 menej ako v roku 2012; 1 130 informácií o aktuálnej situácii na trhu práce, čo bolo o 1 130 viac ako v roku 2012; 1 979 informácií a ponúk účasti na BP a VK, čo bolo o 275 viac ako v roku 2012; 2 359 informácií o možnosti využitia bezplatného informačného systému VPM, čo bolo o 2 359 viac ako v roku 2012; 440 informácií o možnosti využitia služieb poskytovaných PIC pre občanov so ZP, čo bolo o 86 menej ako v roku 2012 a 513 informácií o zdravotných a kvalifikačných požiadavkách na pracovné miesto, čo bolo o 122 menej ako v roku 2012.

Príklady dobrej praxe

Úrad Čadca dňa 12.12.2013 zorganizoval Veľtrh práce chránených dielní a pracovísk, ktorého zámerom nie len propagovať činnosť chránených dielní a pracovísk z Kysúc, Českej republiky a Poľska ale tiež integrovať občanov so ZP do aktívneho spoločenského a pracovného života. Na veľtrhu sa prezentovalo 20 vystavovateľov a zúčastnilo sa ho 450 UoZ.

Úrad Malacky spolupracoval s Centrom sociálnej a pracovnej rehabilitácie pri Inštitúte pre pracovnú rehabilitáciu občanov so ZP v Bratislave, ktorého zástupkyne poskytovali UoZ so ZP individuálne a skupinové poradenstvo pri voľbe vhodného vzdelávania, rekvalifikácií, pomoc pri zriadení chránených dielní alebo pracovísk, právne poradenstvo, pomoc pri vybavovaní invalidných dôchodkov, príspevkov. Úrad Malacky v roku 2013 naďalej pokračoval v dlhoročnej spolupráci s Chránenou dielňou Svitanie v Jakubove pri zabezpečovaní propagácie jej výrobkov v priestoroch úradu. Zamestnanci úradu sa tiež zúčastnili „Dňa otvorených dverí“ v tomto zariadení, kde boli podrobne oboznámení s činnosťou celkovo 3 chránených dielní (montáž a balenie, krajčírstvo a kníhviazačstvo) a prezentáciou ich výrobkov na trhu doma a v zahraničí.

Úrad Nitra zorganizoval v októbri 2013 aktivitu pod názvom „Kontraktačný deň“.

Zúčastnilo sa na ňom celkovo 9 chránených dielní a 22 zamestnávateľov, ktorí mali možnosť nadviazať vzájomnú spoluprácu za účelom plnenia povinného podielu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím formou zadávania zákaziek. Súčasne zamestnávateľia mohli tiež získať od zamestnancov úradu podrobnejšie informácie o podmienkach plnenia povinného podielu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím vyplývajúcich zo zákona o službách zamestnanosti.

Celkovo 153 zúčastnených UoZ/ZoZ so ZP mali príležitosť využiť možnosť poskytnutia sociálneho, pracovného a právneho poradenstva od zástupcov Inštitútu pre pracovnú rehabilitáciu občanov so ZP Bratislava, Občianskeho združenia Centrum SOS Nitra a zástupcov základných organizácií Slovenského zväzu telesne postihnutých.

Na podujatí sa prezentovalo so svojimi výrobkami aj Odborné učilište internátne z Mojmíroviec. Svojich pedagógov prišlo podporiť aj 8 žiakov končiacich učebných odborov, ktorí si prezreli chránené dielne a informovali sa o ich činnosti a pracovných príležitostiach.

Okrem nich Kontraktačný deň navštívili aj vozíčkari z chránenej dielne EKK, s.r.o. Banská Bystrica, ktorá vyrába a balí produkty z lesných a záhradných plodov.

3.1.7.2 Voľba povolania

Významnou súčasťou ovplyvňovania trhu práce boli aj v roku 2013 laPS pri voľbe povolania, ktorých hlavným zámerom je poskytovať v súlade s § 42 zákona o službách zamestnanosti žiakom končiacich ročníkov ZŠ a SŠ dostatok informácií o povolaniach, študijných odboroch a vývoji na trhu práce, aby si čo najlepšie vybrali profesijnú dráhu v súlade s požiadavkami zamestnávateľských subjektov a tým sa zvýšila ich šanca na pracovné uplatnenie po ukončení štúdia.

Aj počas roku 2013 sa úrady zameriavali predovšetkým na poskytovanie laPS pri voľbe povolania žiakom ZŠ a SŠ, pričom nezabúdali ani na skutočnosť aká dôležitá je odborná pomoc poskytovaná pri voľbe povolania UoZ a ZoZ, ktorí nemajú kvalifikáciu alebo sa ju rozhodujú zmeniť.

V Informačno-poradenských strediskách

IPS navštevovali žiaci ZŠ a SŠ, pre ktorých tu boli za účelom zorientovania sa na trhu práce k dispozícii rôzne informačné materiály, letáky, brožúry a publikácie, ktoré im pomáhajú zorientovať sa na trhu práce. V IPS boli žiakom ZŠ a SŠ v rámci laPS pri voľbe povolania poskytované informácie o svete práce, o povolaniach (charakteristiky povolání a typových pozícií) s využitím publikovaných (napr. publikácia Svet práce, letáky o povolaniach) a elektronických informačných zdrojov (DVD o povolaniach, interaktívne DVD o povolaniach Svet práce).

Príklady dobrej praxe

Úrad Bardejov v priebehu kalendárneho roka 2013 zorganizoval v priestoroch IPS celkovo 3 skupinové stretnutia pre 94 žiakov SŠ, ktoré boli obsahovo zamerané najmä poskytnutie informácií a odborných rád o druhoch povolání a o predpokladoch na ich výkon a o možnostiach a potrebách ďalšieho štúdia v nadväznosti na aktuálne informácie o situácii na trhu práce a predpoklady jeho vývoja v budúcich rokoch.

Úrad Čadca v priestoroch IPS zorganizoval za účelom zabezpečenia informovanosti o organizovaní veľtrhu, ktorý sa konal dňa 6.11.2013 v Dome Kultúry v Čadci 2 pracovné stretnutia.

Prvé pracovné stretnutie bolo zorganizované pre výchovných poradcov ZŠ za účelom získania podrobných informácií o veľtrhu. Pracovníci úradu si za týmto účelom pripravili prezentáciu, kde

prezentovali výchovným poradcom aký je účel organizovania veľtrhu, kto ho organizuje, miesto a termín konania, pre koho je podujatie určené, o vystavovateľoch, aké prípravy a aktivity spojené s organizáciou už prebehli a dohodli sa organizačné pokyny a zabezpečenie ďalších činností spojených s veľtrhom. Stretnutia sa zúčastnilo 29 výchovných poradcov. Po skončení pracovného stretnutia si prevzali pripravené pozvánky a leták „Ako zistím, ktoré povolanie je pre mňa vhodné?“ pre každého rodiča a informačný plagát o podujatí pre školu.

Druhé pracovné stretnutie bolo určené pre riaditeľov a zástupcov vystavujúcich SŠ na veľtrhu a riaditeľku CPPPaP za účelom prezentácie k veľtrhu a získania podrobných informácií. Na pracovnom stretnutí okrem základných informácií o veľtrhu sa dohodlo organizačné zabezpečenie a zabezpečenie ďalších činností spojených s veľtrhom. Pracovného stretnutia sa zúčastnilo 18 riaditeľov a zástupcov. Po skončení pracovného stretnutia si prevzali pripravené informačné plagáty o podujatí pre školu.

Na školách

Zamestnanci úradov individuálnou alebo skupinovú formou zabezpečovali IaPS pri voľbe povolania pre žiakov ZŠ a SŠ, ktoré boli obsahovo zamerané na informácie o možnostiach ďalšieho štúdia na VŠ, profesiách preferovaných v podmienkach regionálneho trhu práce s možnosťou využitia programu ISTP, podmienkach správnej komunikácie s budúcim zamestnávateľom a službách poskytovaných úradmi.

Žiakom ZŠ bolo poskytnutých v rámci skupinových aktivít spolu 2 911 služieb (o 2 682 viac ako v roku 2012), na ktorých sa zúčastnilo 21 670 žiakov (o 12 962 viac ako v roku 2012).

Žiakom SŠ bolo poskytnutých spolu 1 800 služieb (o 1 701 viac ako v roku 2012), na ktorých sa zúčastnilo 35 036 žiakov (o 33 412 viac ako v roku 2012).

V priebehu roku 2013 sa skupinových stretnutí zúčastňovalo 483 žiakov ZŠ a SŠ so ZP, čo bolo o 163 viac ako v roku 2012, ktorí boli prevažne integrovaní do kolektívu medzi zdravých rovesníkov. Skupinové poradenstvo bolo v roku 2013 poskytnuté na ZŠ 378 žiakom so ZP (o 186 viac ako v roku 2012) a na SŠ 105 žiakom so ZP (o 23 menej ako v roku 2012).

V rámci IaPS pri voľbe povolania boli žiakom na ZŠ a SŠ prezentované aj informácie o službách poskytovaných sieťou EURES, a to:

- na 7 ZŠ bolo 55 prezentácií s účasťou 956 žiakov,
- na 27 SŠ bolo 130 prezentácií s účasťou 7 076 žiakov.

Všetkým účastníkom individuálnych a skupinových stretnutí boli za účelom získania kvalitnejších informácií o situácii na trhu práce a službách zamestnanosti poskytnuté informačné letáky a vzory písomností potrebných pri uchádzaní sa o pracovné miesto (žiadosť /sprievodný list, motivačný list, životopis), zoznam webových stránok dostupných na internete týkajúcich sa voľby povolania.

Príklady dobrej praxe

Úrad Dunajská Streda v máji 2013 uskutočnil v rámci projektu cezhraničnej spolupráce EURES – T Danubius, aktivita : „Exkurzia k zamestnávateľom – šanca pre mladých“:

- spoločnú exkurziu 20 vybraných žiakov Strednej odbornej školy technickej v Dunajskej Strede a 20 vybraných žiakov Strednej odbornej školy v Györi vo firme vo firme SAMSUNG Galanta,
- exkurziu 20 žiakov Strednej odbornej školy technickej v Dunajskej Strede, ktorí v sprievode pedagogických pracovníkov a zástupcu úradu v Priemyselnom parku v Györi, navštívili firmu na výrobu súčiastok a komponentov v automobilovom priemysle.

Úrad Liptovský Mikuláš sa dňa 26. 11. 2013 zúčastnil žiackej odbornej konferencie pod názvom „Európsky občan očami žiaka SZŠ“ na Mestskom úrade v Liptovskom Mikuláši, kde jeho zástupcovia prezentovali pracovné príležitosti v krajinách EÚ.

Úrad Liptovský Mikuláš sa dňa 3.12.2013 zúčastnil na „Burze stredných škôl“, ktorú zorganizovalo CPPPaP v Liptovskom Mikuláši. Zamestnanci úradu tam zúčastneným žiakom 28 SŠ so sídlom v jeho územnej pôsobnosti, v Banskej Bystrici, v Tvrdošíne, v Piešťanoch, v Martine a v Nižnej nad Oravou prezentovali informačné letáky o službách zamestnanosti, VPM a program ISTP .

Úrad Nové Zámky zintenzívnil spoluprácu s výchovnými poradcami a rodičmi žiakov končiacich ročníkov na ZŠ so sídlom vo svojej územnej pôsobnosti (v mestách Nové Zámky, Šaľa, Šurany a Štúrovo). Informačné a poradenské stretnutia sa konali vo večerných hodinách, kde zodpovední zamestnanci úradu v súčinnosti s kolegami z CPPPaP, výchovnými poradcami ako i vedením školy informovali rodičov o vývoji na trhu práce z hľadiska nedostatkových a prebytkových profesií. Za týmto účelom im bol im poskytnutý prehľad o nedostatkových profesiách na trhu práce, a o profesiách ktoré sú dlhodobo prebytkové a ktoré sú vyvážené na trhu práce. Snahou zamestnancov úradu bolo informovať rodičov ako môžu pomôcť svojmu dieťaťu s výberom vhodnej SŠ.

Ďalšou aktivitou, ktorá bola určená pre mladých bolo „Informačné fórum pre stredoškôľakov“, ktoré sa uskutočnilo v Trenčíne a boli tam pozvaní zamestnávateľia aj z prihraničných okresov ČR. Cieľom podujatia bolo informovať žiakov, ktorí končia SŠ a rozhodujú sa pre svoje budúce povolanie, ako aj UoZ do 25 rokov o možnostiach umiestnenia na trhu práce a o profesiách, ktoré môžu byť v budúcnosti perspektívne pre zamestnávateľov z prihraničných regiónov SR a Českej republiky.

Celkový počet zúčastnených žiakov SŠ na BI a Informačnom fóre bolo 9 472, počet zúčastnených vystavovateľov 385.

3.1.7.3 Burzy informácií

Významnou súčasťou poskytovania kvalitných IaPS pri voľbe povolania pre žiakov ZŠ boli aj v roku 2013 BI, ktoré predovšetkým žiakom končiacich ročníkov ZŠ a ich rodičom ponúkajú možnosť získať množstvo užitočných informácií o jednotlivých SŠ, študijných a učebných odboroch, najžiadanejších profesiách, ale aj informácie od zamestnávateľov, aká je ich predstava a čo by mal absolvent školy ovládať.

BI v mesiacoch október až december 2013 zrealizovalo 23 úradov (Brezno, Čadca, Dolný Kubín, Dunajská Streda, Galanta, Humenné, Kežmarok, Komárno, Košice, Lučenec, Levice, Nové Zámky, Partizánske, Prievidza, Považská Bystrica, Rimavská Sobota, Ružomberok, Senica, Topoľčany, Trebišov, Veľký Krtíš, Vranov nad Topľou a Žilina) a zúčastnilo sa na nich 423 SŠ (v porovnaní s rokom 2012 menej o 59 SŠ), 435 ZŠ (v porovnaní s rokom 2012 menej o 63 ZŠ), 16 223 žiakov ZŠ

(v porovnaní s rokom 2012 viac o 1162 žiakov ZŠ) a 221 zamestnávateľov (v porovnaní s rokom 2012 viac o 75 zamestnávateľov).

Ako súčasť BI zorganizovalo 14 úradov (Čadca, Kežmarok, Komárno, Košice, Lučenec, Partizánske, Prievidza, Považská Bystrica, Rimavská Sobota, Ružomberok, Senica, Topoľčany, Trebišov, Veľký Krtíš) aj diskusie za okrúhlym stolom, na ktorých sa zúčastnili zástupcovia vyšších územných celkov, krajských školských úradov, CPPP a P, úradov a ústredia, SŠ a zamestnávateľov. Z týchto diskusií vyplynuli nasledujúce závery:

- nutnosť naďalej sa intenzívne venovať riešeniu deficitu odbornej pracovnej sily v jednotlivých regiónoch,
- potreba revitalizácie niektorých študijných odborov v nadväznosti na potreby a požiadavky pracovného trhu,
- potreba informovanosti SŠ o aktuálnych možnostiach pracovného uplatnenia absolventov SŠ na trhu práce v jednotlivých regiónoch,
- prioritnou úlohou by mala byť motivácia žiakov ZŠ a ich rodičov k správnej voľbe povolania, pri ktorej okrem úradov a CPPP a P musia dôležitú úlohu zohrávať predovšetkým výchovní poradcovia na školách, pretože sú so žiakmi v každodennom kontakte.

3.1.8 Európske služby zamestnanosti /EURES/ pre UoZ, ZoZ a nezamestnaných

Pri sprostredkovaní zamestnania boli aj v roku 2013 veľkým prínosom pre UoZ/ZoZ a iných občanov Európske služby zamestnanosti zamerané na poskytovanie informácií o situácii na európskom trhu práce a pracovných a životných podmienkach v jednotlivých krajinách.

Za týmto účelom bolo EURES poradcami a asistentmi na úradoch poskytované pre UoZ, ZoZ a iných záujemcov o prácu v krajinách EÚ/EHP, poradenstvo pri výbere VPM, vyhľadávanie vhodného VPM, pomoc pri tvorbe životopisu a motivačného listu a príprava na výberový pohovor.

EURES poradcovia a EURES asistenti poskytovali informácie prostredníctvom prezentácií aj v priestoroch úradov. Celkový počet účastníkov na prezentáciách bolo 23 063 v nasledujúcich cieľových skupinách:

- 22 prezentácií sa uskutočnilo pre cieľovú skupinu absolventi škôl, v počte 155 skupín bolo 3 456 účastníkov,
- 32 prezentácií sa uskutočnilo pre cieľovú skupinu UoZ, v počte 792 skupín bolo 19 418 účastníkov,
- 6 prezentácií sa uskutočnilo pre zamestnancov z úradov, v počte 11 skupín bolo 189 účastníkov.

V roku 2013 bolo v databázach siete EURES Slovensko zaevidovaných 2 265 klientov prostredníctvom životopisov, žiadostí, formulárov. Mimo výberových pohovorov a BP bolo prostredníctvom siete zamestnaných v krajinách EÚ/EHP 2 420 UoZ, ZoZ a iných občanov. V rámci 49 výberových pohovorov, na ktorých sa zúčastnilo 1 202 záujemcov o prácu, z toho celkovo 350 UoZ bolo úspešných 24 UoZ

3.1.9 Projekty úradov v rámci partnerstiev

V priebehu kalendárneho roku 2013 sa v rámci partnerstva podľa § 10 zákona o službách zamestnanosti zapojili úrady do nasledovných projektov a aktivít:

Úrad Banská Bystrica realizoval projekt pod názvom: "Od dávok k platenej práci", ktorého program bol zameraný na prepájanie služieb zamestnanosti s poskytovaním sociálnych služieb pre dlhodobo nezamestnaných Úrady Bardejov, Kežmarok, Poprad, Stará Ľubovňa realizujú od apríla 2011 projekt „Partnerstvo na cezhraničnom trhu práce“ EURES – „ZAMAGURIE“ – Dunajec. Partneri projektu sú Nowy Sacz, Nowy Targ a Gorlice. Cieľom projektu je participovať na aktivitách pracovných skupín oblastiach vzdelávania na trhu práce, pracovnej mobility a sociálno-pracovnej integrácie. V rámci partnerstva realizujú od 1.6.2013 do 31.12.2014 projekt „Cezhraničná spolupráca s Poľskom – ZAMAGURIE – G6“. Úrad Bratislava realizuje projekt „Efektívna práca služieb zamestnanosti v podmienkach ekonomickej recesie“, ktorého obdobie realizácie je od 1. 7.2013 do 30.6.2015. Úrady Čadca, Námestovo a Žilina pokračovali v realizácii partnerstva pod názvom: "Cezhraničné partnerstvo EURES-T Beskydy", v ktorom je zapojených celkovo 35 partnerov, z toho 17 z Poľska, 12 z Českej republiky a 6 zo SR. Aktivity projektu sú zamerané na podporu cezhraničnej mobility, informačné a poradenské aktivity, organizovanie BP, vzdelávanie, semináre a konferencie, spoluprácu s úradmi sociálneho a zdravotného zabezpečenia v ČR, v Poľsku a v SR.

Úrad Dunajská Streda realizoval od 1.11.2011 do 30.10.2013 projekt Leonardo da Vinci - Prenos inovácií v rámci Programu celoživotného vzdelávania pod názvom: "Hodnotenie schopností a zručností – Nový prístup v kariérnom poradenstve - SCAN"

Partneri tohto projektu boli Regionálna rozvojová agentúra Senec - Pezinok (SR), CRP Henri Tudor (Luxembursko), RubiScon (Luxembursko), Zukunftszenrum Tirol (Rakúsko), ABIF (Rakúsko), KABA (SR). Cieľom bolo zlepšiť kvalitu kariérneho poradenstva prostredníctvom adaptácie a prenosu metód KOB a Join In do Úradov práce a súkromných poradenských centier v troch členských krajinách EÚ.

Úrad Dunajská Streda realizuje od 1.8.2012 do 31.7.2014 projekt Leonardo da Vinci - Partnerstvá v rámci Programu celoživotného vzdelávania s názvom: "Vzdelanie ako základ úspechu - Prepojenie medzi odbornými školami, celoživotným vzdelávaním a svetom práce"

Úrady Dunajská Streda, Komárno, Levice a Nové Zámky pokračovali v realizácii partnerstva pod názvom: „Cezhraničné Partnerstvo EURES - T Danubius „ Aktivity partnerstva sú zamerané na podporu cezhraničnej mobility, odstraňovanie administratívnych, daňových a právnych prekážok mobility, harmonizáciu legislatívy v oblasti zamestnanosti, informačné a poradenské aktivity, organizovanie BP, vzdelávanie, semináre a konferencie.

Úrad Dolný Kubín v rámci Programu cezhraničnej spolupráce SR – ČR 2007 – 2013 realizoval projekt „Centrum vzdelávania – príležitosť k vzdelávaniu bez hraníc“ v spolupráci s Informačným centrom mladých Orava, Tvrdošín a Institut Euroscola Třinec. Prostredníctvom projektu sa realizovalo pilotné cezhraničné vzdelávanie vo vzdelávacom zariadení na Orave pod dohľadom Institutu Euroscola.

Úrad Košice realizuje projekt „MA-SLO-W, MAgyar SLOvensky Workforve“ v spolupráci s Vládnym úradom Ústredie úradu práce v Miskolci. Cieľom projektu je údržba a kontinuálna aktualizácia databázy – Prevádzkovanie informačných bodov Medzinárodný zamestnávateľský pakt.

Úrad Komárno realizuje od 1.11.2013 do 31.10.2014 projekt s názvom „Podpora cezhraničnej spolupráce trhov práce cez rozvoj sietí trhov práce pomocou školení“, ktorého cieľom je uskutočnenie prieskumu trhu o možnostiach zamestnancov a zamestnávateľov na oboch stranách hranice a vypracovanie analýzy, realizovanie vzdelávacích aktivít a školení.

Úrad Nové Mesto nad Váhom realizoval do 24.10.2013 v rámci cezhraničnej spolupráce SR-CZ projekt „Informačné fórum pre stredoškólakov“. Partnermi projektu sú úrady práce z ČR - okres Hodonín a Uherské Hradište, sieť EURES Slovensko, sieť EURES ČR, zamestnávatelia z okresu Nové Mesto nad Váhom, Myjava, Ilava, Trenčín, z okresu Hodonín a Uherské Hradište, vysoké školy z ČR a SR, sprostredkovateľské agentúry, ICM, Europe Direct, SAIA, IUVENTA, Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania. Cieľom projektu je informovať mladých ľudí, ktorí končia strednú školu a uchádzači o zamestnanie do 25 rokov, ktorí sa rozhodujú pre svoje budúce povolanie o možnostiach umiestnenia sa na trhu práce v prihraničných regiónoch SR a ČR, poskytnúť informácie o možných profesiách, ktoré môžu byť v budúcnosti perspektívne pre zamestnávateľov z prihraničných regiónov, poskytnúť informácie o možnostiach podnikania a o voľných pracovných miestach v prihraničných regiónoch SR a ČR.

Úrad Považská Bystrica realizoval od 1.8.2011 do 31.7.2013 projekt "Women's wood green building", ktorého partneri sú SUD CONCEPT, Ajaccio, Francúzsko, K.EK.E.K TECHNIKI EKPEDEFTIKI, N. Ionia, Athènes, Grécko, ISEI sas di G.Guarino & c., Tremestieri Etneo, Taliansko, ETUDES ET CHANTIERS CORSICA, SORIO, Francúzsko. Ciele projektu a partnerstva boli zamerané hlavne na podporu používania dreva v oblasti ekokonštrukcie a podporu rozvoja drevárskeho priemyslu a ekologického stavebníctva na lokálnej úrovni. Úrad Rimavská Sobota v období od 1.11.2012 do 31.10.2013 realizoval projekt s názvom „Pracuj doma!“ – Integrovaný trh práce a program sprostredkovania vzdelávania. Hlavným cieľom projektu bolo zníženie vplyvu migračných procesov v prihraničnej oblasti a zastavenie ďalšieho znižovania hospodárskeho potenciálu a podpora rozvoja hospodárstva aktívnymi nástrojmi trhu práce.

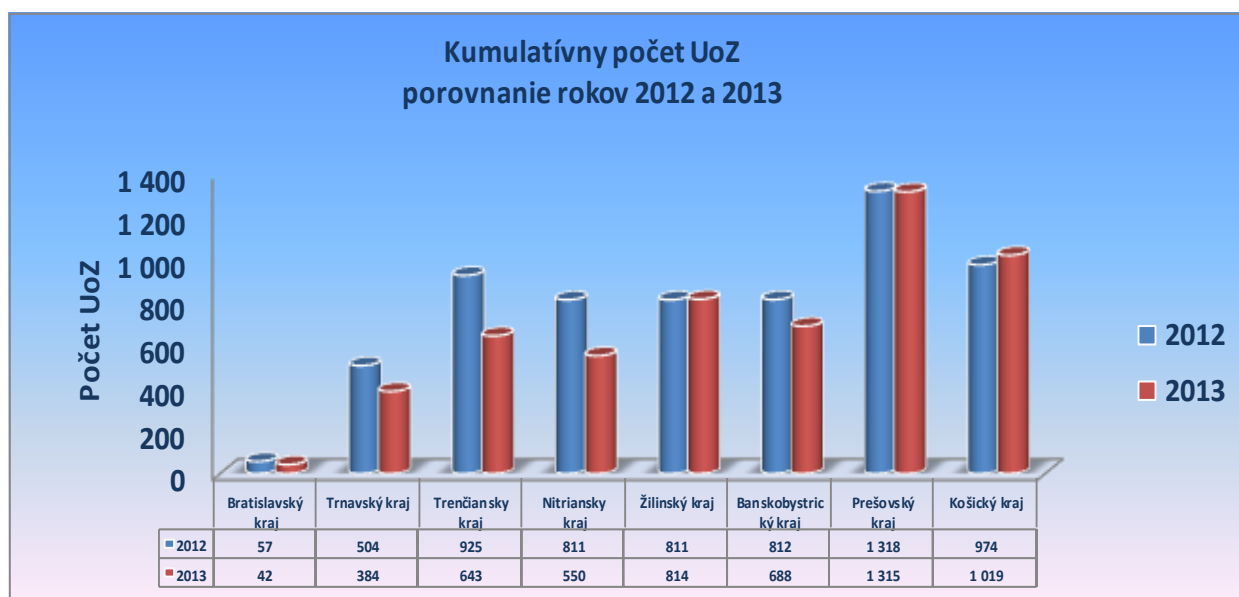
4. VYHODNOTENIE UPLATŇOVANIA NÁSTROJOV AOTP NA PODPORU ZAMESTNATEĽNOSTI

4.1 Náhrada časti cestovných výdavkov UoZ, ktoré súvisia s absolvovaním vstupného pohovoru alebo výberového konania u zamestnávateľa alebo s účasťou na skupinovom sprostredkovaní zamestnania, ktoré organizuje ústredie alebo úrad na území Slovenskej republiky pre zamestnávateľa alebo pre zamestnávateľa z členského štátu Európskej únie - § 32 ods. 12 písm. d) zákona

V roku 2013 náhrada časti cestovných výdavkov bola poskytnutá celkom 5 455 UoZ v celkovej poskytnutej sume finančných prostriedkov 67 847,10 €. Finančné prostriedky na náhradu časti cestovných výdavkov súvisiacich s absolvovaním vstupného pohovoru alebo výberového konania u zamestnávateľa alebo s účasťou na skupinovom sprostredkovaní zamestnania, ktoré organizovalo ústredie alebo úrad na území Slovenskej republiky pre zamestnávateľa alebo pre zamestnávateľa z členského štátu Európskej únie, boli poskytované len zo ŠR. V roku 2013 v porovnaní s rokom 2012 bol zaznamenaný pokles celkového počtu UoZ o 757 UoZ a zníženie celkovej poskytnutej sumy finančných prostriedkov o 261,54 €.

Počet podporených UoZ cez § 32 ods. 12 písm. d) v jednotlivých krajoch SR v porovnaní rokov 2012 a 2013 je vyjadrený v nasledovnom grafe.

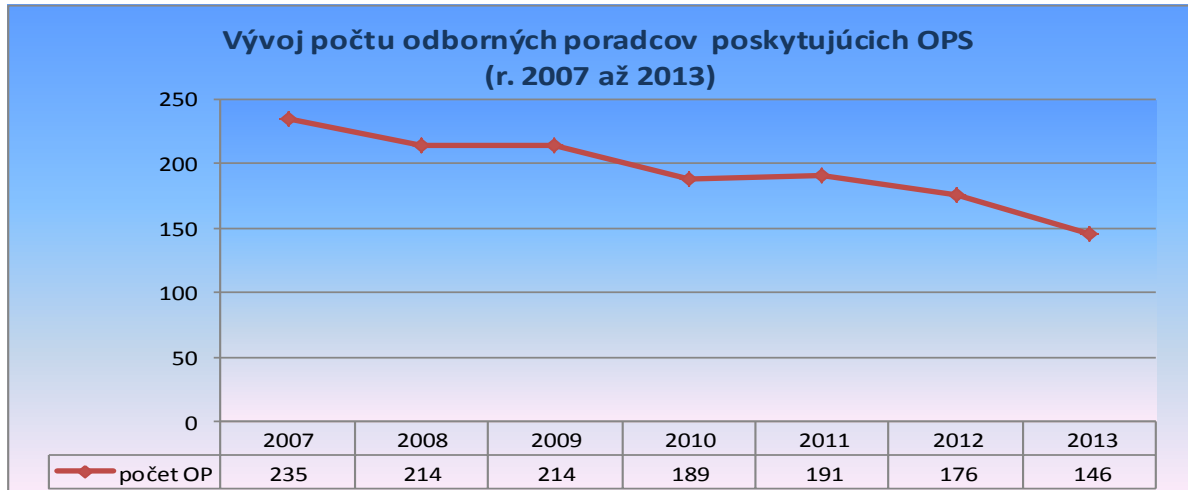
GRAF č.23

4.2 Odborné poradenské služby § 43 zákona

OPS poskytujú interní odborní poradcovia alebo externí dodávatelia OPS. V roku 2013 poskytovalo OPS 146 interných odborných poradcov, čo predstavuje pokles o 30 poradcov v porovnaní s rokom 2012. Vývoj počtu odborných poradcov poskytujúcich OPS vyjadruje nasledovný graf.

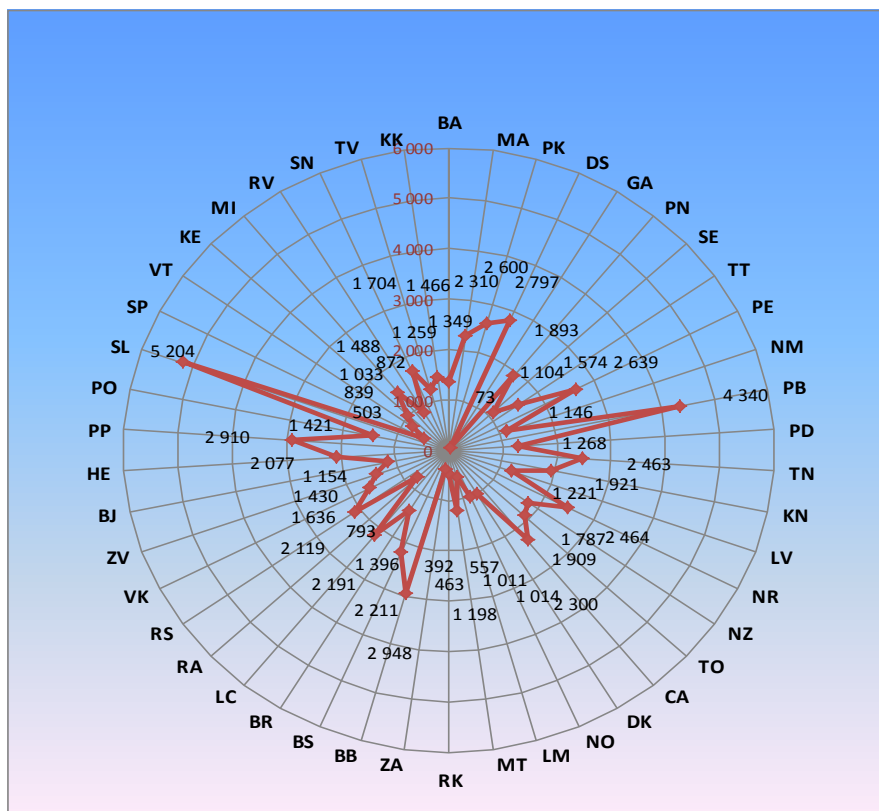
GRAF Č. 24

V roku 2013 bolo celkovo poskytnutých 236 920 OPS pre 179 002 klientov. To znamená, že jednému klientovi bolo poskytnutých v priemere 1,3 OPS. V porovnaní s rokom 2012 bolo poskytnutých o 90 006 OPS menej.

Najvyšší priemerný počet poskytnutých OPS na 1 odborného poradcu dosiahol úrad Stará Ľubovňa v počte 5 204 OPS a úrad Považská Bystrica v počte 4 340 OPS, kým na úrade Galanta pripadlo na 1 odborného poradcu priemerne len 73 OPS. Celkový prehľad priemerného počtu poskytnutých OPS na 1 odborného poradcu v roku 2013 v členení podľa úradov znázorňuje nasledovný graf.

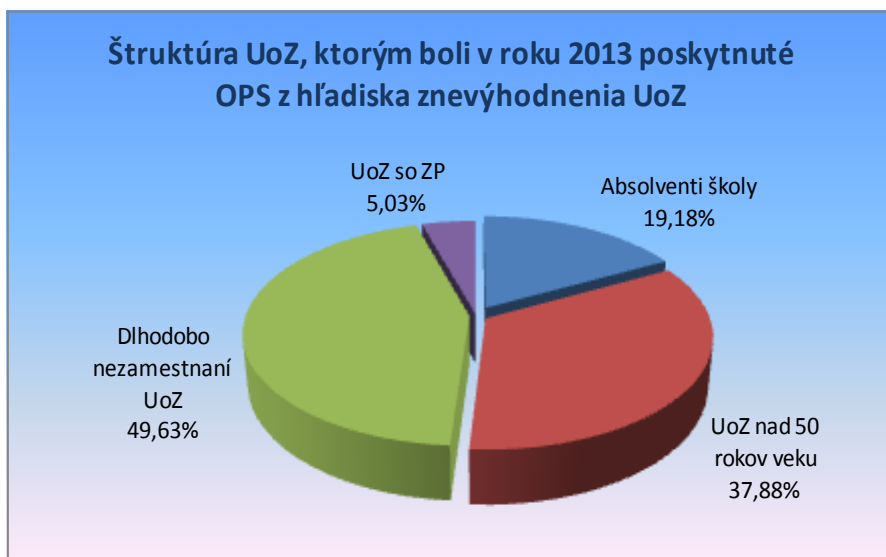
GRAF Č. 25

Z hľadiska znevýhodnenia UoZ, ktorým boli OPS poskytnuté, bolo 159 005 znevýhodnených UoZ, čo predstavuje 88,83 % z celkového počtu klientov OPS. Z hľadiska znevýhodnenia UoZ najvyšší podiel tvorila skupina 78 907 dlhodobo nezamestnaných občanov - 49,63 %. UoZ nad 50 rokov tvorila druhú najpočetnejšiu skupinu UoZ 37,88 %. Treťou najpočetnejšou skupinou boli absolventi 19,18 %.

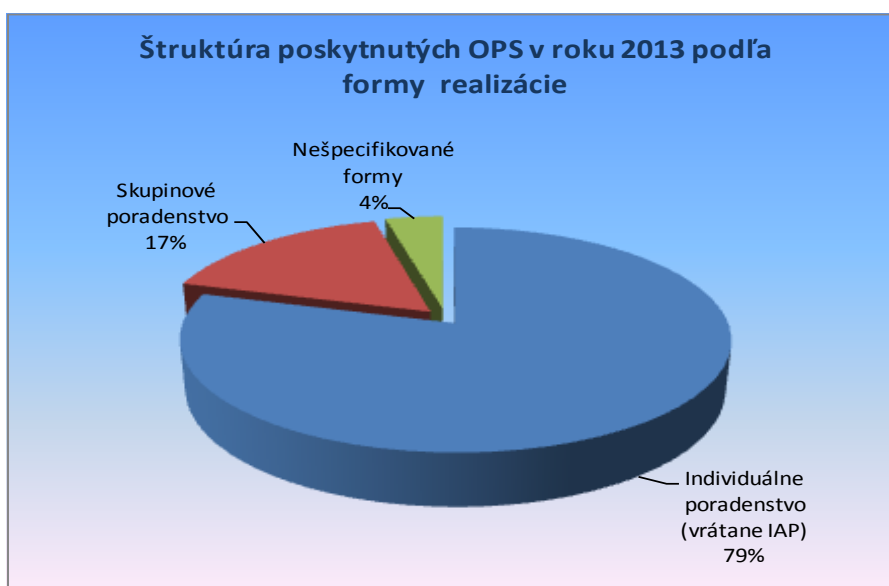
Štruktúru znevýhodnených UoZ, ktorým boli poskytnuté OPS v roku 2013 vyjadruje nasledovný graf.

GRAF Č. 26

OPS sa realizujú v rámci aktivít individuálneho poradenstva alebo skupinového poradenstva. Štruktúru OPS poskytnutých v roku 2013 v členení podľa formy realizácie OPS vyjadruje graf.

GRAF Č. 27

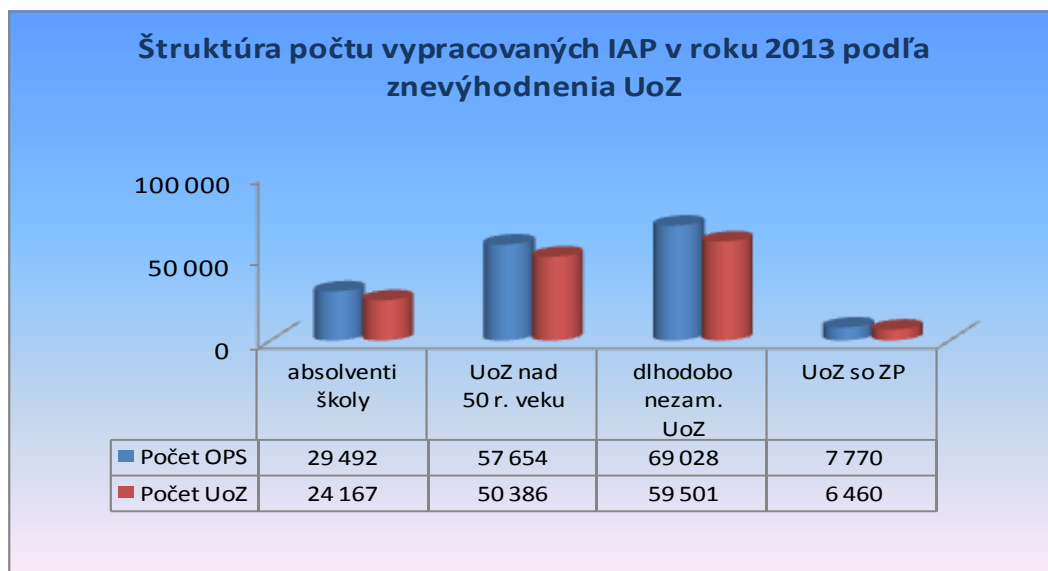

V rámci OPS boli poskytované nasledovné aktivity:

Individuálny akčný plán

IAP bol v roku 2013 vypracovaný v celkovom počte 136 550 (nárast o 65 653 v porovnaní s rokom 2012) pre 135 507 UoZ, z toho najviac pre dlhodobo nezamestnaných UoZ v počte 59 501 UoZ (43,91 %).

GRAF Č. 28

V porovnaní s rokom 2012 bol v roku 2013 zaznamenaný najvyšší nárast vypracovaných IAP skupine dlhodobo nezamestnaných UoZ (nárast o 42 454 OPS).

GRAF Č. 29

Skupinové poradenské aktivity – napr. sociálno-psychologický výcvik a pod. boli poskytnuté 39 675 krát (pokles o 4 734 OPS v porovnaní s rokom 2012) pre 26 449 klientov , z hľadiska dĺžky evidencie najviac pre evidovaných nad 12 mesiacov v počte 12 098 UoZ (45,74 %).

Ďalšie aktivity poskytované v rámci OPS boli:

Individuálny a skupinový výber do projektov a programov

Zhodnotenie pred vzdelávaním a prípravou pre trh práce

Psychologické poradenstvo – individuálne a skupinové

Špecifické poradenstvo –pre občanov so ZP a iné nešpecifikované poradenstvo

Na OPS boli v roku 2013 vynaložené finančné prostriedky v celkovej výške 17 384,45 €.

4.3 Vzdelávanie a príprava pre trh práce UoZ - § 46 zákona

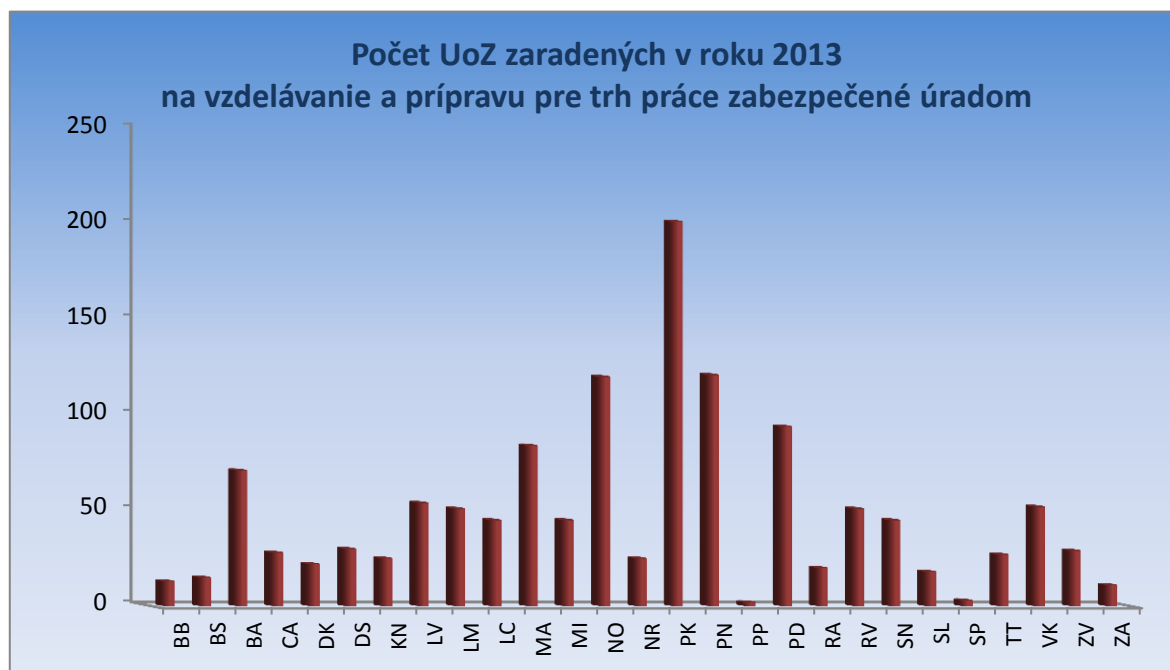
V roku 2013 sa VzPrTP zúčastnilo celkom 1 438 UoZ, na ktorých bolo vynaložených 280 252 €.

VzPrTP môže zabezpečiť :

- a) úrad pre UoZ,
- b) UoZ z vlastnej iniciatívy.

V roku 2013 bolo na VzPrTP, ktoré zabezpečoval úrad zaradených 1 302 UoZ. V porovnaní s rokom 2012 bolo na VzPrTP zaradených o 483 UoZ menej. Počet zaradených UoZ na VzPrTP zabezpečené úradom v členení podľa jednotlivých úradov je uvedené v grafe. Z grafu č. 30 vyplýva, že 19 úradov v roku 2013 nerealizovalo VzPrTP, ktoré zabezpečujú úrady - ide o tieto úrady Partizánske, Nové Mesto nad Váhom, Považská Bystrica, Trenčín, Nové Zámky, Galanta, Senica, Topoľčany, Martin, Ružomberok, Brezno, Rimavská Sobota, Bardejov, Humenné, Prešov, Vranov nad Topľou, Košice, Trebišov a Kežmarok.

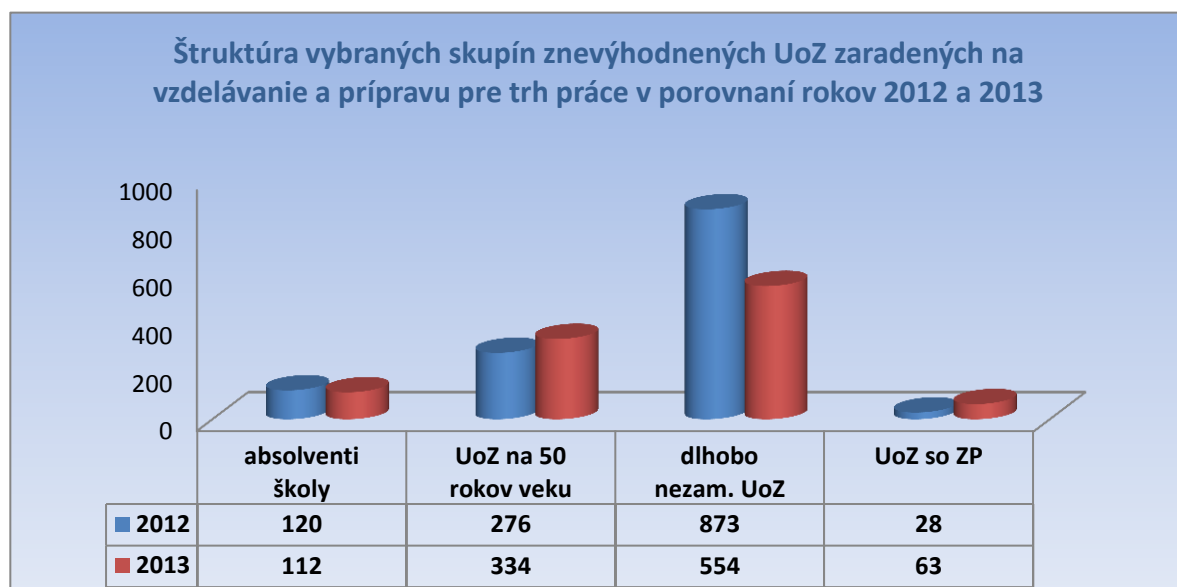
GRAF č. 30

Najväčší počet UoZ zaradených na VzPrTP zabezpečené úradom bol v Bratislavskom samosprávnom kraji, kde bolo zaradených 356 UoZ, čo predstavuje 27,34 % z celkového počtu zaradených UoZ. Čo sa týka úradov, najviac zaradených na VzPrTP mali úrady Pezinok (201 UoZ – 15,43%), Piešťany (121 UoZ – 9,29%) a Námestovo (120 UoZ – 9,21%). Najnižší počet zaradených UoZ na VzPrTP zabezpečenom úradom bol v Prešovskom samosprávnom kraji, kde bolo na VzPrTP zaradených len 23 UoZ, čo predstavuje 2 % z celkového počtu zaradených UoZ, najmenej zaradených na VzPrTP mali úrady Poprad (2 UoZ – 0,15%), Stropkov (3 UoZ – 0,15%) a Žilina (11 UoZ – 0,84%).

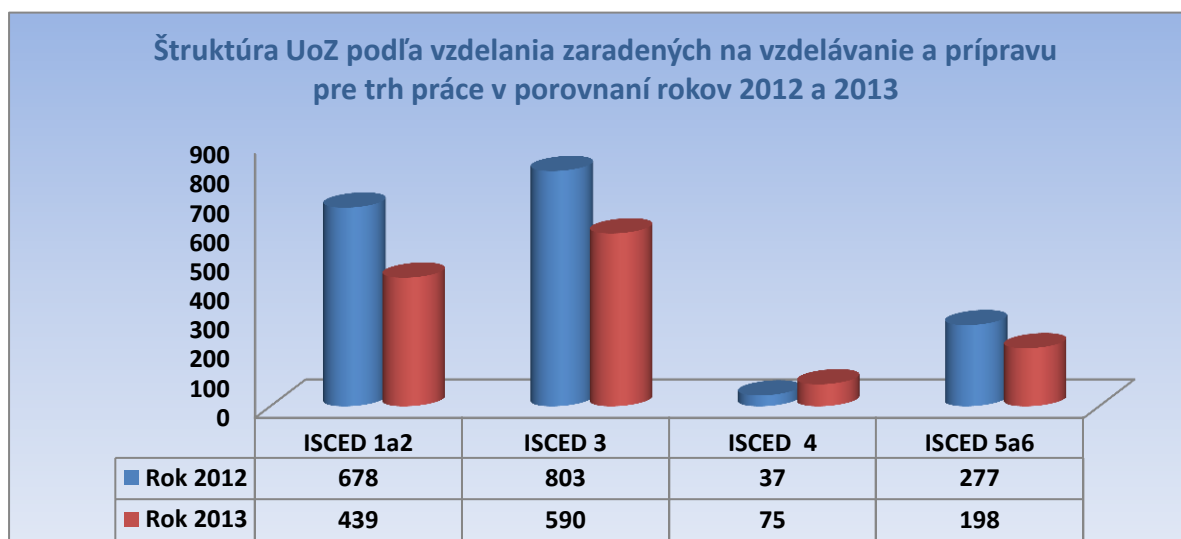
Z celkového počtu zaradených UoZ bolo 822 znevýhodnených UoZ - 63,13 %. Štruktúra znevýhodnených UoZ, zaradených na VzPrTP zabezpečenom úradom je vyjadrená v grafe č. 31.

GRAF č. 31

Štruktúra UoZ zaradených na VzPrTP z pohľadu vzdelania v porovnaní rokov 2013 a 2012 je vyjadrená v nasledujúcom grafe.

GRAF č. 32

V roku 2013 bola dohodnutá suma kurzovného na VzPrTP zabezpečené úradom v celkovej sume 393 811,99 €. Najvyššia suma dohodnutého kurzovného bolo v Žilinskom samosprávnom kraji (podiel 28 %). Najvyššiu dohodnutú sumu kurzovné mali úrady Piešťany (49 079,00 €), Pezinok (44 806,40 €) a úrad Námestovo (41 123,76 €). Najnižšiu sumu dohodnutého kurzovného v rámci SR mali úrady Stropkov (1 244,00 €), Banská Bystrica (975,00 €) a úrad Poprad 770,00 €.

VzPrTP zabezpečené z vlastnej iniciatívy UoZ

V roku 2013 bolo VzPrTP zabezpečené z vlastnej iniciatívy UoZ zrealizované pre 136 UoZ, z toho pre 74 žien a 84 znevýhodnených UoZ. Najviac UoZ, ktorí si zabezpečili VzPrTP z vlastnej iniciatívy bolo na úradoch Topoľčany (18,38%), Zvolen (14,71%) a Senica (12,50%).

Najväčšiu skupinu z pohľadu štruktúry znevýhodnených UoZ, ktorým bol v roku 2013 poskytnutý príspevok na VzPrTP zabezpečené z vlastnej iniciatívy UoZ tvorili občania, ktorí najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ nemali pravidelne platené zamestnanie (41 UoZ - 30,15%), dlhodobu nezamestnanosť UoZ (36 UoZ - 26,47%) a ďalšou početnou skupinou znevýhodnených UoZ boli občania nad 50 rokov (18 UoZ - 13,23%).

Celková výška vynaložených finančných prostriedkov na VzPrTP, ktoré si UoZ zabezpečili z vlastnej iniciatívy bola 8 436,42 €.

4.4 Poskytovanie dávky počas VzPrTP a počas prípravy na pracovné uplatnenie osôb so ZP § 48b zákona

Kým v roku 2012 bola poskytnutá dávka pre 290 UoZ v celkovej výške 81 652,14 €, v roku 2013 dávka poskytnutá nebola. Od 1. 5. 2013 bol § 48b zákona zrušený.

4.5 Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe - § 51 zákona

Novelou zákona o službách zamestnanosti, účinnej od 1.5.2013 došlo k zmene obligatórneho charakteru predmetného nástroja AOTP na fakultatívny. Okrem uvedenej zmeny, sa touto novelou zákona o službách zamestnanosti upravil:

1. účel absolventskej praxe,
2. cieľová skupina UoZ (absolventov škôl), ktorí môžu byť zaradení na vykonávanie absolventskej praxe,
3. dĺžka vedenia absolventov škôl v evidencii UoZ pre možnosť zaradenia na vykonávanie absolventskej praxe,
4. zamestnávateľ pre účely absolventskej praxe,
5. výška príspevku pri vykonávaní absolventskej praxe.

V roku 2013 bolo na absolventskú prax zaradených 9 858 UoZ, čo je o 6 584 UoZ menej ako v roku 2012. Zníženie počtu absolventov škôl, zaradených v roku 2013 na vykonávanie absolventskej praxe oproti predchádzajúcemu roku bolo v dôsledku spomínaných zmien v novele zákona, ktorou sa sprísnila podmienka zaradovania na absolventskú prax.

Porovnanie s rokom 2012 je uvedené v tabuľke.

TABUĽKA Č. 22

Rok	Počet UoZ, zaradených na AP	Dohodnutá suma finančných prostriedkov (v €)	Čerpanie finančných Prostriedkov (v €)
2012	16 442	16 952 733	15 919 573
2013	9 858	7 042 341	8 790 098

Najvyšší počet zaradených UoZ na absolventskú prax bol v Prešovskom kraji, v ktorom v roku 2013 vykonávalo absolventskú prax 2 258 UoZ, čo je 22,9 % z celkového počtu UoZ zaradených na absolventskú prax v sledovanom roku. Najnižší počet zaradených UoZ na absolventskú prax bol v Bratislavskom kraji, v ktorom v roku 2013 vykonávalo absolventskú prax 280 UoZ, čo je 2,8 % z celkového počtu UoZ zaradených na absolventskú prax v sledovanom roku.

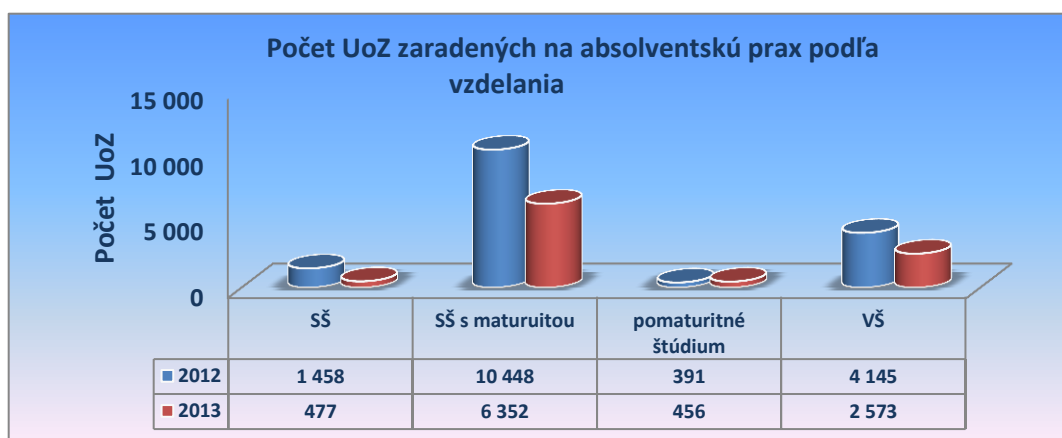
Počet zaradených UoZ na absolventskú prax v jednotlivých krajoch SR v porovnaní rokov 2012 a 2013 je vyjadrený v grafe č. 33.

GRAF Č. 33

Podľa vzdelania bolo v roku 2013 zaradených na absolventskú prax najviac UoZ s ukončeným stredoškolským vzdelaním s maturitou – 6 352 UoZ, čo je 64,4 % z celkového počtu zaradených UoZ na absolventskú prax v roku 2012 a najmenej UoZ s pomaturitným štúdiom – 456 UoZ, čo je 4,6 % z celkového počtu zaradených UoZ na absolventskú prax v sledovanom roku.

GRAF Č. 34

Z hľadiska hodnotenia účinnosti tohto opatrenia je dôležitý ukazovateľ umiestnenie UoZ do zamestnania po ukončení absolventskej praxe . V roku 2013 ukončilo absolventskú prax celkovo 10 205 UoZ, z nich sa na trhu práce umiestnilo 3 586 UoZ, čo je 35,14 % z celkového počtu UoZ, ktorí v roku 2013 ukončili absolventskú prax . Najviac z nich sa umiestnilo na trhu práce do 3 mesiacov po jej ukončení – 1 945 UoZ, od 3 do 6 mesiacov po jej ukončení – 958 UoZ a po 6 mesiacoch – 674 UoZ. Percentuálna úspešnosť umiestnenia UoZ na trhu práce bola v sledovanom roku vyššia oproti roku 2012 o 3,99 %, čo naznačuje, že sa absolventská prax stala efektívnejšou . Umiestnenie UoZ na trhu práce po ukončení vykonávania absolventskej praxe je uvedené v tabuľke č.23 .

TABUĽKA č. 23

Rok	Počet UoZ ktorí ukončili AP	Umiestnení UoZ na trhu práce po ukončení AP				
		spolu	do 3 mesiacov	od 3 – 6 mesiacov	po 6 mesiacoch	úspešnosť
2012	14 358	4 473	2 242	1 011	1 220	31,15 %
2013	10 205	3 586	1 954	958	674	35,14 %

Absolventská prax je nástroj AOTP, o ktorý bol zo strany UoZ - absolventov škôl do 30.4.2013 veľký záujem. Od 1.5.2013 došlo k zníženiu záujmu o absolventskú prax zo strany absolventov škôl v dôsledku zníženia príspevku na vykonávanie absolventskej praxe zo 100 % sumy životného minima na výšku 65 % sumy životného minima. Zo strany zamestnávateľov najväčší záujem o vykonávanie absolventskej praxe prejavovali organizácie štátnej a verejnej správy, ktoré preferovali absolventov škôl s ekonomickým vzdelaním s maturitou, alebo absolventov gymnázií, avšak u tejto skupiny zamestnávateľov bol minimálny predpoklad na vytvorenie nových trvalých pracovných miest pre absolventov škôl. Vysoký záujem mali aj podnikateľské subjekty realizujúce činnosti v oblasti služieb.

Využívanie vykonávania absolventskej praxe bolo do značnej miery ovplyvňované aj pravidelným opakovaním prítoku tejto skupiny UoZ do evidencie úradov v mesiacoch, keď končia absolventi stredných a vysokých škôl štúdium.

Okrem vyššie spomínaných vplyvov, vo všeobecnosti naďalej podmieňovali využívanie tohto nástroja AOTP aj nasledovné skutočnosti:

- väčšina zamestnávateľov žiadala absolventov škôl s minimálne stredoškolským vzdelaním s maturitou a vysokoškolským vzdelaním, ktorým ponúkala prácu administratívneho charakteru,
- hlavne v ekonomicky vyspelejších regiónoch dochádzalo k vysokej fluktuácii absolventov škôl, ktorí si počas vykonávania absolventskej praxe našli zamestnanie.

4.6 Príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj - § 52 zákona

V roku 2013 bolo na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj vytvorených 17 386 pracovných miest, čo bolo o 1 458 pracovných miest menej ako v roku 2012. Na aktivačnú činnosť bolo zaradených 16 991 UoZ. Na

vykonávanie aktivačnej činnosti bolo zaradených 16 803 UoZ a 188 UoZ zaradených na miesta organizátorov.

TABUĽKA č. 24

Rok	Počet PM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov (v €)	Čerpanie finančných prostriedkov (v €)
2012	18 844	3 530 060,67	2 720 588,33
2013	17 386	3 268 140,17	2 185 422,43

Najviac zaradených UoZ bolo v Košickom kraji, t. j. 6 820 UoZ, čo predstavovalo 40,14 % z celkového počtu zaradených UoZ. V Prešovskom kraji bolo zaradených 5 174 UoZ a v Banskobystrickom kraji 2 872 UoZ. Spolu tieto tri kraje zaradili 14 866 UoZ, čo predstavovalo 87,49 % z celkového počtu zaradených UoZ. Najvyšší počet zaradených UoZ na aktivačnú činnosť za rok 2013 evidoval úrad Rožňava, kde vykonávalo aktivačnú činnosť 2 620 UoZ. Najnižší počet zaradených UoZ na aktivačnú činnosť za rok 2013 evidoval úrad Bratislava, kde vykonávalo aktivačnú činnosť 8 UoZ.

Z hľadiska vekovej štruktúry bolo na aktivačnú činnosť zaradených 2 578 UoZ vo veku 15 - 24 rokov, 12 575 UoZ vo veku 25 - 54 rokov a 1 838 UoZ vo veku 55 - 64 rokov, čo je znázornené v nasledovnom grafe.

GRAF č. 35

Ťažiskom využitia sledovaného nástroja AOTP bolo aktivizovať tých UoZ, u ktorých bol problém so začleňovaním sa na trh práce, čomu zodpovedala aj štruktúra znevýhodnených UoZ:

- znevýhodnených UoZ dlhodobo nezamestnaných (77,54 %) bez ďalšieho znevýhodnenia,
- znevýhodnených UoZ dlhodobo nezamestnaných a súčasne občanov starších ako 50 rokov veku (14,83 %),

Úspešnosť umiestnenia UoZ na TP po ukončení nástroja je uvedená v nasledovnej tabuľke.

TABUĽKA Č. 25

Rok ukončenia aktivačnej činnosti	Počet UoZ, ktorí ukončili aktivačnú činnosť	Počet UoZ, ktorí ukončili aktivačnú činnosť a boli umiestnení na trhu práce				Podiel (v %) počtu UoZ, ktorí ukončili aktivačnú činnosť a boli umiestnení na trhu práce			
		do 6 mes.	6 - 12 mes.	nad 24 mes.	spolu	do 6 mes.	od 6 - 12 mes.	nad 12 mes.	Celková úspešnosť
2012	16 524	605	397	812	1 814	3,66 %	2,40 %	4,91 %	10,97 %
2013	14 086	284	131	183	1 072	2,02 %	0,93 %	1,30 %	4,25 %

Väčšina zaradených UoZ využívala aktivačnú činnosť predovšetkým z hľadiska možnosti získať aktivačný príspevok. Tento nástroj AOTP bol vo všeobecnosti uplatňovaný najmä v regiónoch s nízkou úrovňou sociálno-ekonomickej situácie a nemotivoval znevýhodnených UoZ v umiestňovaní sa na trhu práce. V sociálno-ekonomicky silnejších regiónoch sa využívanie tohto nástroja AOTP úmerne znižovalo.

4.7 Príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby - § 52a zákona

Novelou zákona sa príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby zmenil z obligatórneho na fakultatívny.

V roku 2013 bolo vytvorených 3 681 pracovných miest pre UoZ, čo bolo o 1 573 pracovných miest pre UoZ menej ako v roku 2012. V sledovanom období realizovalo dobrovoľnícku službu 1 502 subjektov, čo v porovnaní s rokom 2012 predstavovalo menej o 333 subjektov. Na vytvorené pracovné miesta bolo zaradených 3 488 UoZ, pretože niektorí UoZ boli zaraďovaní opakovane. Na vykonávanie dobrovoľníckej služby bolo zaradených 3 471 UoZ a 17 UoZ zaradených na miesta organizátorov. Dohodnutá suma finančných prostriedkov bola vo výške 3 893 062,23 €, čo bolo o 2 207 364,66 € menej ako v roku 2012. Vyčerpaných bolo 3 511 582,90 €, čo bolo o 1 739 657,00 € menej ako v roku 2012. Porovnanie počtu pracovných miest v roku 2013 s rokom 2012 a výšky vyčerpaných finančných prostriedkov je uvedené v nasledovnej tabuľke.

TABUĽKA Č. 26

Rok	Počet PM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov (v €)	Výška vyčerpaných finančných prostriedkov (v €)
2012	5 254	6 100 426,89	5 251 239,90
2013	3 681	3 893 062,23	3 511 582,90

Najviac zaradených UoZ bolo v Banskobystrickom kraji, t. j. 944 UoZ, čo predstavovalo 27,06 % z celkového počtu zaradených UoZ. V Košickom kraji bolo zaradených 815 UoZ a v Prešovskom kraji 378 UoZ. Spolu tieto tri kraje zaradili 2 137 UoZ. Najvyšší počet zaradených UoZ na dobrovoľnícku službu za rok 2013 evidoval úrad Košice, kde vykonávalo dobrovoľnícku službu 414 UoZ. Najnižší počet zaradených UoZ na dobrovoľnícku službu za rok 2013 evidoval úrad Žilina, kde vykonával dobrovoľnícku službu 1 UoZ.

Úspešnosť umiestnenia UoZ na trhu práce je uvedená v nasledovnej tabuľke.

TABUĽKA Č. 27

Rok ukončenia dobrovoľníckej služby	Počet UoZ, ktorí ukončili dobrovoľnícku službu	Počet UoZ, ktorí ukončili dobrovoľnícku službu a boli umiestnení na trhu práce				Podiel (v %) počtu UoZ, ktorí ukončili dobrovoľnícku službu a boli umiestnení na trhu práce			
		do 6 mes.	6 - 12 mes.	nad 24 mes.	spolu	do 6 mes.	od 6 - 12 mes.	nad 12 mes.	Celková úspešnosť
2012	4 579	414	193	258	865	9,04 %	4,21 %	5,63 %	18,88 %
2013	3 112	389	62	24	475	12,50 %	1,99 %	0,77 %	15,26 %

5. VYHODNOTENIE UPLATŇOVANIA NÁSTROJOV AOTP ZAMERANÝCH NA ZVÝŠENIE ZAMESTNANOSTI

5.1 Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť - § 49 zákona

Z hľadiska podpory vytvárania pracovných miest prostredníctvom nástrojov AOTP patrí príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť (ďalej len „SZČ“) medzi najvyužívanejší, pričom z hľadiska udržania pracovného miesta je jeden z najefektívnejších. O získanie tohto príspevku je medzi nezamestnanými veľký záujem.

Napriek pozitívnym stránkam uplatňovania tohto nástroja v uplynulom období sa ukázala potreba ho novelizovať v záujme zvýšenia možností poskytnutia tohto príspevku viacerým záujemcom, ale tiež z dôvodu zníženia administratívnej náročnosti, obmedzenia možností špekulácií pri jeho uplatňovaní v praxi, ako aj rešpektovania záverov vládnych auditov a kontrolných orgánov úradov. Novelou zákona účinnou od 1. 5. 2013 sa zabezpečilo efektívnejšie čerpanie finančných prostriedkov z verejných zdrojov určených na poskytnutie príspevku na SZČ tak, že na poskytnutie príspevku nie je právny nárok a zároveň sa predlžuje obdobie prevádzkovania SZČ z dvoch na tri roky. V prípade predčasného ukončenia SZČ príjemca príspevku preukazuje čerpanie a vracia úradu nevyčerpanú časť príspevku. Zmenila sa tiež doba, kedy môže úrad opätovne poskytnúť príspevok. Za účelom zamedzenia zneužívania tohto príspevku v zmysle opatrení kontrolných orgánov a ukončeného vládneho auditu je príspevok poskytovaný vo 2 etapách. 60 % výšky príspevku sa poskytuje v prvej etape do 30 kalendárnych dní od uzatvorenia dohody a zostatok, t. j. 40 % výšky dohodnutého príspevku v druhej etape po uplynutí 12 mesiacov prevádzkovania SZČ. Príjemca príspevku je v tejto súvislosti povinný predložiť správu o prevádzkovaní SZČ a o čerpaní poskytnutého príspevku za každý rok prevádzkovania SZČ počas obdobia, na ktoré bola uzatvorená dohoda. Úrad týmto má možnosť overiť u SZČO prebiehajúci výkon SZČ, na ktorú bol poskytnutý príspevok.

V roku 2013 bolo dohodnutých 4 670 pracovných miest v sume 16 721 777,96 € a vytvorených a obsadených bolo 4 897 PM v sume 17 510 391,55 €, pričom reálne bolo vyčerpaných 16 269 867,71 €. Z porovnania s predchádzajúcim rokom možno konštatovať, že v roku 2013 bolo podporených o 3 793 PM menej ako v roku 2012.

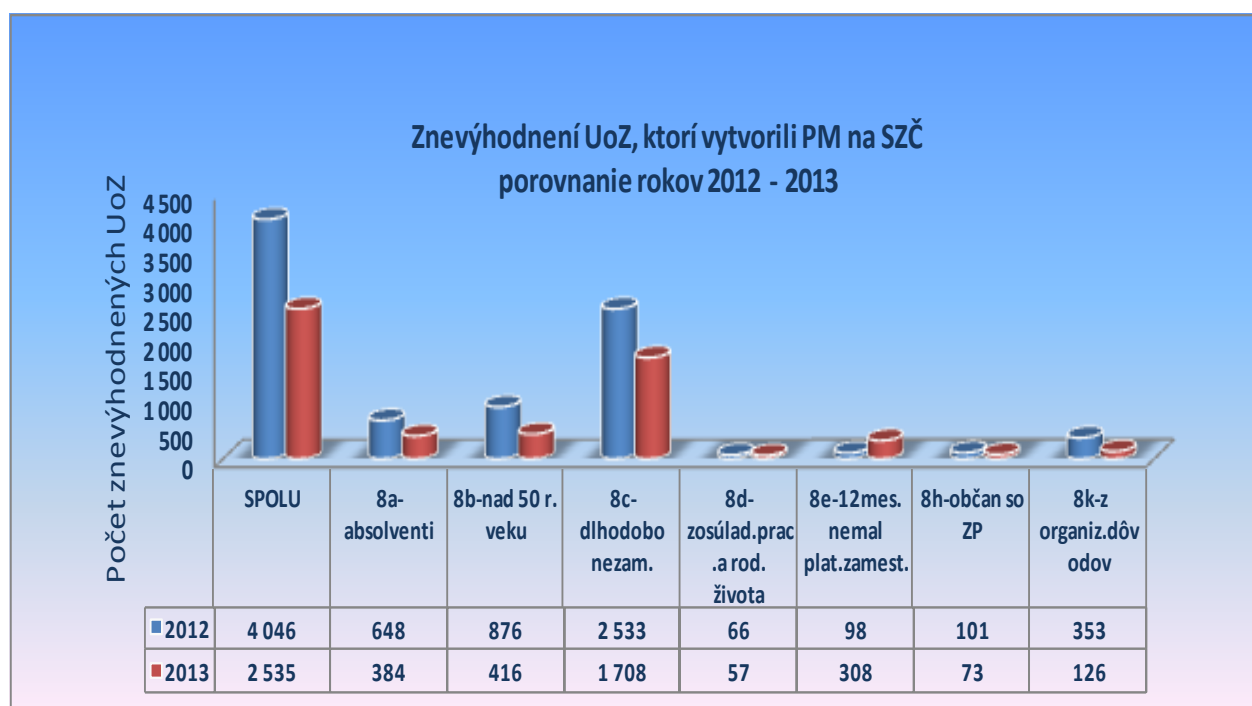
TABUĽKA Č. 28

Rok	Počet vytvorených PM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Čerpanie finančných prostriedkov
2012	8 690	29 389 692,77 €	29 515 163,31 €
2013	4 897	16 721 777,96 €	16 269 867,71 €

Pri porovnaní počtu vytvorených PM v podmienkach jednotlivých úradov v rámci krajov môžeme konštatovať, že v roku 2013 bolo v Bratislavskom kraji najviac vytvorených PM v okrese Bratislava - 183 PM, v Trnavskom kraji v okrese Trnava - 103 PM, v Trenčianskom kraji v okrese Prievidza - 168 PM, v Nitrianskom kraji v okrese Nové Zámky - 161 PM, v Žilinskom kraji v okrese Námestovo - 174 PM, v Banskobystrickom kraji v okrese Zvolen - 145 PM, v Prešovskom kraji v okrese Prešov - 240 PM, v Košickom kraji v okresoch Košice – 249, Spišská Nová Ves - 193 a Michalovce - 192 PM. V roku 2013 najviac pracovných miest na SZČ bolo v rámci jednotlivých okresov vytvorených v Košiciach - 249 PM.

Z celkového počtu 4 897 umiestnených UoZ bolo 2 535 znevýhodnených UoZ – 51,77 %.

GRAF Č. 36

Graf znázorňuje štruktúru znevýhodnených UoZ, ktorí vytvorili PM v zmysle § 49 zákona. V rámci štruktúry znevýhodnených UoZ zaradených na tento nástroj AOTP pozitívnym javom je, že uvedený nástroj AOTP v roku 2013 využili najviac dlhodobo nezamestnaní 1 708 UoZ čo je 67,38 % z počtu znevýhodnených a 34,88 % z celkového počtu vytvorených PM.

Z hľadiska vzdelania najviac a to 2 463 UoZ, ktorí vytvorili podporené PM na SZČ bolo so stredoškolským vzdelaním s maturitou; so základným a neukončeným stredným vzdelaním vytvorilo podporené PM na SZČ 748 UoZ, 1 390 UoZ bolo s vysokoškolským vzdelaním

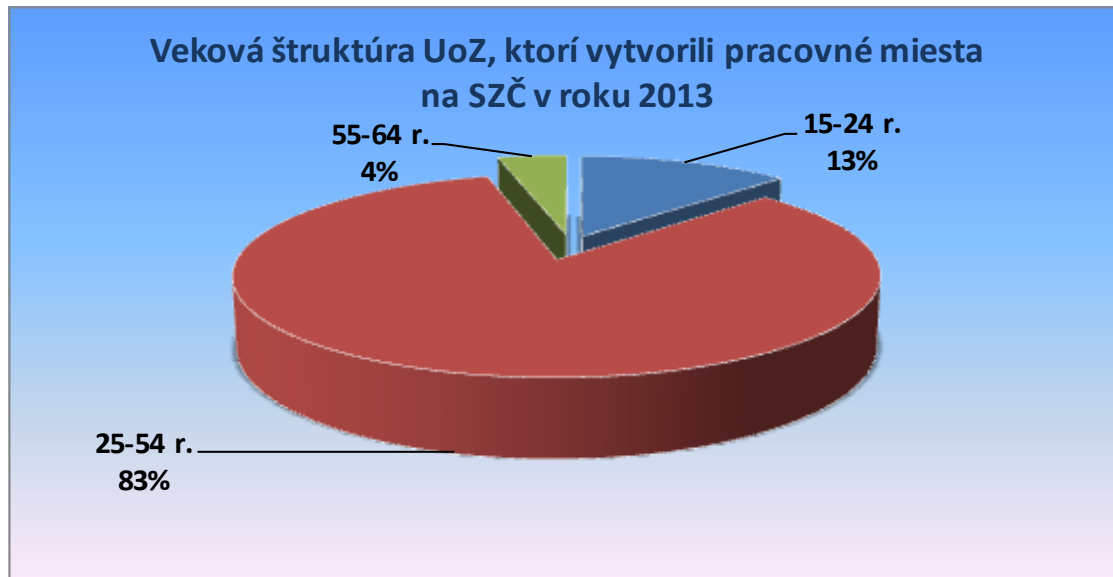
a najmenej, t. j. 296 podporených pracovných miest vytvorili UoZ s pomaturitným kvalifikačným vzdelaním.

GRAF Č. 37

Z hľadiska veku z celkového počtu 4 897 vytvorených PM na SZČ sa na základe poskytnutia príspevku na SZČ samozamestnalo 623 UoZ vo veku 15 -24 rokov, 4 072 UoZ vo veku 25 - 54 rokov a 202 UoZ vo veku 55 - 64 rokov.

GRAF Č. 38

V roku 2013 zrušilo pred ukončením dohodnutej dvojročnej doby nepretržitého podnikania pracovné miesto na SZČ 228 SZČO.

Príspevok na SZČ v zmysle § 49 je nástroj AOTP, ktorý patrí k najviac využívaným a zároveň k príspevkom s najvyššou úspešnosťou.

V roku 2013 si na trhu práce udržali pracovné miesto vytvorené z príspevku na SZČ samostatne zárobkovo činné osoby, ktoré od ukončenia dohodnutej doby podporenia pracovného miesta naďalej podnikajú v sledovanom období:

do 6 mesiacov	4 207 SZČO
od 6 do 12 mesiacov	2 683 SZČO
po 12 mesiacoch	5 439 SZČO

Mapovanie úspešnosti podnikania, resp. zákonné využívanie poskytnutého príspevku u podporených SZČO sa realizovalo jednak formou predkladania polročných správ, po 1. 5. 2014 ročných správ o prevádzkovaní alebo vykonávaní SZČ príjemcami príspevku a taktiež prostredníctvom následných finančných kontrol realizovaných oddeleniami kontroly úradov a to u príjemcov príspevku, u ktorých sa zistil akýkoľvek problém v procese prevádzkovania alebo vykonávania SZČ.

5.2 Príspevok na zapracovanie znevýhodneného UoZ - § 49a zákona

Pred prijatím do zamestnania zamestnávateľ mohol v roku 2013 prijať znevýhodneného UoZ na zapracovanie pre vykonávanie požadovaných pracovných činností. Predmetný nástroj AOTP bol novelou zákona zrušený.

K 30. 4. 2013 bolo na zapracovanie zaradených 54 znevýhodnených UoZ. Celková dohodnutá suma k 30.4.2013 predstavovala 36 356,82 €, pričom reálne vyčerpané finančné prostriedky boli vo výške 96 317,70 €.

TABUĽKA Č. 29

Rok	Počet ZUoZ zaradených na zapracovanie	Dohodnutá suma finančných prostriedkov (v €)	Čerpanie finančných Prostriedkov (v €)
2012	209	167 599	188 721
k 30.4.2013	54	36 357	96 317

Najvyšší počet zaradených znevýhodnených UoZ na zapracovanie v roku 2013 bol v Banskobystrickom kraji, v ktorom vykonávalo zapracovanie 27 znevýhodnených UoZ, čo je 50 % z celkového počtu znevýhodnených UoZ zaradených na zapracovanie v sledovanom období.

Na zapracovanie bolo k 30.4.2013 z hľadiska vzdelania najviac zaradených znevýhodnených UoZ so stredoškolským vzdelaním s maturitou (31 znevýhodnených UoZ, čo je 57,4 % z celkového počtu zaradených znevýhodnených UoZ k 30.4.2013).

5.3 Príspevok na zamestnávanie znevýhodneného UoZ § 50 zákona

Týmto nástrojom bolo v roku 2013 podporených 1 506 PM, na ktorých bolo umiestnených 1 558 znevýhodnených UoZ, príspevkom v celkovej výške 1 681 817,00 €.

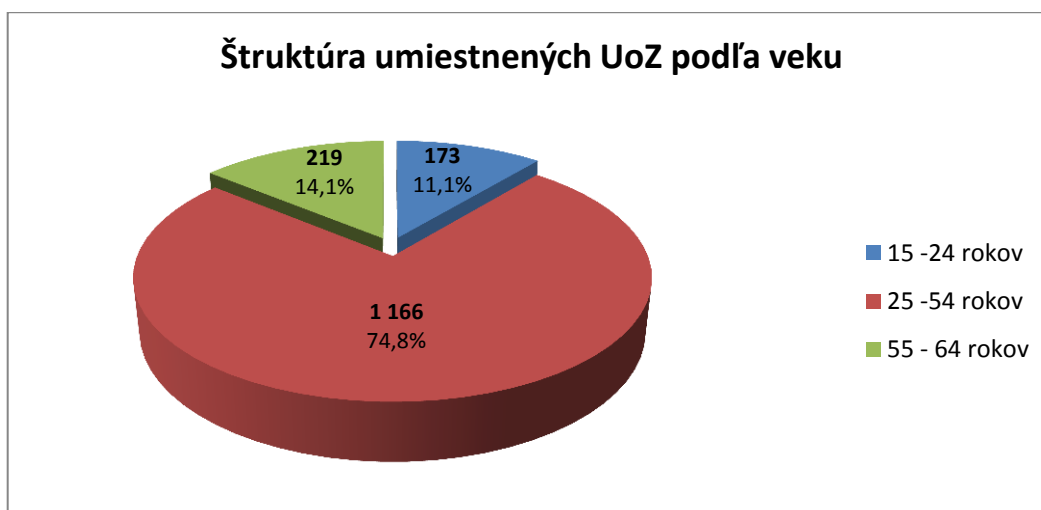
TABUĽKA Č. 30

Rok	Počet umiestnených UoZ	Dohodnutá suma finančných prostriedkov (v €)	Čerpanie finančných prostriedkov (v €)
2012	685	1 698 673	1 118 236
2013	1 558	6 002 036	1 681 817

Najviac PM využitím tohto nástroja vytvoril úrad práce v Prešove- 248 čo predstavuje (16,46 %) zo všetkých vytvorených PM v rámci § 50 zákona. Ďalej to boli úrad Žilina 64 PM, čo predstavuje (4,24 %) z celkového počtu PM a úrad Komárno 58 PM, čo predstavuje (3,85 %) z celkového počtu PM.

Na jedno takto vytvorené pracovné miesto bolo priemerne vynaložených 1 080 €. Čo je o 788 € menej ako v roku 2012.

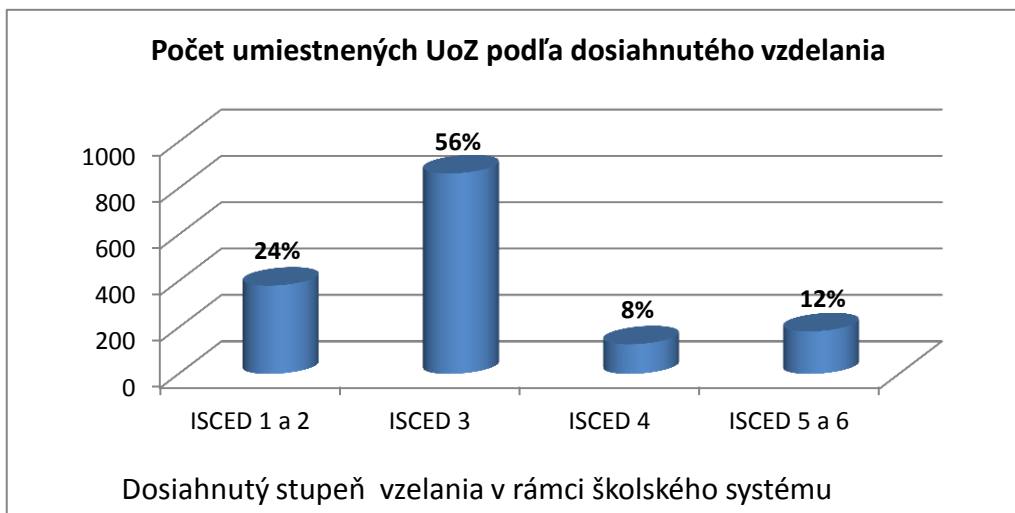
GRAF Č. 39

Ako je zrejmé z grafu, z celkového počtu 1 558 umiestnených uchádzačov, najvyšší podiel mali uchádzači vo vekovom rozmedzí 25 – 54 rokov, čo predstavuje (1 166) uchádzačov. Ďalej nasledujú uchádzači vo vekovom rozmedzí 55 – 64 rokov (219) a najnižší počet (173) bolo uchádzačov vo veku 15 – 24 rokov.

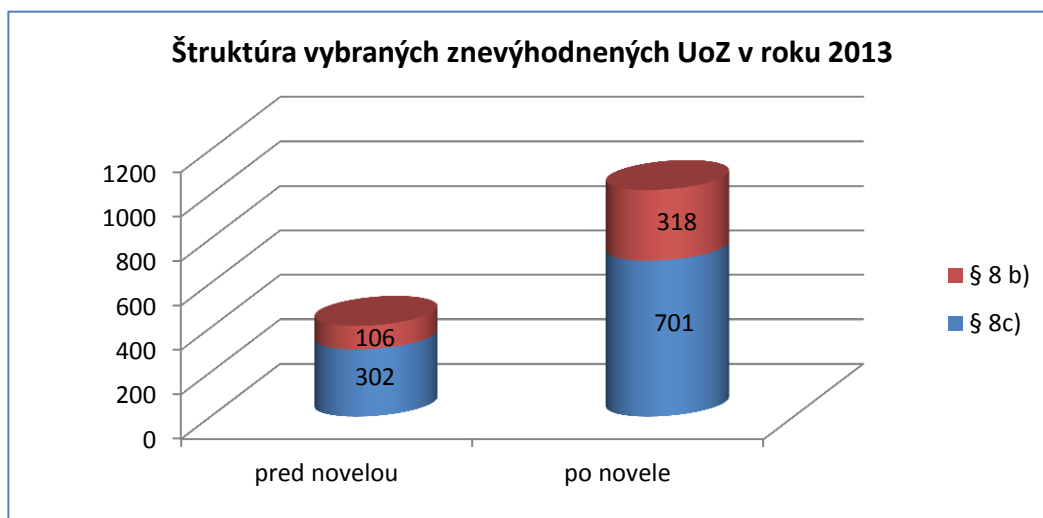
Ďalší graf ukazuje, že spomínaným aktívnym opatrením na trhu práce sa najviac podporilo umiestnenie znevýhodnených uchádzačov na také pracovné miesta, u ktorých bola požiadavka na maturitou ukončené stredoškolské vzdelanie (ISCED 3). V roku 2013 bolo takýchto uchádzačov o zamestnanie umiestnených 865. Najmenej boli podporené pracovné miesta s požiadavkou na pomaturitné kvalifikačné vzdelávanie (ISCED 4) a to v počte 128 uchádzačov. Podporilo sa i 381 miest pre uchádzačov so základným vzdelaním (ISCED 1 a 2) a 184 pracovných miest pre uchádzačov s vysokoškolským vzdelaním I. stupňa, II. stupňa a s doktorandským vzdelaním (ISCED 5 a 6).

GRAF Č. 40

V porovnaní s rokom 2012 bolo v roku 2013 do 1.5. 2013 (pred novelou zákona) prostredníctvom § 50 zákona umiestnených 302 (19%) dlhodobo nezamestnaných uchádzačov - § 8c) a 106 (8%) občanov vo veku nad 50 rokov - § 8b). Po 1.5. 2013 (po novele zákona) bolo podporených týmto nástrojom 701 (45%) pracovných miest pre občanov znevýhodnených podľa § 8c), a 318 pracovných miest pre občanov znevýhodnených podľa § 8b), čo predstavuje (21%) z celkového počtu 1 558 umiestnených UoZ.

GRAF Č. 41

5.4 Podpora zamestnávania znevýhodneného UoZ v sociálnom podniku § 50c zákona

Za rok 2013 bolo podporených 69 PM, na ktorých bolo umiestnených 128 znevýhodnených UoZ, čerpanou sumou 688 742,20 €. Využívanie tohto príspevku malo klesajúcu tendenciu aj z dôvodu skončenia účinnosti § 50c k 30. 04. 2013.

TABUĽKA Č. 31

Rok	Počet zaradených UoZ	Dohodnutá suma finančných prostriedkov (v €)	Čerpanie finančných prostriedkov (v €)
2012	139	867 118	768 244
2013	128	322 488	688 742

5.5 Príspevok na podporu zamestnanosti na realizáciu opatrení na ochranu pred povodňami a na riešenie následkov mimoriadnej situácie - § 50j zákona o službách zamestnanosti

Týmto príspevkom bolo podporené do konca apríla 2013 vytvorenie 2 336 PM, na ktorých sa umiestnilo 2 428 UoZ, z toho 1 678 znevýhodnených UoZ.

Účinnosť príspevku skončila k 30.04.2013. Tento príspevok bol nahradený príspevkom na podporu regionálnej zamestnanosti.

5.6 Príspevok na podporu regionálnej a miestnej zamestnanosti – § 50j zákona o službách zamestnanosti

Príspevok na podporu regionálnej a miestnej zamestnanosti v znení účinnom od 1.5.2013 nahradil predchádzajúci § 50j

Týmto nástrojom bolo od 1. mája 2013 podporených 2 474 znevýhodnených UoZ, z toho 1 263 občanov starších ako 50 rokov a 1 690 dlhodobo nezamestnaných občanov. Na príspevok na podporu zamestnanosti na realizáciu opatrení na ochranu pred povodňami a na riešenie následkov mimoriadnej situácie, ktorého účinnosť skončila 30.4.2013 a na príspevok na podporu regionálnej a miestnej zamestnanosti, ktorý nahradil predchádzajúci príspevok, bolo k 31.12.2013 vyčerpaných spolu 9 748 048,54 €.

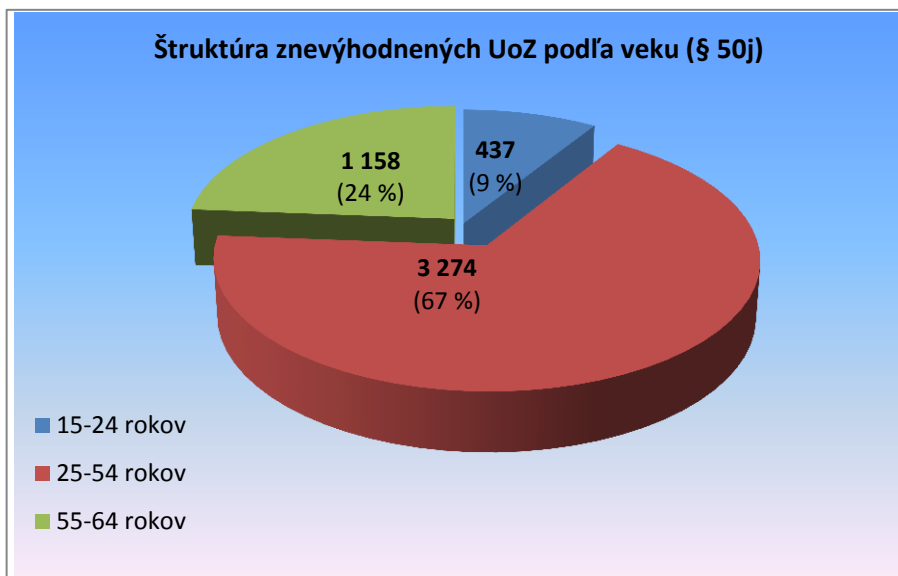
Počet zaradených UoZ, dohodnutá a čerpaná suma finančných prostriedkov je v tabuľke.

TABUĽKA Č.32

Rok	Počet zaradených UoZ	Dohodnutá suma finančných prostriedkov (v €)	Čerpanie finančných Prostriedkov (v €)
2012	5 499	17 117 737	22 154 889
2013 (§50j do novely)	2 428	13 842 635	9 748 048
2013 (§50j po novele)	2 474		

Pozn.: Finančné prostriedky na tieto nástroje nebolo možné štatisticky rozpoznať, preto sú uvedené súhrnne za obidva nástroje spolu.

GRAF Č. 42

5.7 Príprava na pracovné uplatnenie občana so zdravotným postihnutím § 55a, 55b, 55c

V roku 2013, rovnako ako v roku 2012, tento príspevok nebol využívaný. Od 1. 5. 2013 bol § 55a, § 55b a § 55c zákona zrušený.

5.8 Príspevok na zriadenie chránenej dielne a chráneného pracoviska § 56

Počas sledovaného obdobia roku 2013 bolo vytvorených 1 710 PM, na ktoré bolo umiestnených celkom 2 333 občanov z toho 2 310 UoZ a 23 občanov mimo evidencie UoZ. Oproti roku 2012 došlo k poklesu o 316 PM a k zníženiu celkovej dohodnutej sumy o 3 439 348 €.

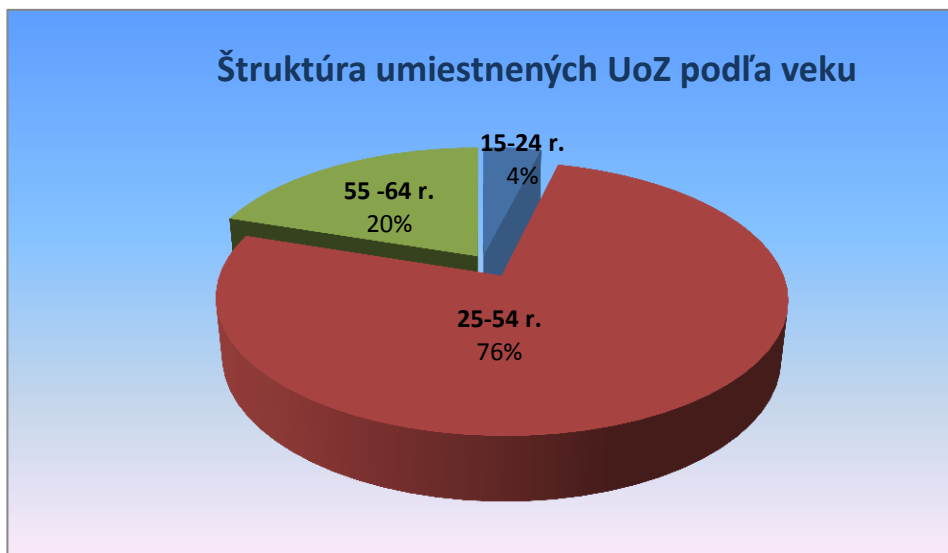
TABUĽKA Č. 33

Rok	Počet vytvorených PM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Výška vyčerpaných finančných prostriedkov
2012	2 026	17 656 995 €	14 720 450,59 €
2013	1 710	14 217 647 €	17 623 407,47 €

Na jedno vytvorené PM bolo priemerne vynaložených 10 306 €. Tento nástroj je jedným z finančne najnáročnejších nástrojov AOTP.

Štruktúra zaradených UoZ so ZP na § 56 podľa veku je uvedená v grafe č. 43.

GRAF Č. 43

Najviac podporených príspevkom na zriadenie pracovného miesta pre UoZ, ktorý je občanom so ZP v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku podľa § 56 zákona, boli UoZ so ZP ;vo vekovej štruktúre 25 - 54 rokov. Z celkového počtu 2 310 umiestnených UoZ bolo 2 206 UoZ znevýhodnených, z toho bolo 1 428 žien.

Nižšia úroveň využívania tohto nástroja AOTP bola ovplyvňovaná administratívnou náročnosťou. Tento nástroj AOTP bol hodnotený zo strany zamestnávateľov ako ekonomicky náročný, najmä z investičného hľadiska. Podnikateľská sféra preferovala viac zamestnávajúce občany bez zdravotného postihnutia, resp. uhradenie nedodržiavania zamestnávania stanoveného podielu skupiny UoZ so ZP. Táto preferencia sa najvypuklejšie prejavila v silných ekonomických regiónoch, v rámci ktorých existujú veľké prosperujúce firmy.

5.9 Príspevok občanovi so ZP na prevádzkovanie alebo vykonávanie SZČ - § 57 zákona

Zmeny tohto nástroja implementované v novele zákona sledovali záujem efektívnejšieho využívania poskytnutých finančných prostriedkov, zníženie jeho administratívnej náročnosti, obmedzenia možností špekulácií pri jeho uplatňovaní v praxi, ale aj rešpektovanie záverov vládneho auditu a kontrolných orgánov úradov.

Počas sledovaného obdobia v roku 2013 bolo dohodnutých 265 pracovných miest v sume 2 148 358,79 €, pričom vytvorených bolo 296 PM, v celkovej sume 2 464 941,28 €. Porovnanie počtu vytvorených pracovných miest a porovnanie rokov 2012 a 2013 je uvedené v nasledovnej tabuľke.

TABUĽKA Č. 34

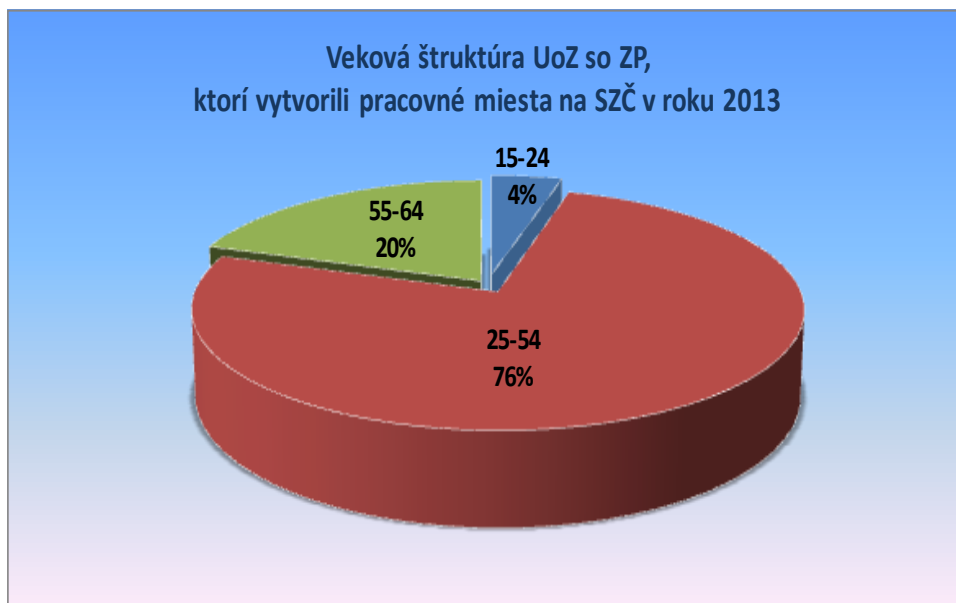
Rok	Počet vytvorených PM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov (v €)	Výška vyčerpaných finančných prostriedkov (v €)
2012	536	4 741 475,46	4 676 904,57
2013	296	2 148 358,79	2 464 941,28

Nástroj bol najviac využívaný v Trenčianskom kraji, kde bolo v okrese Prievidza vytvorených 40 PM, v Košickom kraji - okres Košice vytvorených 19 PM, v Prešovskom kraji - okres Vranov n/Topľou bolo vytvorených 18 PM a v Žilinskom kraji - okres Námestovo vytvorených 14 PM.

Z celkového počtu 296 umiestnených UoZ so ZP, ktorí boli všetci občanmi so zdravotným postihnutím, bolo celkom 141 žien, čo je 47,64 %.

Z hľadiska veku najviac, t. j. 76 % z celkového počtu podporených pracovných miest pre občana so ZP na prevádzkovanie alebo vykonávanie SZČ tvorili občania vo veku 25-54 rokov, 20 % občania so ZP vo veku 55-64 rokov a 4 % tvorili občania vo veku 15-24 rokov.

GRAF Č. 44

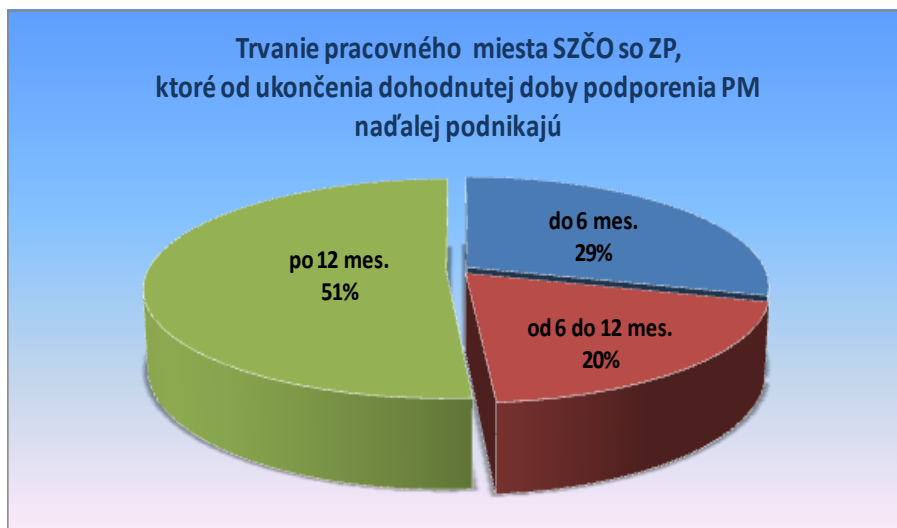
Príspevok občanovi so ZP na prevádzkovanie alebo vykonávanie SZČ patrí k jedným z príspevkov s vysokou úspešnosťou udržania sa na trhu práce UoZ so ZP. V roku 2013 zrušilo pred ukončením dohodnutej dvojročnej doby nepretržitého podnikania pracovné miesto na SZČ len 22 občanov so ZP SZČO.

V roku 2013 si na trhu práce udržali pracovné miesto vytvorené z príspevku na SZČ občania so ZP - SZČO, ktorí od ukončenia dohodnutej doby podporenia PM naďalej podnikajú v sledovanom období:

do 6 mesiacov	147	SZČO so ZP
od 6 do 12 mesiacov	99	SZČO so ZP
po 12 mesiacoch	259	SZČO so ZP

Trvanie PM SZČO, ktoré po ukončení dohodnutej doby podporenia PM naďalej podnikajú, je znázornené v grafe.

GRAF Č. 45

Napriek zvyšujúcemu sa záujmu o príspevok občanovi so ZP na prevádzkovanie alebo vykonávanie SZČ ide o príspevok, ktorého čerpanie bude aj v budúcnosti obmedzené vychádzajúc z nižšieho počtu UoZ so ZP v evidencii UoZ, zároveň sa odvíja od záujmu jednotlivých občanov o riešenie svojho zamestnania prostredníctvom samozamestnania. Táto skupina znevýhodnených UoZ vyžaduje v zmysle úspešnosti pri umiestnení a udržaní sa na trhu práce viac pozornosti pri príprave na prevádzkovanie SZČ na otvorenom trhu práce.

5.10 Príspevok na činnosť pracovného asistenta § 59 zákona

Od 1. 5. 2013 úrad poskytuje príspevok na činnosť pracovného asistenta, ak z druhu zdravotného postihnutia a z vykonávanej pracovnej činnosti zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činne osoby vyplýva potreba pracovného asistenta, a to mesačne najmenej vo výške 41 % a najviac vo výške 70 % celkovej ceny práce podľa § 49 ods. 4 zákona o službách zamestnanosti.

V roku 2013 bolo týmto AOTP podporených 764 pracovných asistentov s celkovou sumou 3 662 677,50 €. Oproti roku 2012 to bolo o 163 pracovných asistentov viac.

TABUĽKA Č. 35

Rok	Počet PM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov (v €)	Čerpanie finančných prostriedkov (v €)
2012	601	4 098 860	3 152 083,80
2013	764	4 131 798	3 662 677,50

6 VYHODNOTENIE UPLATŇOVANIA NÁSTROJOV AOTP ZAMERANÝCH NA UDRŽANIE ZAMESTNANOSTI (udržanie existujúcich PM)

6.1 Vzdelávanie a príprava pre trh práce zamestnanca § 47 zákona

V roku 2012 sa tento príspevok neuplatňoval. V roku 2013 bolo na základe písomných žiadostí o poskytnutie príspevku na VzPrTP zamestnancov uzatvorených v zmysle Schémy štátnej pomoci na podporu vzdelávania č. 1/2009 v platnom znení 6 dohôd s tromi podnikateľskými subjektmi. Celkový dohodnutý príspevok v roku 2013 bol vo výške 1 125 335,84 € pre 1 566 zamestnancov.

V roku 2013 bol príspevok na VzPrTP zamestnancov poskytnutý 1 zamestnávateľovi, ktorý vzdelával 8 zamestnancov v celkovej výške 4 052,29 €.

6.2 Príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami § 50a

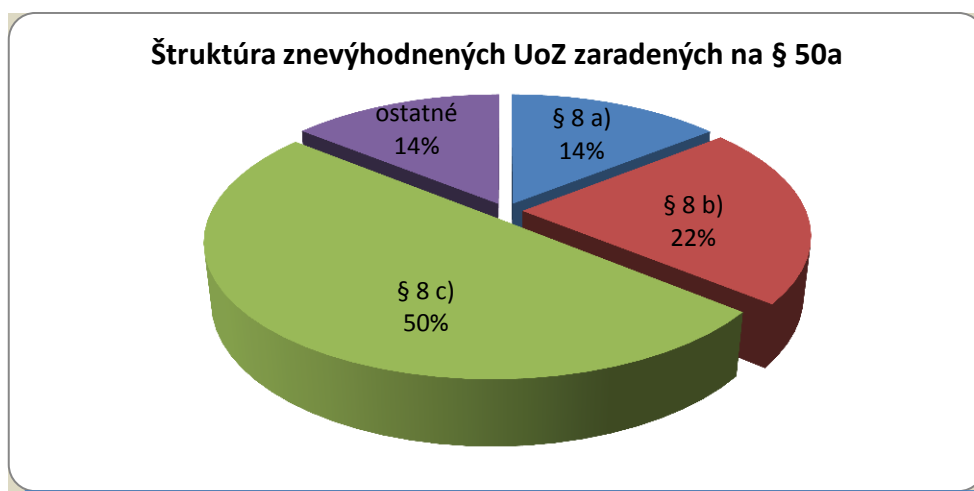
V roku 2013 bolo týmto nástrojom podporených 2 027 zamestnancov s nízkymi mzdami. Najviac využitý príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami bol v Košickom kraji pre 485 podporených zamestnancov, čo predstavuje 23,93 % z celkového počtu podporených zamestnancov s nízkymi mzdami. Od 01. 05. 2013 bol tento nástroj AOTP zrušený. Porovnanie s rokom 2012 je uvedené v nasledujúcej tabuľke.

TABUĽKA Č. 36

Rok	Počet podporených zamestnancov	Dohodnutá suma finančných prostriedkov (v €)	Čerpanie finančných Prostriedkov (v €)
2012	2 451	10 431 646	12 427 597
2013	2 027	5 073 413	11 196 720

Z celkového počtu podporených zamestnancov v roku 2013 bolo pred ich vyradením z evidencie UoZ 994 žien – 56,47 % a 725 znevýhodnených UoZ – 35,77 %. Štruktúra znevýhodnených UoZ zaradených na § 50a je uvedená v grafe.

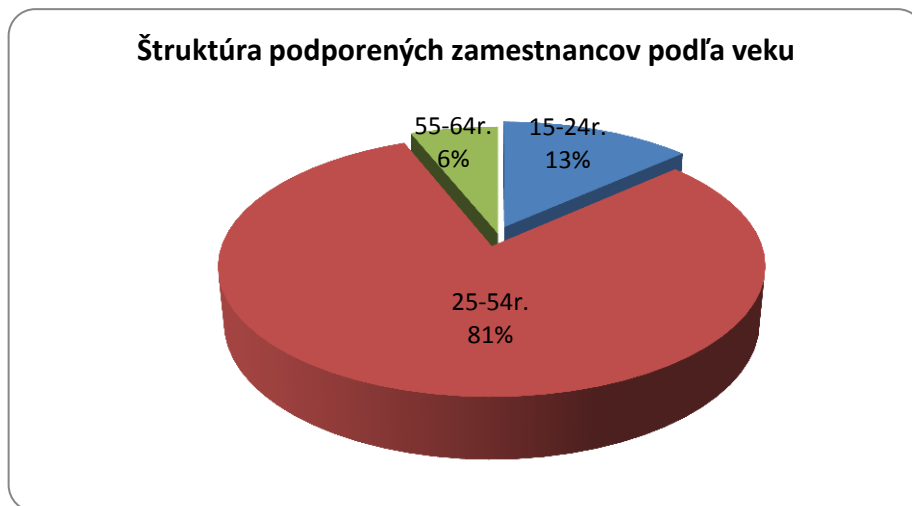
GRAF Č. 46

V rámci štruktúry zamestnancov, ktorí boli pred zaradením na nástroj znevýhodnenými UoZ tvorili najpočetnejšiu skupinu dlhodobo nezamestnaní občania (362), početnú časť tvorili aj občania nad 50 rokov veku (156) ale aj absolventi škôl (104).

Štruktúra podporených zamestnancov na § 50a podľa veku je v uvedená a grafe č.47

GRAF Č. 47

6.3 Príspevok na podporu udržania pracovných miest - § 50k zákona o službách zamestnanosti

Príspevok AOTP bol zavedený novelou zákona . Do konca roka 2013 úrady PSVR uzatvorili dohody so štyrmi zamestnávateľmi na udržanie 1 867 pracovných miest. Vyčerpaná bola čiastka 6 146 €.

6.4 Príspevok na dochádzku za prácou - § 53 zákona

Novelou zákona sa z dôvodu eliminovania zneužívania tohto príspevku a jeho vysokej administratívnej náročnosti zúžil okruh oprávnených žiadateľov. Zmenil sa spôsob dopravy zamestnanca z miesta trvalého pobytu alebo z miesta prechodného pobytu do miesta výkonu zamestnania uvedeného v pracovnej zmluve a späť, a to len na dopravu hromadnými dopravnými prostriedkami a skrátila sa lehota na podanie písomnej žiadosti o poskytnutie príspevku na dochádzku za prácou.

V roku 2013 bol príspevok na dochádzku za prácou poskytnutý celkom 12 776 žiadateľom v celkovej poskytnutej sume finančných prostriedkov 4 076 189,32 €. V roku 2013 v porovnaní s predchádzajúcim rokom sme zaznamenali pokles celkového počtu žiadateľov o 3 360 žiadateľov a zníženie celkovej poskytnutej sumy finančných prostriedkov o 819 926,77 €.

TABUĽKA Č. 37

Rok	Počet žiadateľov	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Výška vyčerpaných finančných prostriedkov (v €)
2012	16 136	-	4 896 116,09
2013	12 776	-	4 076 189,32

V roku 2013 bolo príspevkom na dochádzku za prácou najviac podporených žiadateľov v Košickom kraji a najmenej v Bratislavskom kraji. Počet podporených žiadateľov v jednotlivých krajoch SR v porovnaní rokov 2012 a 2013 vyjadruje nasledovný graf.

GRAF Č. 48

6.5 Príspevok na presťahovanie za prácou - § 53a zákona

Príspevok na presťahovanie za prácou bol v roku 2013 jedným z najmenej využívaných nástrojov AOTP. V roku 2013 príspevok na presťahovanie za prácou bol poskytnutý celkom 66 žiadateľom (rovnako ako v roku 2012) v celkovej poskytnutej sume finančných prostriedkov 66 222,73 €. V roku 2013 v porovnaní s predchádzajúcim rokom celková poskytnutá suma finančných prostriedkov vzrástla o 2 290,83 €. Tabuľka uvádza porovnanie počtu podporených UoZ v roku 2012 a 2013.

TABUĽKA Č. 38

Rok	Počet žiadateľov	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Čerpanie finančných prostriedkov (v €)
2012	66	-	63 931,90
2013	66	-	66 222,73

V roku 2013 bolo príspevkom na presťahovanie za prácou najviac podporených žiadateľov v Košickom kraji a najmenej v Bratislavskom kraji.

6.6 Príspevok na dopravu do zamestnania § 53b

Príspevok v roku 2013 nebol využívaný nakoľko je málo zamestnávateľov, ktorí zabezpečujú každý deň dopravu svojich zamestnancov do zamestnania a zároveň spĺňajú podmienky stanovené zákonom o službách zamestnanosti.

6.7 Príspevok na udržanie občana so ZP v zamestnaní § 56a zákona

V sledovanom období roku 2013 obdobie bol poskytnutý príspevok 68 zamestnávateľom, ktorí týmto nástrojom AOTP podporili 232 zamestnancov, čo je o 221 zamestnancov menej ako v roku 2012. V roku 2013 bola dohodnutá podpora 174 zamestnancov sumou 418 569,20 €. Na jedno vytvorené PM sa dohodla priemerná výška príspevku v sume 2 406 €. Túto priemernú výšku ovplyvňovali dohody o poskytnutí príspevku uzatvorené do 30.4.2013. Novelou zákona o službách zamestnanosti sa výška príspevku výrazne znížila. Maximálna výška príspevku na jedného zamestnanca – občana so ZP bola od 1.5.2013 do 31.12.2013 v sume 141,66 €. Celková čerpaná suma na tento nástroj AOTP bola v roku 2013 vo výške 775 557,18 € (aj na dohody, ktoré boli uzatvorené v roku 2012).

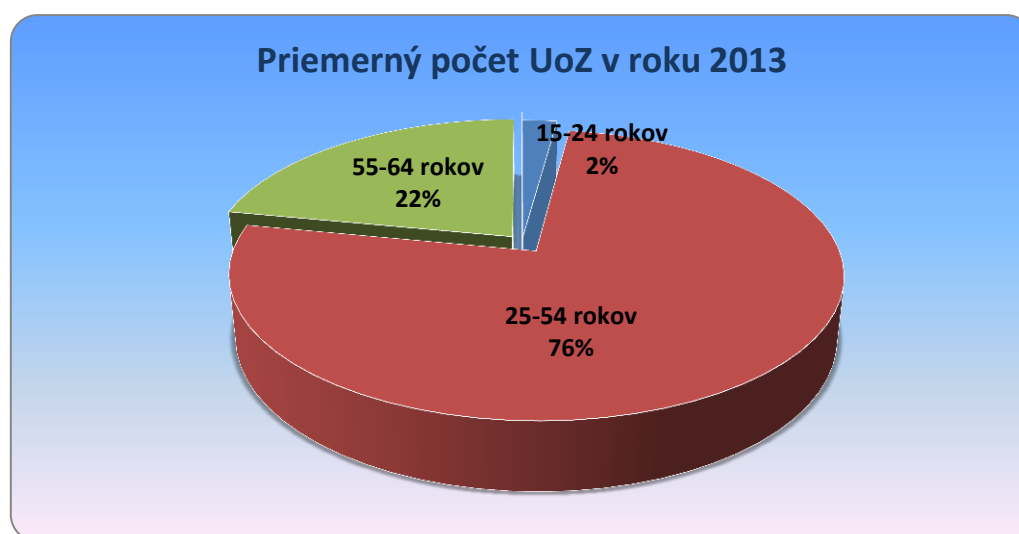
TABUĽKA č. 39

Rok	Počet podporených zamestnancov	Dohodnutá suma finančných prostriedkov (v €)	Výška vyčerpaných finančných prostriedkov (v €)
2012	453	1 033 727 €	755 805
2013	232	418 569 €	775 557

Najväčší záujem o nástroj bol v Banskobystrickom kraji, kde bolo podporených 13 zamestnávateľov s počtom 53 zamestnancov.

Štruktúra podporených zamestnancov so ZP podľa veku je uvedená v grafe č. 49. Najviac podporených príspevkom na udržanie občana so ZP v zamestnaní podľa § 56a zákona bolo vo vekovej štruktúre 25 - 54 rokov.

GRAF č. 49

6.8 Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov § 60 zákona

V roku 2013 bolo prostredníctvom tohto opatrenia podporených 6 809 pracovných miest, čo v porovnaní s rokom 2012 predstavuje nárast o 796 pracovných miest. V sledovanom období boli na tento nástroj AOTP vyčerpané finančné prostriedky vo výške 17 745 247,25.

Porovnanie počtu podporených PM a čerpaných finančných prostriedkov v roku 2013 v porovnaní s rokom 2012 je uvedené v tabuľke č. 40.

TABUĽKA Č. 40

Rok	Počet podporených PM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Čerpanie finančných prostriedkov (v €)
2012	6 013	-	16 221 310,86
2013	6 809	-	17 745 247,25

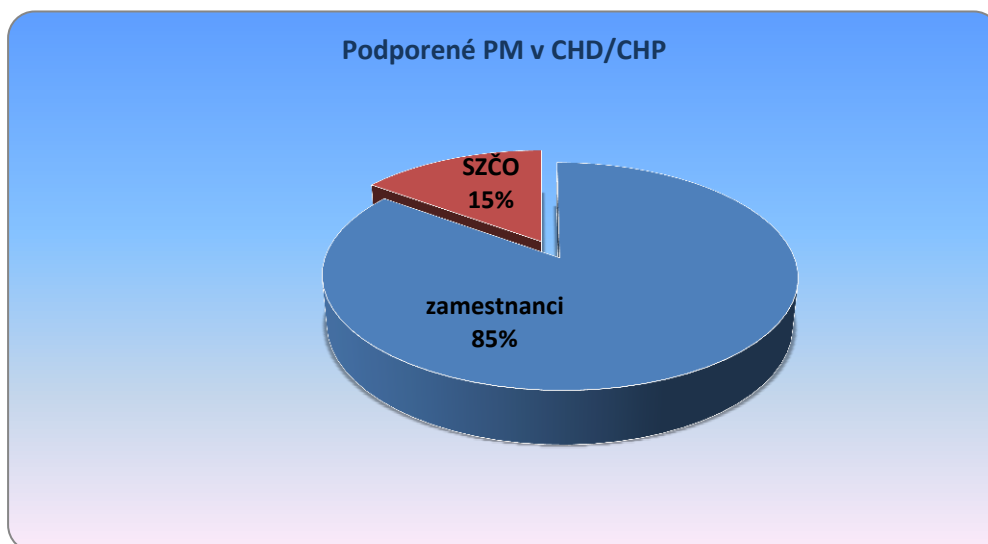
U zamestnávateľov bol najväčší záujem o tento nástroj v regióne Prievidza, kde bolo podporených 1 576 zamestnancov, Košice s podporou 1 521 zamestnancov a Prešov s podporou 1 487 zamestnancov. Najvyšší počet podporených SZČO (679) bolo v regióne Prievidza.

V regióne Stropkov bol najvyšší záujem o príspevok na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov – 21 z celkového počtu 36 podporených zamestnancov.

K 31.12.2013 má priznané postavenie CHD/CHP 7 360 zamestnávateľov a SZČO a v CHD/CHP pracuje 13 120 zamestnancov alebo SZČO.

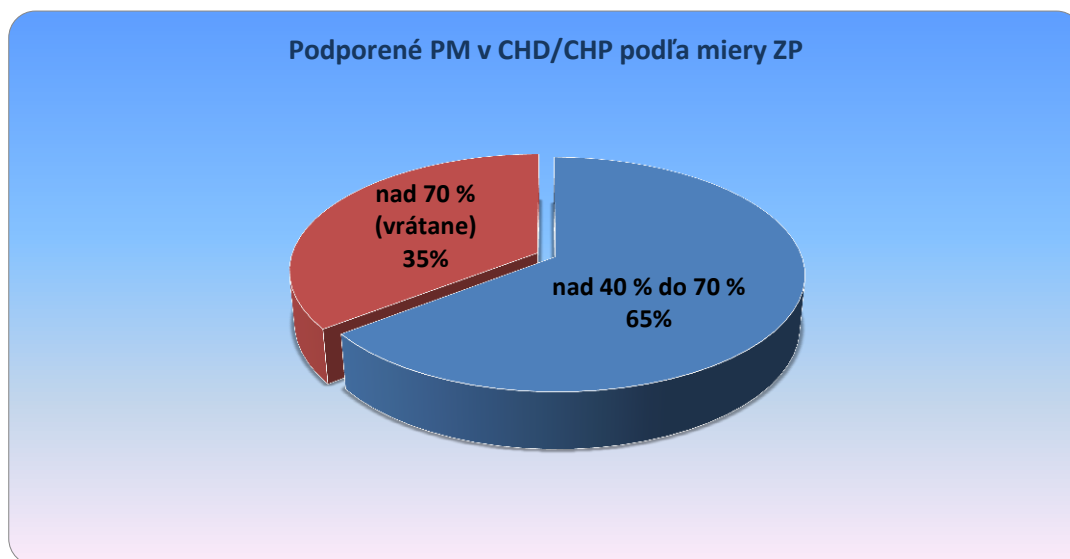
Pomer podporených PM SZČO a zamestnancov v chránených dielňach alebo na chránených pracoviskách je uvedený v grafe č. 50.

GRAF Č. 50

Zo 6 809 podporených SZČO a zamestnancov bolo podporených 2 414 občanov so zdravotným postihnutím, ktorí majú pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vyšší ako 70 % (viď graf č. 51).

GRAF č. 51

7. PILOTNÉ PROJEKTY § 54 ZÁKONA

7.1 Projekt č. XX „ Podpora zamestnávania nezamestnaných v samospráve“

Podpora zvyšovania zamestnanosti mladých ľudí s využitím zamestnávateľov v samospráve sa naďalej realizuje prostredníctvom národného projektu č. XX - Podpora zamestnávania nezamestnaných v samospráve. Projekt je realizovaný v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia z Prioritnej osi č. 1 Podpora rastu zamestnanosti, Opatrenie č. 1.1 Podpora programov v oblasti podpory zamestnanosti a riešenia nezamestnanosti a dlhodobej nezamestnanosti. Financovaný je zo zdrojov ESF a spolufinancovaný zo štátneho rozpočtu. Zámer tohto projektu bolo realizovať a prioritne podporovať vo všetkých regiónoch SR okrem Bratislavského samosprávneho kraja vytvorenie pracovných možností a príležitosti zamestnať sa mladým ľuďom, ktorí spravidla nemali možnosť pracovať, najmä pre nedostatok pracovných skúseností, ale i príležitostí. Tieto pracovné miesta bolo možné vytvoriť a obsadiť uchádzačmi o zamestnanie z cieľovej skupiny mladých ľudí do 29 rokov. Oprávnenými zamestnávateľmi boli v tomto projekte obce, mestá, samosprávne kraje alebo nimi zriadené príspevkové organizácie alebo rozpočtové organizácie, ktoré vytvoria nové PM pre UoZ z definovanej cieľovej skupiny na plný pracovný úväzok, na dobu určitú alebo aj neurčitú.

Povinná doba trvania PM je najmenej 12 mesiacov s poskytovaním príspevku (podporovaním) minimálne 6 mesiacov a najviac 18 mesiacov s podporovaním maximálne 9 mesiacov. Príspevok na úhradu časti mzdových nákladov sa poskytuje mesačne vo výške 95 % celkovej ceny práce zamestnanca. Taktiež je možné zamestnávateľovi uhradiť jednorazový príspevok na úhradu časti nákladov na pracovný odev, pracovnú obuv a osobné ochranné pracovné pomôcky, najviac vo výške 40 € na jedno vytvorené pracovné miesto.

Vo väzbe na neuspokojivé výsledky projektu, ktoré vyplynuli z prvej monitorovacej správy projektu riadiaci orgán pre Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia, rozhodol o rozšírení cieľovej skupiny a o zmene rozpočtu projektu a niektorých ďalších. *Oznámením o možnosti predkladania žiadostí o poskytnutie finančného príspevku v rámci projektu č. XX*, zverejneným 2.8.2013 sa tieto zmeny uviedli do praxe. Cieľová skupina mladých nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie vo veku do 29 rokov môže byť zamestnaná hneď v nasledujúcom dni po zaradení do evidencie uchádzačov alebo poskytnutie náhrady príjmu počas prvých desiatich dní dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca, ale najmä rozšírenie o ďalšiu cieľovú skupinu, a to o uchádzačov starších ako 50 rokov, vedených v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej šesť mesiacov.

V období od schválenia projektu do 31.12.2013 dohodli úrady PSVR so zamestnávateľmi vytvorenie 618 pracovných miest pre mladých ľudí do 29 rokov v objeme finančných prostriedkov 2 252 368,95 €, s priemernou dobou podporovania 7,41 mesiaca. Pre uchádzačov starších ako 50 rokov veku bolo vytvorených 38 pracovných miest, v objeme 139 597,69 €, takže spolu v tomto projekte bolo vytvorených 656 pracovných miest, celkovom objeme finančných prostriedkov 2 391 966,64 €.

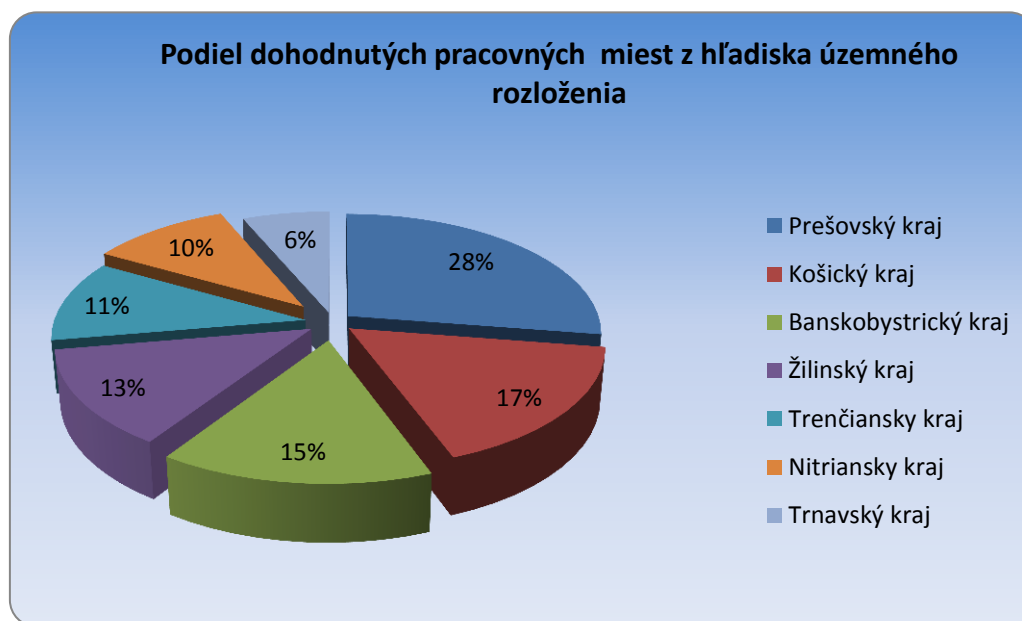
Žiadosti o poskytnutie príspevku z tohto projektu bolo možné podávať do konca apríla 2014.

7.2 Projekt XXI „Podpora vytvárania pracovných miest“

NP XXI vznikol ako jeden z projektov podpory vytvárania pracovných miest pre UoZ do 29 rokov z dôvodu riešenia vysokej miery nezamestnanosti mladých ľudí a zároveň ako podpora malých a stredných podnikov, ktoré sú hlavným zdrojom nových pracovných miest.

Z hľadiska územného rozloženia boli aktivity NP realizované zamestnávateľmi predovšetkým v krajoch s dlhodobou najvyššou nezamestnanosťou a najviac pracovných miest bolo obsadených UoZ vedených v evidencii UoZ nad 12 mesiacov.

GRAF Č. 52

V rámci projektu sa realizovali 2 hlavné aktivity:

Oprávnená aktivita č. 1

Podpora vytvárania pracovných miest u vybraných zamestnávateľov vrátane zamestnávateľov pôsobiacich v oblasti nákladnej cestnej dopravy resp. ostatnej osobnej dopravy, pre UoZ z oprávnenej cieľovej skupiny, prijatých do pracovného pomeru na plný pracovný úväzok, na dobu najmenej 18 mesiacov.

Oprávnení žiadatelia:

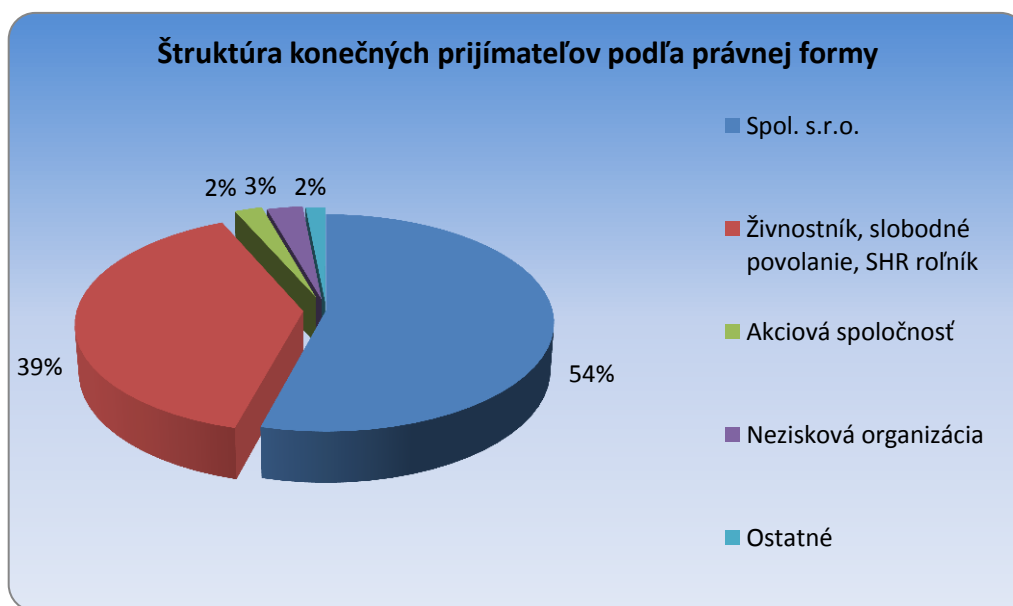
- Zamestnávateľ - podnikateľ, ktorý je mikro, malým alebo stredným podnikom,
- Zamestnávateľ - podnikateľ, ktorý je veľkým podnikom,
- Neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby, občianske združenia, nadácie a i., ktoré vykonávajú hospodársku (ekonomickú) činnosť za účelom dosahovania zisku, resp. poskytujú tovary a služby za úhradu alebo realizujú aktivity, ktorých výstupom je hospodárska (ekonomická) činnosť za účelom dosahovania zisku resp. ponúkanie tovarov a služieb za úhradu.

Oprávnená aktivita č. 2

Podpora vytvárania PM u zamestnávateľov pôsobiacich v oblasti nákladnej cestnej dopravy resp. ostatnej osobnej pozemnej dopravy, pre UoZ z oprávnenej cieľovej skupiny, prijatých do pracovného pomeru na plný pracovný úväzok, na dobu najmenej 30 mesiacov. Oprávnení žiadatelia sú podnikatelia, ktorých prevažujúca činnosť je v oblasti nákladnej cestnej dopravy, resp. ostatnej osobnej pozemnej dopravy podľa SK NACE rev.2.

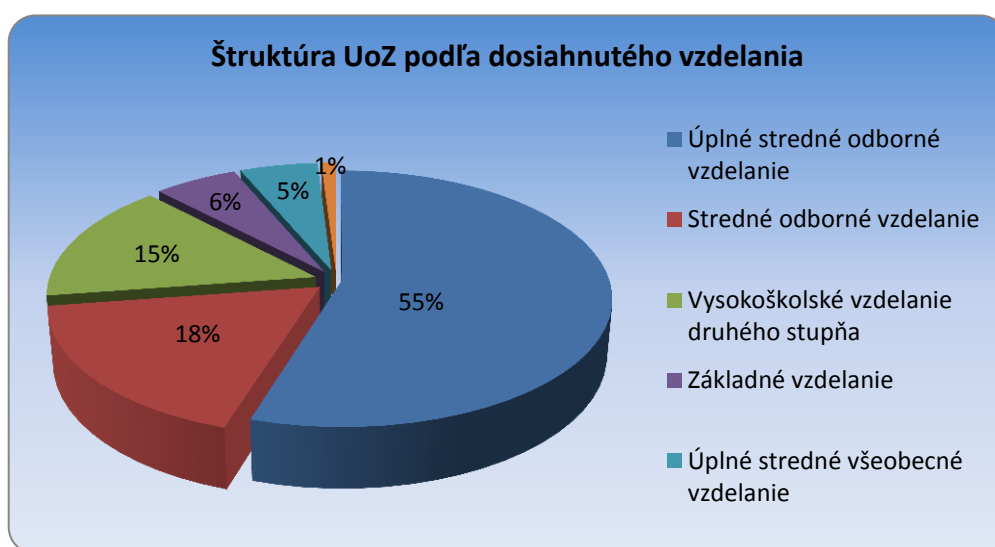
Z predložených žiadostí v roku 2013 úrady v rámci obidvoch aktivít uzatvorili dohody o poskytnutí finančného príspevku v celkovej dohodnutej výške 47 719 311,41 € na vytvorenie 8 820 pracovných miest. Z hľadiska rozdelenia projektov podľa právnej formy konečných prijímateľov, viac ako polovicu projektov realizovali spoločnosti s ručením obmedzeným. Z hľadiska veľkosti podniku tvorili v percentuálnom vyjadrení 75 % z celkového počtu zamestnávateľov mikropodniky. Dohody boli uzatvorené s podnikateľmi v nasledovnej štruktúre:

GRAF Č. 53

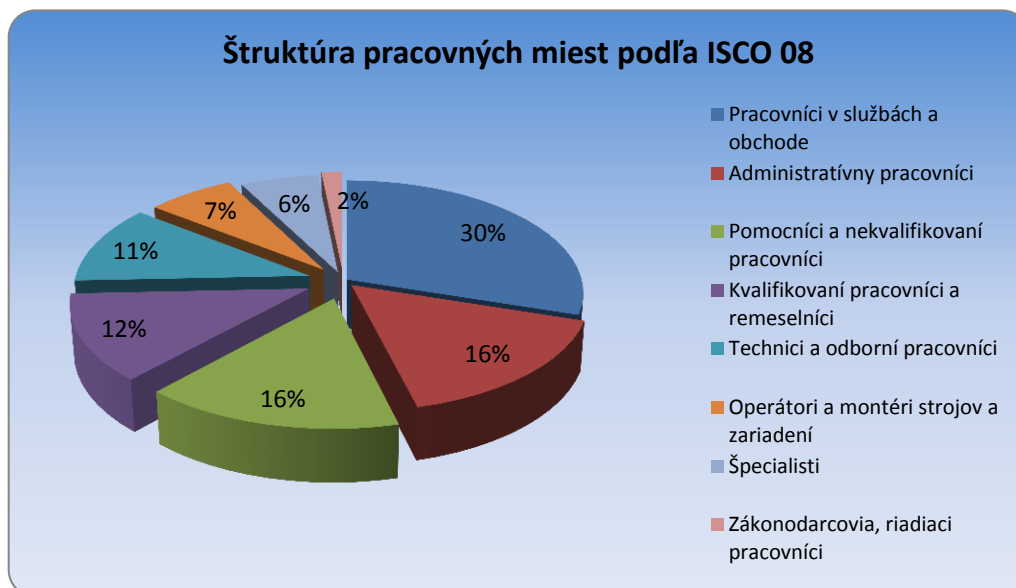
Pracovné miesta boli obsadené prevažne UoZ vo veku 25-29 rokov - 61 % zo všetkých prijatých UoZ na oprávnené aktivity NP tvorila táto skupina UoZ. Z celkového počtu 9113 umiestnených UoZ (z dôvodu preobsadzovania UoZ na vytvorených PM je tento počet vyšší ako počet vytvorených pracovných miest) tvorili znevýhodnení UoZ v percentuálnom vyjadrení 79 %, pričom dominovali UoZ mladší ako 26 rokov veku, ktorí ukončili príslušným stupňom vzdelania sústavnú prípravu na povolanie v dennej forme štúdia pred menej ako dvomi rokmi a pred zaradením do evidencie UoZ nemali pravidelné platené zamestnanie. V rámci NP boli do pracovného pomeru prijatý UoZ s dosiahnutým vzdelaním v nasledovnej štruktúre:

GRAF Č. 54

Pracovné miesta boli vytvárané v prvom rade pre pracovníkov v službách a obchode, administratívnych pracovníkov, pomocníkov, nekvalifikovaných pracovníkov nasledovne:

GRAF Č. 55

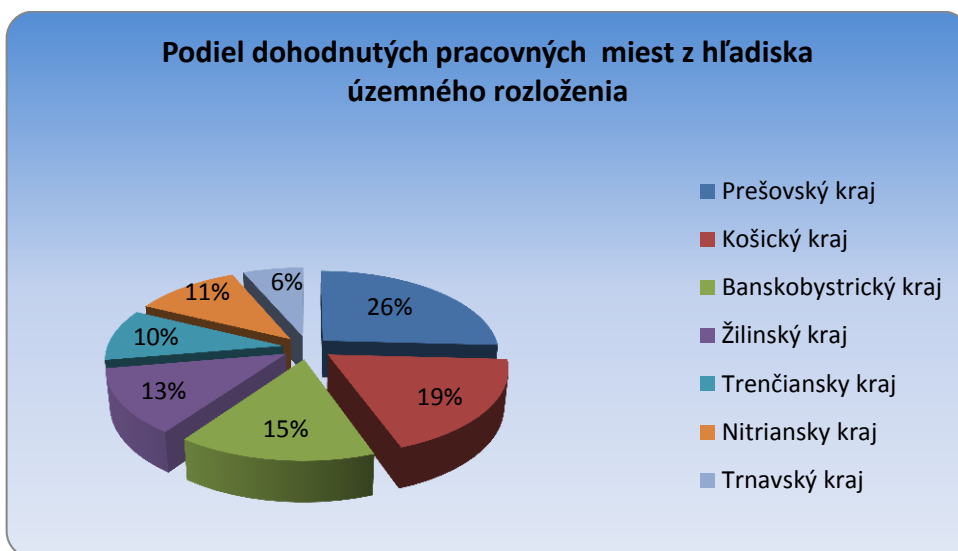
Realizácia NP „Podpora vytvárania pracovných miest“ začala v novembri 2012 a z celkového rozpočtu vo výške 50 mil. € bolo na toto AOTP v roku 2013 vyčerpaných 40,15 %.

7.3 Projekt XXI/A „Podpora vytvárania pracovných miest - 2“

Pokračovaním NP XXI „Podpora vytvárania pracovných miest“ je NP XXI/A „Podpora vytvárania pracovných miest – 2“, na ktorého rozpočet boli použité nevyužité finančné prostriedky z projektu „Podpora zamestnávania nezamestnaných v samospráve“. Cieľ NP a cieľová skupina zostali nezmenené s jediným rozdielom, že doba evidencie UoZ sa skrátila na obdobie najmenej 1 mesiac.

Z hľadiska územného rozloženia boli aktivity NP realizované zamestnávateľmi predovšetkým v krajoch s dlhodobou najvyššou nezamestnanosťou, a to v Prešovskom a Košickom kraji.

GRAF Č. 56

Takmer tretina pracovných miest - v percentuálnom vyjadrení 30 % bola obsadená UoZ vedených v evidencii UoZ nad 12 mesiacov, rovnako ako to bolo aj v prípade NP XXI.

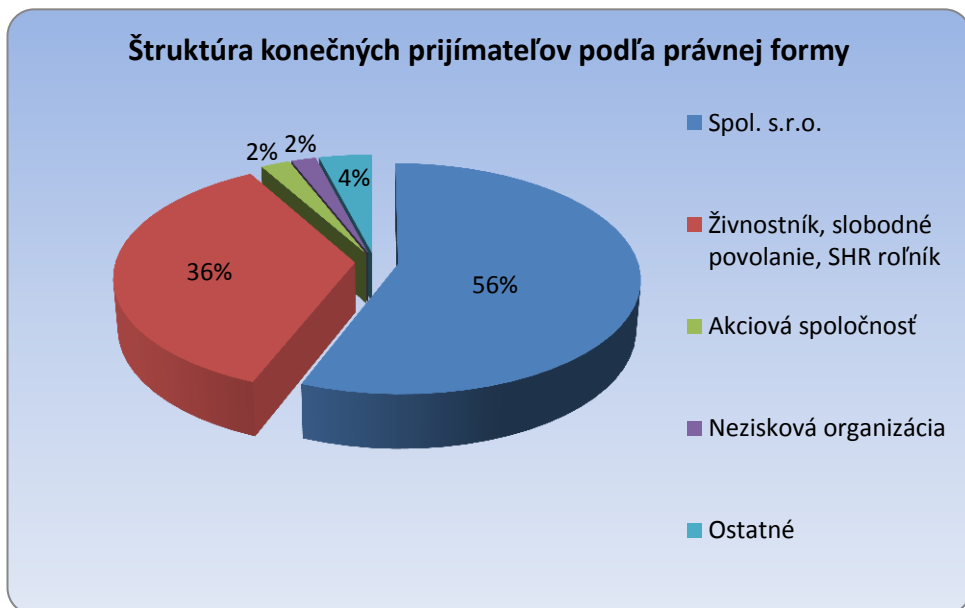
V rámci NP sa realizovala hlavná aktivita - podpora vytvárania pracovných miest u vybraných zamestnávateľov, pre UoZ z oprávnenej cieľovej skupiny, prijatých do pracovného pomeru na plný pracovný úväzok, na dobu najmenej 18 mesiacov.

Oprávnení žiadatelia:

- Zamestnávateľ - podnikateľ, ktorý je mikro, malým alebo stredným podnikom,
- Zamestnávateľ - podnikateľ, ktorý je veľkým podnikom,
- Neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby, občianske združenia, nadácie a i., ktoré vykonávajú hospodársku (ekonomickú) činnosť za účelom dosahovania zisku, resp. poskytujú tovary a služby za úhradu alebo realizujú aktivity, ktorých výstupom je hospodárska (ekonomická) činnosť za účelom dosahovania zisku resp. ponúkajú tovarov a služieb za úhradu.

Z počtu 1801 predložených žiadostí úrady uzatvorili v sledovanom období 1303 dohôd o poskytnutí finančného príspevku v celkovej dohodnutej výške 11 495 916,36 €, na vytvorenie 2 112 pracovných miest. Z hľadiska rozdelenia projektov podľa právnej formy konečných užívateľov, viac ako polovicu projektov realizovali spoločnosti s ručením obmedzeným. Z hľadiska veľkosti podniku tvorili v percentuálnom vyjadrení 74 % z celkového počtu zamestnávateľov mikropodniky. Dohody boli uzatvorené so zamestnávateľmi v nasledovnej štruktúre:

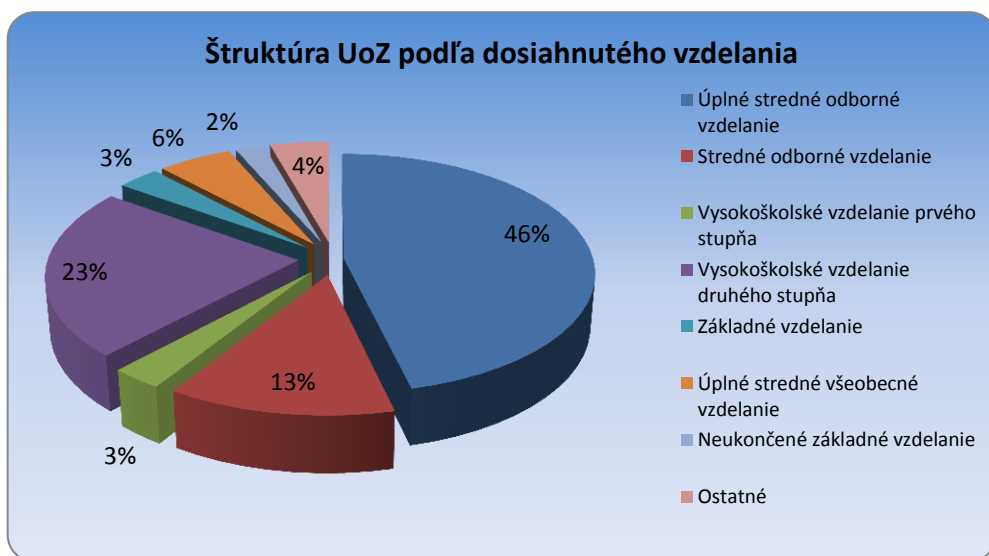
GRAF Č. 57

Pracovné miesta boli obsadené UoZ prevažne vo veku 15-24 rokov, v percentuálnom vyjadrení až 59 % zo všetkých prijatých UoZ, t.z. viac ako polovica týchto pracovných miest bola obsadená mladými UoZ v uvedenej vekovej štruktúre. V porovnaní s NP XXI nastala zmena, nakoľko v oprávnených aktivitách v tomto NP prevládali UoZ vo veku 25-29 rokov.

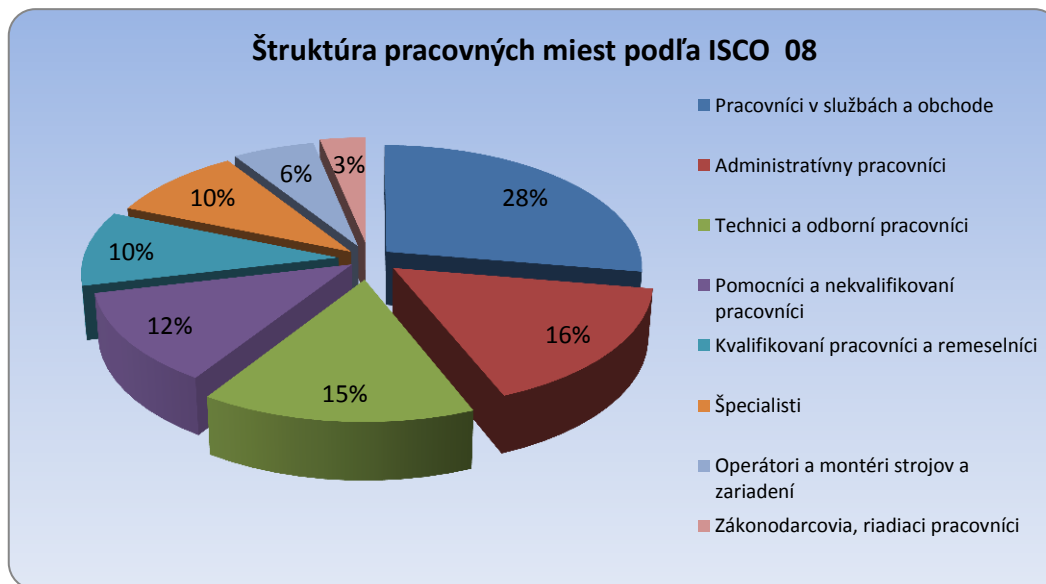
Z celkového počtu 1933 umiestnených UoZ (z dôvodu preobsadzovania UoZ na vytvorených pracovných miestach je tento počet vyšší ako počet vytvorených pracovných miest) tvorili znevýhodnení UoZ v percentuálnom vyjadrení 87 %, pričom dominovali UoZ mladší ako 26 rokov veku, ktorí ukončili príslušným stupňom vzdelania sústavnú prípravu na povolanie v dennej forme štúdia pred menej ako dvomi rokmi a pred zaradením do evidencie UoZ nemali pravidelné platené zamestnanie. V rámci NP boli do pracovného pomeru prijatí UoZ s dosiahnutým vzdelaním v nasledovnej štruktúre :

GRAF Č. 58

Pracovné miesta boli vytvárané predovšetkým pre pracovníkov v službách a obchode, administratívnych pracovníkov, pomocníkov, nekvalifikovaných pracovníkov v percentuálnom vyjadrení nasledovne:

GRAF Č. 59

Realizácia NP začala v septembri 2013 a z celkového rozpočtu vo výške 11 884 125,38 EUR bolo na toto AOTP v roku 2013 vyčerpaných **0,37 %**.

Implementácia národných projektov NP XXI a NP XXI/A zameraných na podporu vytvárania pracovných miest pre mladých UoZ mala plynulý priebeh o čom svedčí aj fakt, že aktivita prijímanie žiadostí o poskytnutie finančného príspevku bola v oboch prípadoch ukončená skôr ako bolo schválené v časovom harmonograme z dôvodu vysokého záujmu zo strany zamestnávateľov o tieto AOTP.

7.4 Projekt „Zapojenie nezamestnaných do obnovy kultúrneho dedičstva“

Národný projekt sa realizuje v spolupráci s MK SR. Na podporu realizácie spoločných projektov na obnovu kultúrneho dedičstva bola podpísaná „Dohoda o vzájomnej spolupráci medzi MK SR a MPSVR SR a ústredím“.

MK SR podporuje žiadateľov v rámci dotačného programu „Obnovme si svoj dom“, kde bol vytvorený špeciálny podprogram na obnovu kultúrneho dedičstva s pomocou nezamestnaných (podprogram 1.4. Obnova a konzervácia torzálnej architektúry). MK SR v rokoch 2012 a 2013 zverejnilo výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie finančného príspevku z dotačného systému MK SR. Súčasťou žiadostí bolo predloženie vypracovaného projektu s podrobným popisom prác, potvrdený príslušným krajským pamiatkovým úradom. Žiadosti posudzovala odborná hodnotiacia komisia MK SR vyhodnotila predložené žiadosti a schválila poskytnutie dotácie z dotačného programu MK SR na roky 2012 a 2013. Žiadatelia, ktorým bola schválená dotácia z dotačného systému MK SR (na iné oprávnené výdavky ako výdavky v rámci tohto NP, napr. archeologický prieskum, nákup stavebného materiálu a pod.) boli oprávnení požiadať

o poskytnutie finančného príspevku na podporu vytvárania pracovných miest na vykonávanie obnovy kultúrnej pamiatky na úrade v územnej pôsobnosti, ktorého sa kultúrna pamiatka nachádza.

Cieľom projektu bolo vytvoriť krátkodobé pracovné miesta pre cieľovú skupinu - UoZ a znevýhodnených UoZ v širšej oblasti obnovy kultúrneho dedičstva ako sú hrady, pevnosti, mestské hradby, kaštiele, kúrie, kláštory a historické parky, s perspektívou dlhodobého zamestnania v tejto oblasti.

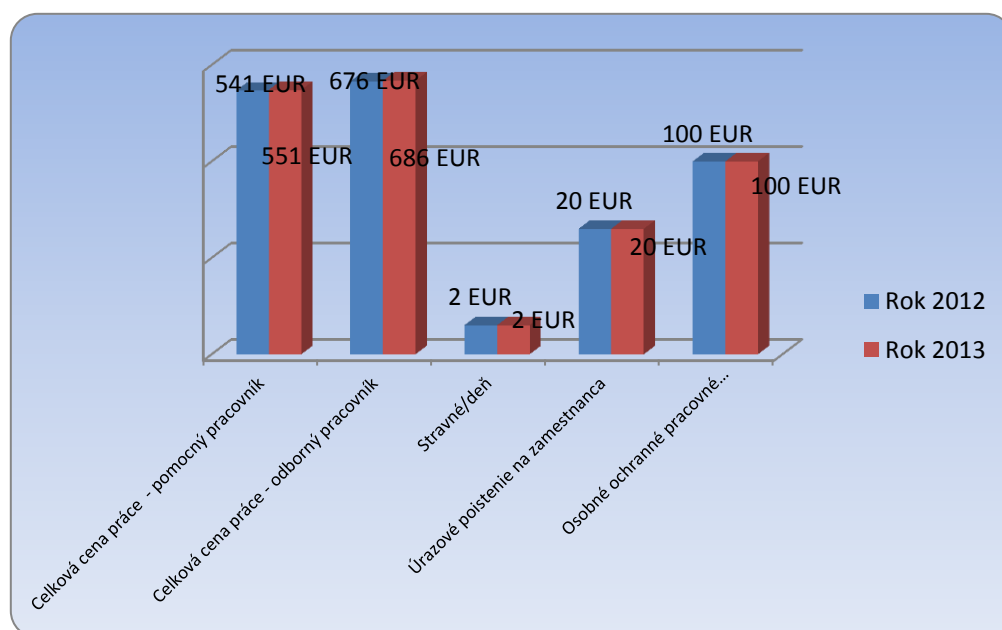
Integráciou nezamestnaných do projektu obnovy kultúrneho dedičstva sa sledovali aj ciele, ktoré spočívali v pozitívnom dopade projektu na ekonomiku, rozvoj cestovného ruchu a celkové oživenie v regiónoch postihnutých značnou mierou nezamestnanosti, s multiplikačným efektom na ubytovacie, reštauračné a iné služby.

Časový rozsah realizácie projektu bol nadstavený na obdobie od 1.1.2012 – 31.12.2014.

Územne sa začal realizovať vo vybraných úradoch na celom území SR, okrem Bratislavského samosprávneho kraja. Hlavná aktivita projektu – poskytovanie príspevkov na podporu zamestnanosti pri obnove kultúrnej pamiatky bola realizovaná na základe dohody uzatvorenej medzi príslušným úradom a zamestnávateľom. Ten sa zaviazal vytvoriť príslušný počet pracovných miest, prijať do zamestnania na dobu max. 6 mesiacov určitý počet uchádzačov o zamestnanie a zabezpečiť im v rozsahu 37,5 hodín týždenného pracovného času na osobu, výkon takých odborných alebo pomocných činností, ktoré sú schopní vykonávať. Podľa typu vykonaných prác sa pri obnove kultúrnej pamiatky vytvorila pracovná skupina na vykonávanie pomocných prác a skupina na vykonávanie odborných prác. Obe skupiny boli riadené koordinátorom projektu. V prípade ak si to vyžadovala realizácia projektu obnovy, zabezpečil sa aj stavebný dozor.

Úrady poskytovali finančné príspevky na oprávnené výdavky v porovnaní s rokom 2012 nasledovne:

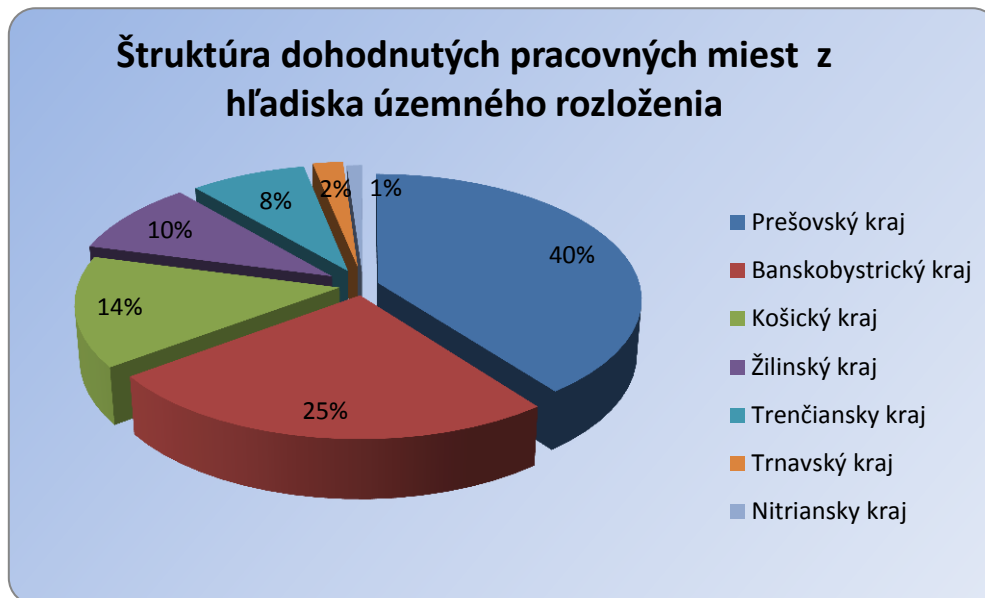
GRAF Č. 60

V roku 2013 bolo na obnovu kultúrnych pamiatok zaradených 478 UoZ a ZUoZ, z toho na výkon odborných prác 151 osôb a na výkon pomocných prác 327 osôb. V porovnaní s rokom 2012 sa v rámci tohto AOTP v sledovanom období vytvorilo o 63 % pracovných miest viac ako v predchádzajúcom roku.

Dohodnuté pracovné miesta boli vytvárané z hľadiska územného rozloženia nasledovne:

GRAF Č. 61

Najviac pracovných miest bolo vytvorených v Prešovskom kraji, kde sa vytvorilo 186 pracovných miest, ktoré boli vytvorené za účelom obnovy hradov Šebeš, Kapušany, Šariš,-Brekov, Jasenov, Zborov, Kaštieľ v Toporci, Park pri kaštieli v Spišskom Hrhove, Vyšný Komárnik, Hrádok Medzianky. V Banskobystrickom kraji sa vytvorilo 118 pracovných miest s cieľom obnovy hradov Modrý Kameň, Muráň, Divín, Šášovský, Širkovský a Pustý hrad, hrad Revište, a mnoho ďalších pamiatok. V Žilinskom kraji boli pracovné miesta vytvorené na obnovu hradu hradov Blatnica, Lietava, Sučianskeho hradu.

OBRÁZOK 2

Pustý hrad

Poskytovanie príspevkov na úhradu nákladov na pracovné miesta zamestnávateľom umožnilo zrealizovať práce, na ktoré chýbali finančné zdroje, pokiaľ by boli vykonávané dodávateľským spôsobom. Tieto práce boli veľmi náročné na čas. Taktiež boli tieto práce na hrade fyzicky náročné a väčší počet zapojených pracovníkov pomohol viaceré havarijné situácie zabezpečiť a domurovať.

Odborní pracovníci (majstri, reštaurátori, archeológovia) sa mohli venovať svojej odbornej činnosti a zároveň sa využil potenciál pomocných pracovníkov.

OBRÁZOK 3

Hrad Šariš

Na realizáciu aktivít národného projektu bol z celkového rozpočtu vo výške 3 217 000 € v roku 2013 poskytnutý príspevok vo výške 1 859 305 € (58 %) čo bolo o 22 % viac ako v roku 2012.

8 POSKYTNUTÁ ŠTÁTNA POMOC V ROKU 2013

Celkový objem poskytnutej štátnej pomoci za Ústredie PSVR v roku 2013 bol vo výške 3,65 mil. EUR, z toho objem štátnej pomoci poskytnutej v rámci Európskeho sociálneho fondu bol 0,57 mil. EUR, čo predstavovalo 15,62 % z celkového objemu poskytnutej pomoci.

V porovnaní s rokom 2012 sa pomoc v roku 2013 poskytnutá na zamestnanosť a zahraničným investorom znížila o cca 2,1 mil. EUR, čo predstavuje pokles o 36,52%. K poklesu došlo z dôvodu nižšieho poskytnutia finančných prostriedkov v zmysle štátnej pomoci na zamestnanosť a znížením poskytnutej regionálnej investičnej pomoci, ktoré nastalo z nasledujúcich dôvodov:

- ukončenia čerpania investičnej pomoci niektorých investorov na základe splnenia podmienok uzatvorených zmlúv,
- pozastavenia čerpania investičnej pomoci v dôsledku neplnenia dohodnutých podmienok zmluvy, ktoré bolo spôsobené ekonomickou a hospodárskou krízou,

- úpravy uzatvorených zmlúv s investormi podpísanými a očíslovanými dodatkami, ktoré stanovujú maximálnu výšku investičnej pomoci na 1 vytvorené nové pracovné miesto,
- vydania Rozhodnutia o zrušení investičnej pomoci MH SR na základe § 16 zákona o investičnej pomoci týkajúce sa 2 investorov.

Rozdelenie celkovej poskytnutej pomoci podľa NUTS III

TABUĽKA Č. 41

Kraje	Podiel v mil. EUR	podiel v %
Bratislavský	1,15	31,51
Trnavský	1,14	31,24
Nitriansky	0,01	0,27
Trenčiansky	0,11	3,01
Žilinský	0,17	4,66
Banskobystrický	0,38	10,41
Prešovský	0,11	3,01
Košický	0,58	15,89
Celkom	3,65	100,00

Poskytnutá pomoc malým a stredným podnikom (MSP)

Celkový podiel štátnej pomoci poskytnutej v roku 2013 mikropodnikom, malým a stredným podnikom (MSP) tvoril 17, 44% z celkovej štátnej pomoci poskytnutej Ústredím PSVR.

TABUĽKA Č. 42

Pomoc podnikom	Celková štátna pomoc		%
	z toho MSP	Pomoc pre mikropodniky	10,35
		Pomoc pre malé podniky	4,64
		Pomoc pre stredné podniky	2,45

8.1 Poskytnutá štátna pomoc na zamestnanosť

Štátna pomoc v roku 2013 na podporu zamestnanosti bola poskytovaná v súlade s právnymi predpismi ES v zmysle nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008 (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách), a to v rámci Schémy štátnej pomoci na podporu zamestnanosti ŠP - 3/2009, v celkovom objeme 0,66 mil. EUR, pričom podľa tejto schémy bola štátna pomoc poskytnutá pre 211 oprávnených prijímateľov pomoci, z toho pre 79 mikropodnikov, 85 malých podnikov, 35 stredných podnikov a 12 veľkých podnikov.

V zmysle nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008 (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách), a to v rámci Schémy štátnej pomoci na podporu vzdelávania ŠP - 1/2009 bola v roku 2013 poskytnutá štátna pomoc v celkovom objeme 1,10 mil. EUR, pričom podľa tejto schémy bola štátna pomoc poskytnutá pre 2 oprávnených prijímateľov pomoci, z toho pre 1 stredných podnikov a 1 veľký podnik.

Štátna pomoc v roku 2013 na podporu zamestnanosti bola poskytovaná z prostriedkov ESF štátneho rozpočtu SR. Poskytovaná štátna pomoc na podporu zamestnanosti v zmysle schémy štátnej pomoci na podporu zamestnanosti - Schéma ŠP 3/2009 a zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o službách zamestnanosti“) pomohla predovšetkým k tvorbe a udržaniu nových pracovných miest s dôrazom na skupiny UoZ znevýhodnené na trhu práce a UoZ - občanov so zdravotným postihnutím v Žilinskom, Košickom a Nitrianskom kraji.

Poskytnutá štátna pomoc v rámci aktivity: pomoc na prijímanie znevýhodnených zamestnancov, a značne znevýhodnených zamestnancov vo forme mzdových dotácií.

Možnosť čerpať finančné prostriedky touto formou pomoci bolo využitých len v Žilinskom a Košickom kraji, na 38 vytvorených pracovných miest, v celkovej výške 0,15 mil. EUR.

V Žilinskom kraji bol dohodnutý finančný príspevok na § 50 - Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie v celkovej výške 0,13 mil. EUR. Možnosť čerpať finančné prostriedky touto formou pomoci využili 19 zamestnávateľia na 38 vytvorených pracovných miest.

V Košickom kraji bol dohodnutý finančný príspevok na § 50 - Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie v celkovej výške 0,02 mil. EUR. Možnosť čerpať finančné prostriedky touto formou pomoci využilo 5 zamestnávateľov na 6 vytvorených pracovných miest.

Podiel príspevkov vo všetkých krajoch na § 50 zákona o službách zamestnanosti medzi typmi podnikov.

TABUĽKA Č. 43

§ 50 Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie	Výška poskytnutej pomoci podľa veľkosti podniku	Počet dohôd	Dohodnutý počet PM	Dohodnutá suma (v mil. €)	Podiel (v %)
	pre mikropodniky	19	32	0,13	86,67
	pre malé podniky	5	6	0,02	13,33
	pre stredné podniky	0	0	0	0,00
Celkom	x	24	38	0,15	100,00

Poskytnutá štátna pomoc v rámci aktivity: pomoc na zamestnávanie zamestnancov so zdravotným postihnutím vo forme mzdových dotácií

Finančné prostriedky touto formou štátnej pomoci bolo využitých v Bratislavskom, Trnavskom, Banskobystrickom a v Prešovskom kraji, v celkovej dohodnutej výške 0,25 mil. EUR, pre 18 zriadených chránených dielní alebo chránených pracovísk a pre 29 vytvorených pracovných miest pre občana so zdravotným postihnutím.

Podiel príspevkov vo všetkých krajoch na § 56 zákona o službách zamestnanosti medzi typmi podnikov.

TABUĽKA Č. 44

§ 56 Príspevok na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska	Výška poskytnutej pomoci podľa veľkosti podniku	Počet dohôd	Dohodnutý počet UoZ so ZP	Suma (v €)	Podiel (v %)
	pre mikropodniky	16	26	0,21	84
	pre malé podniky	1	1	0,01	4
	pre stredné podniky	1	2	0,03	12
Celkom	x	18	29	0,25	100,00

Poskytnutá štátna pomoc v rámci aktivity: pomoc na kompenzáciu dodatočných nákladov spojených so zamestnávaním pracovníkov so zdravotným postihnutím

Najväčší podiel z poskytnutej pomoci podľa tejto aktivity využilo 90 chránených dielní alebo chránených pracovísk v Trenčianskom kraji. Ďalšia poskytnutá štátna pomoc bola v regiónoch Bratislavskom, Trnavskom, Žilinskom, Banskobystrickom a v Košickom kraji. Celková dohodnutá výška štátnej pomoci v roku 2013 bola vo výške 0,26 mil. EUR, pre 169 zriadených chránených dielní alebo chránených pracovísk a pre 372 zamestnancov - občanov so zdravotným postihnutím. Podiel príspevkov vo všetkých krajoch na § 60 zákona o službách zamestnanosti medzi typmi podnikov.

TABUĽKA Č. 45

§ 60 Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov	Výška poskytnutej pomoci podľa veľkosti podniku	Počet dohôd	Dohodnutý počet UoZ so ZP	Suma (v €)	Podiel (v %)
	pre mikropodniky	42	67	0,05	19,24
	pre malé podniky	81	168	0,11	42,30
	pre stredné podniky	34	97	0,07	26,92
	veľký podnik	12	40	0,03	11,54
Celkom	x	169	372	0,26	100

8.2 Poskytnutá štátna pomoc na podporu vzdelávania

V roku 2013 bolo podľa § 47 zákona o službách zamestnanosti uzatvorených v zmysle Schémy štátnej pomoci na podporu vzdelávania ŠP č. 1/2009 5 dohôd s dvoma zamestnávateľmi. Celkový dohodnutý príspevok v roku 2013 bol vo výške 1,10 EUR na 1 532 zamestnancov.

Štátna pomoc v roku 2013 na podporu zamestnanosti bola poskytovaná z prostriedkov štátneho rozpočtu SR.

Štátna pomoc v Žilinskom kraji bola poskytnutá zamestnávateľovi I.TRAN, s. r. o., Turzovka, definovaným ako stredný podnik v dohodnutej výške 0,005 mil. EUR na 8 zamestnancov.

Štátna pomoc bola taktiež poskytnutá v Bratislavskom kraji zamestnávateľovi Volkswagen Slovakia, a. s., Bratislava, definovaným ako veľký podnik, v celkovej dohodnutej výške 1,10 mil. EUR na 1 524 dohodnutých miest.

V roku 2013 nebola žiadnemu zamestnávateľovi na špecifické vzdelávanie poskytnutá štátna pomoc, nakoľko na poskytnutie príspevku na vzdelávanie a prípravu pre trh práce zamestnancov podľa § 47 zákona o službách zamestnanosti nie je právny nárok a finančné prostriedky boli prioritne smerované na príspevky, na ktoré je právny nárok.

8.3 Poskytnutá štátna pomoc investorom

Poskytovateľom regionálnej investičnej pomoci vo forme príspevku na vytvorenie nových pracovných miest je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky prostredníctvom ústredia PSVR podľa § 2 ods. 4 písm. d) zákona č. 561/2007 Z. z. o investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej lež „zákon o investičnej pomoci“).

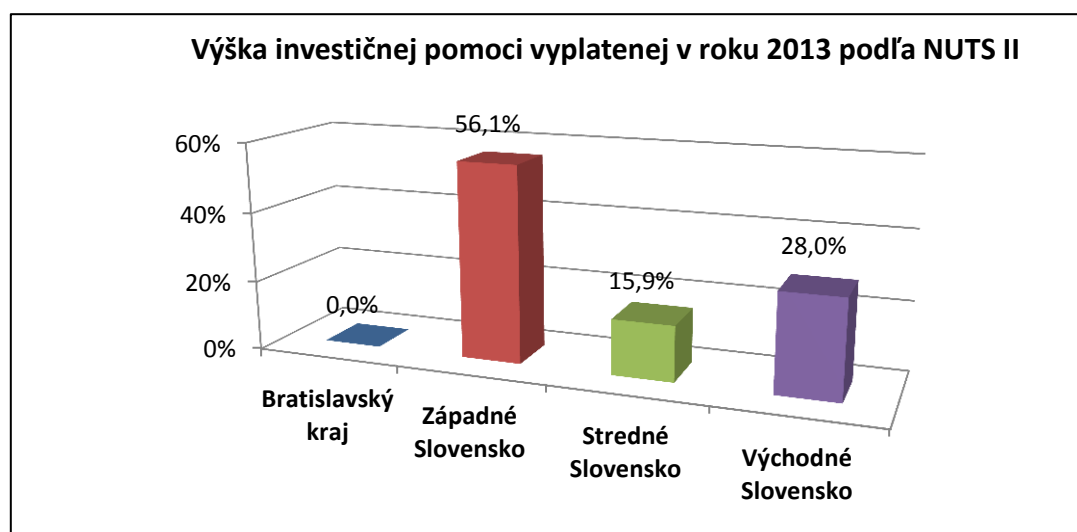
Regionálna investičná pomoc investorom je poskytovaná zo štátneho rozpočtu na základe uzatvorenej zmluvy s ústredím v súlade s § 2 ods. 2 zákona o investičnej pomoci a bola poskytovaná na vytváranie nových pracovných miest a vzdelávania zamestnancov u investorov.

V roku 2013 bola poskytnutá regionálna investičná pomoc investorom v celkovom objeme 1,89 mil. Eur, pričom investičná pomoc bola poskytnutá 6 oprávneným investorom z Belgicka, Holandska, Kórejskej republiky, Talianska a USA.

Z celkovej poskytnutej regionálnej investičnej pomoci investorom bola poskytnutá investičná pomoc vo forme:

- príspevku na pracovné miesta vo výške 1, 86 mil. Eur za 97 pracovných miest udržaných 1 rok a 432 pracovných miest udržaných 2 roky,
- príspevku na vzdelávanie zamestnancov vo výške 0,03 mil. Eur u 1 investora.

GRAF Č. 63

TABUĽKA Č. 46 Výška investičnej pomoci vyplatenej v roku 2013 podľa NUTS II a NUTS III

	NUTS II	NUTS III	Počet investorov	Výška (v mil. Eur)	Výška (v %)
Región	Bratislavský kraj	Bratislavský kraj	1	0,00	0,00
	Západné Slovensko	Trnavský kraj	1	1,05	55,6 %
		Nitriansky kraj	1	0,01	0,5 %
	Stredné Slovensko	Banskobystrický kraj	2	0,30	15,9 %
	Východné Slovensko	Košický kraj	1	0,53	28 %
SPOLU			6	1,89	100,00 %

Oproti roku 2012 sa investičná pomoc poskytnutá investorom na zamestnanosť a vzdelávanie v roku 2013 znížila o 2,96 mil. Eur, čo predstavuje pokles približne o 61,03%. Zníženie čerpania investičnej pomoci v roku 2013 vo forme príspevku na vytvorenie nového pracovného miesta a vzdelávania zamestnancov nastalo z nasledujúcich dôvodov:

- ukončenie čerpania investičnej pomoci niektorých investorov na základe splnenia podmienok uzatvorených zmlúv;
- pozastavenia čerpania investičnej pomoci v dôsledku neplnenia dohodnutých podmienok zmluvy, ktoré bolo spôsobené ekonomickou a hospodárskou krízou. Zmluvné podmienky sa však naďalej dodržiavajú vrátane podmienok splnenia vytvorenia a udržania nových pracovných miest po dobu 5 rokov;
- úpravy uzatvorených zmlúv s investormi podpísanými a očíslovanými dodatkami, ktoré stanovujú maximálnu výšku investičnej pomoci na 1 vytvorené nové pracovné miesto;
- vydania Rozhodnutia o zrušení investičnej pomoci MH SR na základe § 16 zákona o investičnej pomoci týkajúce sa 2 investorov.

V zmysle § 53d zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých predpisov v znení neskorších predpisov a zákona o investičnej pomoci boli v I. a II. polroku 2013 schválené 4 nové investičné zámery, v rámci ktorých sa bude poskytovať príspevok na vytvorenie minimálne 930 nových pracovných miest.

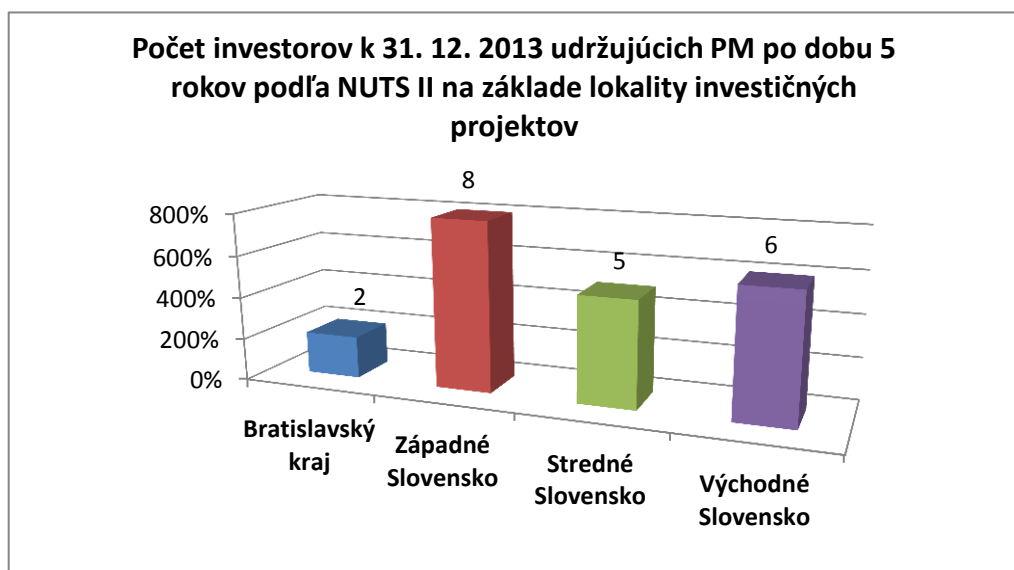
V kalendárnom roku 2014 sa očakáva:

- novela zákona o investičnej pomoci do konca júna 2014 v súlade s novými nariadeniami Európskej komisie a Usmerneniami o regionálnej štátnej pomoci na roky 2014-2020,
- uzatvorenie nových zmlúv na vytvorenie nových pracovných miest s investormi a ústredím. Zámerom je vytváranie nových pracovných miest v rokoch 2014 až 2017 v regiónoch s vysokou mierou nezamestnanosti, v ktorých HDP je nižšie ako 75% priemeru EÚ (ďalej len „znevýhodnené regióny“).
- vrátenie finančného objemu vo výške 0,83 mil. Eur a sankčných úrokov do štátneho rozpočtu z dôvodu vrátenia investičnej pomoci 1 investora.

V I. a II. polroku 2013 bolo schválených aj 7 investičných zámerov, ktoré získali regionálnu investičnú pomoc v inej forme ako je príspevok na vytvorené nové pracovné miesta. Nasledujúce investičné zámery podpora a udržia regionálnu zamestnanosť, tým že vytvoria alebo udržia minimálne 1 399 pracovných miest v znevýhodnených regiónoch. Ústredie v priebehu roku 2013 kontrolovalo a metodicky usmerňovalo 21 investorov, ktorí sú povinní v zmysle uzatvorenej

zmluvy udržať vytvorené pracovné miesta po dobu 5 rokov. Uzatvorenou zmluvou s ústredím sa investori zaviazali vytvoriť a udržať minimálne 10 326 nových pracovných miest.

GRAF Č. 64

Na základe zákona č. 70/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o investičnej pomoci sa výrazne rozšíril výkon kontroly, ktorý ma zabezpečovať MPSVR SR prostredníctvom ústredia. MH SR eviduje k 31. 12. 2013 celkovo 91 investorov bez zmluvného vzťahu s ústredím, u ktorých je potrebné kontrolovať vznik minimálne 26 274 vytvorených nových pracovných miest a udržanie pracovných miest v celkovom počte 1 526.

Investičná pomoc schválená uznesením vlády SR v priebehu roku 2013 vytvárala alebo udržiavala pracovné miesta s príspevkom na ich vytvorenie, alebo bez príspevku na ich vytvorenie, minimálne 40 455 nových pracovných miest.

Od roku 2004 do konca roku 2013 ukončilo investičný projekt celkovo 18 investorov, ktorí boli povinní na základe uzatvorenej zmluvy s ústredím vytvoriť minimálne 9 888 nových pracovných miest.

8.4 Vyhodnotenie prínosu štátnej pomoci poskytnutej Ústredím PSVR v roku 2013

Poskytovanie pomoci v roku 2013 bolo podmienené len pomalým zotavovaním sa ekonomiky SR a našich hlavných obchodných partnerov z hospodárskej krízy a problémov v eurozóne, čo malo len nepatrný vplyv na zamestnanosť a na mierne znižovanie (skôr udržanie) miery evidovanej nezamestnanosti a počtu evidovaných nezamestnaných.

Štátna pomoc na podporu zamestnanosti bola realizovaná v rámci aktívnych opatrení na trhu práce (AOTP) v roku 2013 v súlade so zákonom o službách zamestnanosti. Poskytovanie štátnej pomoci bolo v roku 2013 ovplyvnené jeho novelou (zákonom č. 96/2013 Z. z., ktorým sa menil a dopĺňal zákon o službách zamestnanosti), ktorá nadobudla účinnosť od 1. mája 2013. Kľúčovou zmenou, ktorú novela priniesla, bolo zrušenie dovtedajšej právnej nárokovateľnosti väčšiny príspevkov na vytváranie, resp., udržiavanie pracovných miest u zamestnávateľov v rámci

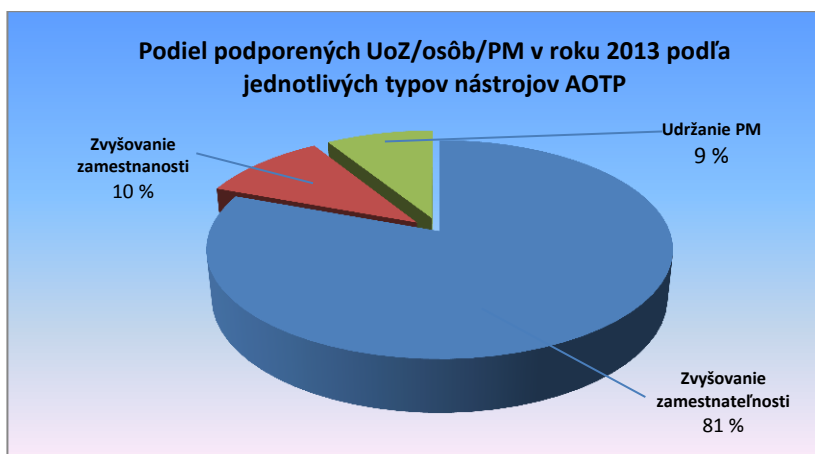
nástrojov AOTP a posilnenie regionálneho aspektu pri rozhodovaní o poskytovaní príspevkov posilnením právomoci výborov pre otázky zamestnanosti, zriadených pri každom úrade PSVR. Poskytovanie príspevkov, najmä na podporu zamestnanosti a na udržanie pracovných miest sa stalo aj efektívnejším práve z dôvodu lepšej adresnosti pomoci, s prihliadnutím na regionálne aspekty. Príslušné AOTP, v rámci ktorých bola pomoc poskytnutá (okrem minimálnej pomoci, ktorá tvorí podstatnú a významnú časť príspevkov na vytvorenie alebo udržanie pracovných miest poskytovaných v rámci zákona o službách zamestnanosti, ale ktorá nie je predmetom tohto hodnotenia), boli v roku 2013 realizované prostredníctvom Národných projektov Ústredia PSVR a tiež prostredníctvom regionálnej investičnej pomoci.

Poskytovaná štátna pomoc na podporu zamestnanosti napomáhala predovšetkým tvorbe nových a udržaniu existujúcich pracovných miest, s dôrazom a zameraním najmä na dlhodobo nezamestnaných občanov, mladých ľudí do 29 rokov a občanov so zdravotným postihnutím, čo sú najväčšie, a z hľadiska problémovosti najvýznamnejšie skupiny občanov, znevýhodnených na pracovnom trhu. Preto najväčším prínosom poskytnutej pomoci je podpora zamestnanosti a vytváranie nových pracovných miest pre skupiny uchádzačov o zamestnanie s nejakým handicapom ktorý im bráni v zaradení do pracovného procesu, resp. s nevyhnutnosťou obnovenia ich pracovných návykov a zručností.

9 Záver

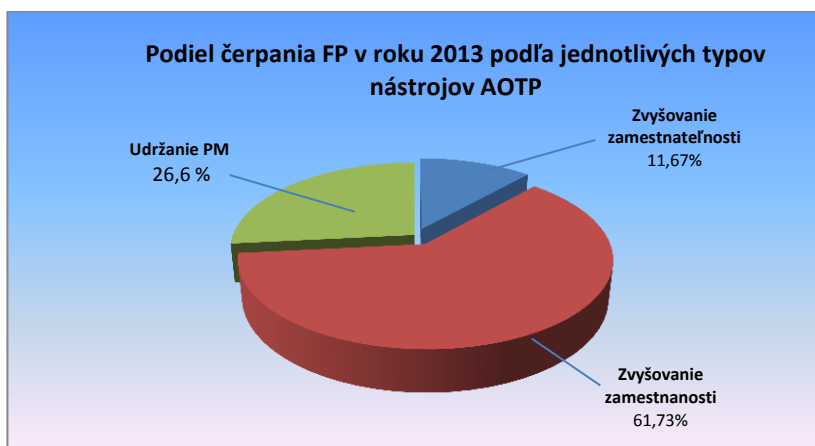
V roku 2013 bolo na implementáciu nástrojov AOTP vynaložených (čerpaných) celkom **127 325 813 €**, čo bolo o cca **14 mil. € menej ako v roku 2012**. Nižší objem finančných prostriedkov sa však neprejavil v nižšom počte vytvorených PM, ale iba v nižšom počte udržaných PM, ako aj v nižšom počte aktivizovaných UoZ resp. iných osôb a zamestnancov. **V roku 2013** úrady intervenovali (aktivizovali, udržali, zaradili, zapojili do aktivít, poskytli FP a pod.) nástrojmi AOTP v celkom **268 212 prípadoch**, vrátane odborných poradenských služieb (OPS), pri ktorých neboli priamo použité finančné prostriedky na AOTP, pretože boli poskytnuté v rámci vlastnej činnosti úradov, bez vyplácania príspevkov účastníkom. **V roku 2012** to bolo v rovnakom porovnaní spolu **307 405** intervencií, teda **o 39 193 viac**. Podiel intervencií podľa troch skupín – typov nástrojov AOTP ukazuje graf č. 65.

GRAF Č. 65

Z hľadiska čerpania FP podľa jednotlivých typov nástrojov AOTP bol ich podiel nasledovný:

GRAF Č. 66

Finančné prostriedky na nástroje AOTP **na zvyšovanie zamestnanosti a podporu udržania existujúcich pracovných miest tvorili spolu 88,33 %** z celkového objemu finančných prostriedkov čerpaných v roku 2013 a len **11,67%** bolo čerpaných na nástroje **na zvyšovanie zamestnateľnosti**.

Za povšimnutie, pri skupine nástrojov na udržanie PM a zvyšovanie zamestnanosti, stojí skutočnosť, že **37,65 %** zdrojov ide na vytváranie PM a udržiavanie v zamestnaní občanov so ZP. Kým ich podiel na všetkých UoZ vedených v evidencii UoZ v priemere za rok 2013 predstavoval necelé **3 %** (11 659 UoZ), tak náklady na ich zamestnávanie a udržiavanie na trhu práce, či už úhradou prevádzkových nákladov CHD/CHP, pracovnú asistenciou alebo iné kompenzačné nástroje a opatrenia, pohlcujú každoročne viac ako tretinu všetkých finančných prostriedkov čerpaných na AOTP. Poznamenávame, že takéto porovnanie je len veľmi zjednodušujúce (nezohľadňuje napr., že najviac FP ide na § 60 – prevádzkové náklady CHD a CHP, kde pracujú títo zamestnanci so ZP, ktorí už nie sú, alebo ani nikdy neboli, v evidencii UoZ ale prispievame na ich zamestnávanie).

Priemerná výška príspevku na 1 podporeného UoZ/občana/ PM v roku 2013 podľa typu nástrojov AOTP		
Nástroje na udržanie existujúcich PM	Nástroje na zvyšovanie zamestnateľnosti	Nástroje na zvyšovanie zamestnanosti
1 424 €	69 €	2 787 €

Z celkového priemerného počtu UoZ v roku 2013 **415 006** bolo cez **AOTP aktivizovaných 268 212 UoZ**, čo tvorí **64,62 %**.

Nasledujúca **tabuľka č. 47** vyjadruje vplyv intervencií v rámci AOTP na umiestňovanie UoZ na TP podľa jednotlivých úradov. **Počet intervencií za r. 2013** s finančným plnením bol **109 674**, pričom v tomto počte nie sú zarátané OPS poskytované vlastnými zamestnancami úradov, pri ktorých nebolo žiadne finančné plnenie. Pri príspevku na úhradu prevádzkových nákladov na CHD/CHP (§ 60) je zarátaný len počet osôb - zamestnancov so ZP, na ktorých sa v priebehu roka príspevok poskytoval, nie počet poskytnutí príspevku (príspevok sa poskytuje štvrťročne).

Priemerná výška nákladu na jednu intervenciu z čerpaných FP na AOTP v SR v roku 2013 bola **1 133,35 €** (priemerne vynaložené FP na celkový počet vytvorených/obsadených PM, resp. počet zaradených UoZ/osôb, resp. počet podporených PM/UoZ/osôb).

Ako z uvedenej tabuľky vyplýva, vplyv všetkých intervencií prostredníctvom finančných nástrojov AOTP na umiestňovanie UoZ na TP, vypočítaný ako podiel UoZ vyradených z evidencie z titulu zaradenia na nástroj AOTP na celkovom počte intervencií **predstavuje 18,31 %** (viď. stl. 5). **Podľa úradov** najmenej vyradených osôb na TP prostredníctvom AOTP mali úrady Trebišov (5,81%), Prievidza (6,14%), Liptovský Mikuláš (7,47%), Trnava (7,73%), Piešťany (7,8 %) a ďalších 11 úradov nedosahujúcich celoslovenský priemer, kým na druhej strane najvyššiu mieru efektívnosti umiestnenia UoZ na TP v porovnaní k počtu intervencií na TP mali úrady Považská Bystrica (58,07%), Levice (52,34%) a Banská Štiavnica (45,2%) a ďalšie úrady nad celoslovenským priemerom. **Rozdiel medzi úradom s najnižšou mierou úspešnosti vyradovania z evidencie UoZ cez AOTP v pomere k počtu intervencií na TP (Trebišov) a najlepším úradom (Považská Bystrica) predstavuje až 52,26 p.b..**

Pohľad na štruktúru využívania AOTP **podľa úradov a typov nástrojov** dostaneme pri porovnaní podielu intervencií na TP nástrojmi **AOTP určenými na zvyšovanie zamestnanosti** (nástroje podporujúce priamo vytváranie PM) na celkovom počte intervencií (viď. stl. 6). Ich celoslovenský podiel je **25,62%**. Najviac túto skupinu nástrojov využívali úrady Bardejov, Nové mesto nad Váhom, Humenné a ďalšie nad priemerom SR. Na opačnom póle stoja úrady Malacky, Pezinok, Prievidza a ďalšie pod priemerom SR.

TABUĽKA Č. 47

Vplyv intervencií AOTP na umiestňovanie UoZ na TP podľa úradov

Úrad PSVR	Celkový počet intervencií (UoZ/osoby/zamestnanci) prostredníctvom AOTP v r. 2013	Počet intervencií nástrojmi AOTP na zvyšovanie zamestnanosti (vytváranie nových PM)	Počet UoZ vyradených z evidencie UoZ z titulu zaradenia na nástroje AOTP v r. 2013	Vplyv všetkých intervencií na umiestňovanie UoZ na TP (v %)	Podiel intervencií nástrojmi AOTP na zvyšovanie zamestnanosti na celkovom počte intervencií (v %)	Celková suma čerpaných fin. prostriedkov na AOTP v r. 2013 (v €)	Čerpané FP na AOTP na 1 UoZ/osobu/zamestnancov v r. 2013 (v €)
1	2	3	4	5 = (4/2)	6 = (3/2)	7	8 = (7/2)
Bratislava	1 445	295	162	11,21	20,42	2 064 443,21	1 428,68
Malacky	860	125	71	8,26	14,53	800 456,42	930,76
Pezinok	1 270	211	121	9,53	16,61	1 257 603,18	990,24
Dunajská Streda	1 594	456	411	25,78	28,61	1 809 351,26	1 135,10
Galanta	971	236	249	25,64	24,30	1 268 722,14	1 306,61
Piešťany	1 540	309	121	7,86	20,06	1 370 271,28	889,79
Senica	1 617	478	379	23,44	29,56	1 942 741,67	1 201,45
Trnava	1 474	315	114	7,73	21,37	1 253 625,83	850,49
Partizánske	1 320	259	180	13,64	19,62	1 246 221,48	944,11
Nové Mesto n/V	1 281	478	219	17,10	37,31	1 836 652,02	1 433,76
Považská Bystrica	2 008	632	1 166	58,07	31,47	2 496 154,52	1 243,10
Prievidza	4 866	903	299	6,14	18,56	5 685 465,69	1 168,41
Trenčín	2 677	704	237	8,85	26,30	2 958 242,09	1 105,06
Komárno	1 677	523	311	18,55	31,19	2 274 957,75	1 356,56
Levice	2 583	675	1 352	52,34	26,13	3 712 202,17	1 437,17
Nitra	2 252	716	407	18,07	31,79	2 834 258,67	1 258,55
Nové Zámky	3 523	833	844	23,96	23,64	3 886 647,27	1 103,22
Topoľčany	1 234	414	397	32,17	33,55	1 481 299,74	1 200,40
Čadca	2 354	710	659	27,99	30,16	3 494 954,15	1 484,69
Dolný Kubín	809	271	232	28,68	33,50	1 218 814,12	1 506,57
Námestovo	2 261	694	464	20,52	30,69	3 226 993,72	1 427,24
Liptovský Mikuláš	1 713	483	128	7,47	28,20	1 802 491,80	1 052,24
Martin	1 845	528	256	13,88	28,62	2 200 415,77	1 192,64
Ružomberok	1 197	360	225	18,80	30,08	1 615 010,51	1 349,22
Žilina	2 394	618	364	15,20	25,81	2 946 512,79	1 230,79
Banská Bystrica	1 789	582	362	20,23	32,53	2 832 788,13	1 583,45
Banská Štiavnica	2 020	640	913	45,20	31,68	2 896 939,34	1 434,13
Brezno	1 505	500	453	30,10	33,22	1 973 346,80	1 311,19
Lučenec	2 054	480	396	19,28	23,37	1 845 374,59	898,43
Revúca	1 509	302	293	19,42	20,01	1 393 335,22	923,35
Rimavská Sobota	2 654	525	388	14,62	19,78	2 748 468,33	1 035,59
Veľký Krtíš	2 235	420	341	15,26	18,79	2 758 172,47	1 234,08
Zvolen	2 535	853	434	17,12	33,65	3 042 022,39	1 200,01
Bardejov	3 323	1 379	815	24,53	41,50	4 904 339,92	1 475,88
Humenné	2 158	779	723	33,50	36,10	2 285 288,60	1 058,98
Poprad	2 495	627	475	19,04	25,13	2 591 609,37	1 038,72
Prešov	5 861	1 749	583	9,95	29,84	6 921 147,93	1 180,88
Stará Ľubovňa	2 201	537	401	18,22	24,40	2 591 684,71	1 177,50
Stropkov	1 715	420	378	22,04	24,49	2 181 178,16	1 271,82
Vranov n/T	4 051	795	629	15,53	19,62	4 061 259,34	1 002,53
Košice	6 901	1 403	662	9,59	20,33	6 885 505,33	997,75
Michalovce	3 735	980	744	19,92	26,24	4 250 784,22	1 138,09
Rožňava	4 050	748	407	10,05	18,47	2 576 810,03	636,25
Spišská Nová Ves	4 271	954	635	14,87	22,34	3 855 947,64	902,82
Trebišov	3 441	590	200	5,81	17,15	2 977 531,44	865,31
Kežmarok	2 406	463	483	20,07	19,24	2 040 835,67	848,23
SR	109 674	28 195	20 083	18,31	25,62	124 298	1 133,35

Rozvoj aktívnej politiky trhu práce

- prioritne rozvíjať ponukovú stránku (základný štandardný balík služieb), rozvoj zamestnanosti (doplňkový),
- prehodnotiť na základe skúseností s implementáciou AOTP po novele zákona o službách zamestnanosti od 1.5.2013, účinnosť a efektívnosť jednotlivých AOTP a použité finančných prostriedkov v porovnaní k dosahovaným cieľom politiky trhu práce,
- zabezpečiť vyššiu úroveň koordinácie politiky trhu práce s politikou zamestnanosti,
- zabezpečiť dostatok finančných zdrojov na financovanie APTP,
- naďalej vytvárať predpoklady pre postupnú liberalizáciu poskytovania vybraných služieb APTP (outsourcing, konkurenčné prostredie),
- posilniť regionálne aspekty a v ich rámci úlohu sociálnych partnerov pri rozhodovaní o poskytovaní príspevkov AOTP v regiónoch a pri stanovovaní priorit v regiónoch.

Návrh konkrétnych opatrení

- Výdavky na APTP (legislatívne, uznesením vlády SR, inou záväznou formou) priamo a obojsmerne previazať s mierou nezamestnanosti a jej vývojom. To znamená, tak ako vplýva výška vynaložených finančných prostriedkov na znižovanie miery evidovanej nezamestnanosti, mal by byť objem finančných prostriedkov určených na APTP podmienená vývojom nezamestnanosti a jej prognózou na príslušný rozpočtový rok. Nepripustiť ďalšie znižovanie objemu FP na AOTP, ktorý je už dnes jeden z najnižších v krajinách OECD.
- Sprísniť podmienky podpory znevýhodnených UoZ a osôb so ZP a zintenzívniť cieľnú kontrolu subjektov využívajúcich tieto príspevky na zdravotne postihnutých občanov. Podiel FP na tieto nástroje je príliš vysoký a zneužívanie postavenia CHP/CHD a zdravotného postihnutia osôb je aj podľa kvalitatívneho hodnotenie úradov PSVR potenciálne vysoké.
- Zrealizovať cieľný prieskum na zabezpečenie zberu dát potrebných na analýzu účelnosti, efektívnosti a relevantnosti vynakladaných finančných prostriedkov a na zistenie názorov a postojov cieľových skupín k spôsobu/forme realizácie predmetných nástrojov AOTP, vrátane otázky potenciálneho zneužívania týchto opatrení prevádzkovateľmi CHD/CHP a zamestnancami v týchto chránených pracoviskách a dielňach a zistenie efektu tzv. mŕtvej váhy.
- Opakovane iniciovať zmenu zákona o službách zamestnanosti tak, aby § 59 – príspevok na činnosť pracovného asistenta nebol právne nárokovateľný.
- Premietnuť do zákona o sociálnom poistení povinnosť posúdenia zdravotnej spôsobilosti a potrebu pracovného asistenta občana - SZČO alebo zamestnanca so ZP posudkovým lekárom a tak zamedziť jeho zneužívaniu.

Poznámka k zdrojovým dátam

Uvádzané štatistické údaje sú ku dňu spracovania predbežného charakteru, nakoľko po nasadení nového IS prebieha konsolidácia a synchronizácia údajovej základne a doladenie spôsobu spracovania jednotlivých štatistických ukazovateľov

Vypracoval:

Sekcia služieb zamestnanosti zo zdrojových údajov odboru informatiky a metodiky informačných systémov a odboru koordinácie a monitoringu projektov ESF